

2 2025

Ročník XXXI

Vydáva
Slovenská advokátska komora
Kolárska 6, 813 42 Bratislava
www.sak.sk

NEPREHLIADNITE!

KONFERENCIA ADVOKÁTOV 2025

**Ochrana svedka,
poškodeného a oznamovateľa
z pohľadu dokazovania**

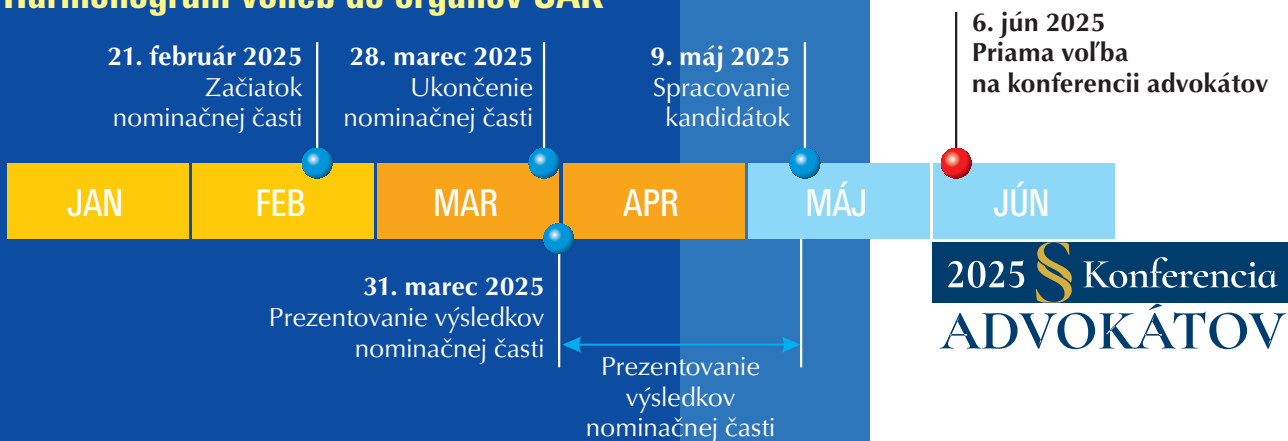
**Vedenie spoločného konania
vyšetrovateľom úradu
inšpekčnej služby
a s tým súvisiaci výkon
dozorovej činnosti prokurátora**

**§ 363 a nasl.
Trestného poriadku
ako účinný právny prostriedok
nápravy „len pre vyvolených“**

**Povinnosť advokáta
odmietnuť poskytnutie
právnych služieb**

Bulletin slovenskej advokácie

Harmonogram volieb do orgánov SAK

bulletin slovenskej advokácie

Recenzovaný časopis pre právnu vedu a prax

Vychádza šesťkrát do roka (dvojmesačník)

reg. č. MK SR: 4161/10

ISSN 1335-1079

Vydáva Slovenská advokátska komora

Kolárska 6, 813 42 Bratislava

IČO: 30 795 141

ADVOKÁTSKA
KOMORA
SLOVENSKÁ

Redakčná rada

JUDr. Jozef Brázdil (predseda)

JUDr. Peter Kerecman, PhD. (podpredseda)

prof. JUDr. Milan Ďurica, PhD.

prof. JUDr. Svetlana Ficová, CSc.

prof. JUDr. Martina Jánošíková, PhD.

doc. JUDr. Marek Kordík, LL.M., PhD.

doc. JUDr. Ondrej Laciak, PhD.

Mgr. Richard Macko

JUDr. Soňa Mesiarkinová

JUDr. Jana Mitterpachová, PhD.

JUDr. Ondrej Mularčík

prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc.

JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M.

JUDr. Eva Sihelníková, PhD.

JUDr. Alexander Škrinár, CSc.

prof. JUDr. Marek Števček, DrSc.

JUDr. Andrea Tomlainová, PhD., LL.M.

Redakcia

Výkonná redaktorka:

PhDr. Naďa Ondrišová (02 204 227 28)

ondrisova@sak.sk

Administrácia:

Darina Stračinová (02 204 227 26)

darina.stracinova@sak.sk

Vizuálna koncepcia: Ing. Ladislav Blecha

Predtlačová príprava: Helondia, s. r. o.

Tlač: Printhal, s. r. o.

Objednávky bulletinu a inzercie:

Darina Stračinová (02/204 227 26)

darina.stracinova@sak.sk

**Názory autorov publikovaných článkov
sa nemusia zhodovať s názormi SAK
a členov Redakčnej rady BSA.**

Uzávierka odbornej časti: 21. 3. 2025

Uzávierka redakčnej časti: 10. 4. 2025

Číslo bolo zverejnené 17. 4. 2025

bulletin slovenskej advokácie 2/2025

Obsah

AKTUÁLNE

2 Konferencia advokátov 2025

6 ROZHOVOR

Advokátov naprieč Európou spájajú spoločné hodnoty

Thierry Wickers

PRÁVNÁ TEÓRIA A PRAX

ČLÁNKY

8 Ochrana svedka, poškodeného a oznamovateľa z pohľadu dokazovania

JUDr. Mikuláš Lévai, Mgr. Peter Kucharský

12 Vedenie spoločného konania vyšetrovateľom úradu inšpekčnej služby

a s tým súvisiaci výkon dozorovej činnosti prokurátora

JUDr. Samuel Marr, LL.M.

17 § 363 a nasl. Trestného poriadku

ako účinný právny prostriedok nápravy „len pre vyvolených“.

Kritické úvahy nad zjednocujúcim stanoviskom

Ústavného súdu sp. zn. PLz.ÚS 2/2022

Mgr. Jakub Môcik

JUDIKATÚRA

28 K výlučnej právomoci upomínacieho súdu

posudzovať podania doručené počas upomínacieho konania

30 Minimalizácia osobných údajov

v konflikte so zaužívanou obchodnou komunikáciou

32 Neustanovenie procesného opatrovníka

ako porušenie práva dieťaťa na rodinný život

ADVOKÁCIA

SAK

34 Správy a udalosti

38 Zo zasadnutí Predsedníctva SAK

43 XVI. ročník medzinárodného šachového turnaja

ADVOKÁT CHESS OPEN BRATISLAVA 2025

(Pozvánka)

44 Vzdelávacie podujatia – jar 2025

47 Pýta(j)te sa predsedníctva

48 Najvyšší predstavitelia justície diskutovali o vhodných reakciách

na nástup využívania umelej inteligencie v práve

49 Rozhodcovský súd SAK zverejnil správu o činnosti –

potvrdzuje stabilný rast a vysokú kvalitu rozhodovania

50 Povinnosť advokáta včas a pravdivo informovať klienta

o doručení rozhodnutia

ZAHRANIČIE

52 Povinnosť advokáta odmietnuť poskytnutie právnych služieb

54 Projekt TRADICIL

Semináre v oblasti rodinného a dedičského práva EÚ

ZAÚJÍMAVOSTI

DO VAŠEJ KNIŽNICE

55 Zásadná reforma dedičského práva – nevyhnutnosť či nepodstatnosť?

Mgr. Tamara Čipková, PhD.

56 150. výročie vzniku advokátskych komôr na území Slovenska

JUDr. Štefan Detvai

59 Tenisový turnaj ADVOKÁTI V SIETI v štvorhre (Pozvánka)

Konferencia

Všetky informácie na jednom mieste nájdete tu: <https://info.sak.sk/konferencia-advokatov-2025/>

Konferencia advokátov 2025 sa uskutoční 6. júna 2025 v Zimnej jazdiarni v areáli Bratislavského hradu. Priestor má kapacitu 700 osôb. Záväzné prihlasovanie na prezenčnú účasť na konferencii advokátov spustíme 2. mája 2025 prostredníctvom elektronického formulára na webovom sídle komory (www.sak.sk).

Konferencia advokátov 2025 bude prebiehať podobne ako pred štyrmi rokmi hybridne. To znamená, že za prítomného sa bude považovať nielen advokát, ktorý sa konferencii zúčastní prezenčne, ale opäť bude možná aj dištančná prítomnosť prostredníctvom elektronického prostriedku (konferencia je uznávaniaschopná s počtom advokátov prítomných prezenčne aj dištančne).

Na váš osobný e-mail evidovaný komorou v časti adresa bydliska sme z adresy konferencia@sak.sk medzi 7. februárom 2025 až 17. februárom 2025 zasielali informáciu, ako konkrétne znie vaše konto zriadené Slovenskou advokátskou komorou.

Štandardne má toto konto tvar meno.priezvisko@sak.cloud. V prípade, ak máte medzi advokátmi menovca, konto je doplnené o registračné číslo advokáta (napr. meno.priezvisko.1111@sak.cloud). Ak vám tento e-mail doručený nebol, kontaktujte komoru e-mailom na konferencia@sak.sk.

Ak si heslo nepamätáte, alebo ste sa pomocou vášho unikátneho konta nikdy neprihlasovali na online volebnú platformu dostupnú na <https://sakeu.sharepoint.com/sites/volby>, využite formulár určený k obnove hesla dostupný na <https://info.sak.sk/obnovahesla/>.

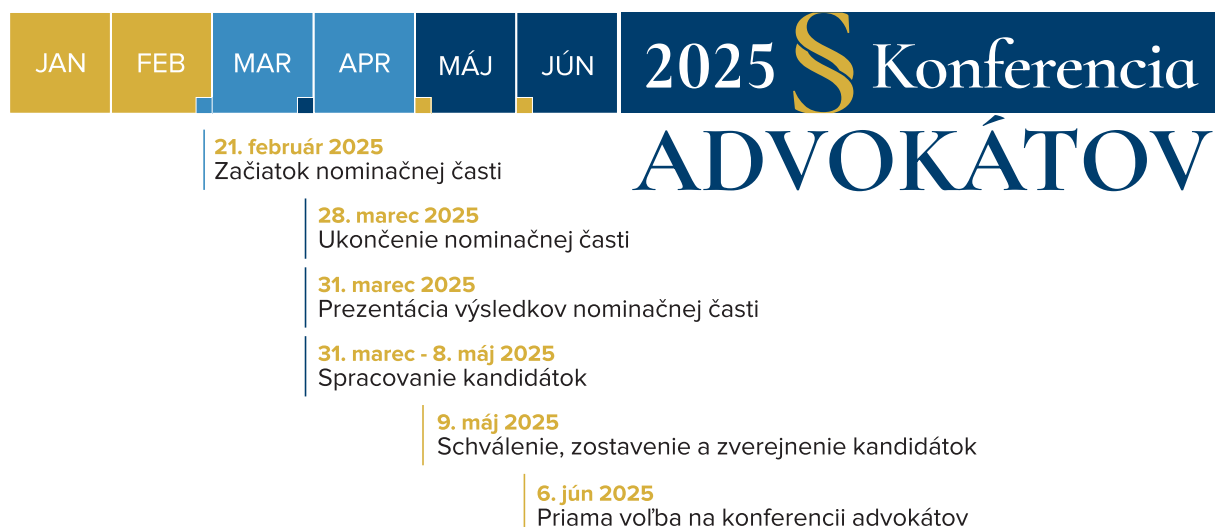

Informácie
Konferencia
advokátov
2025

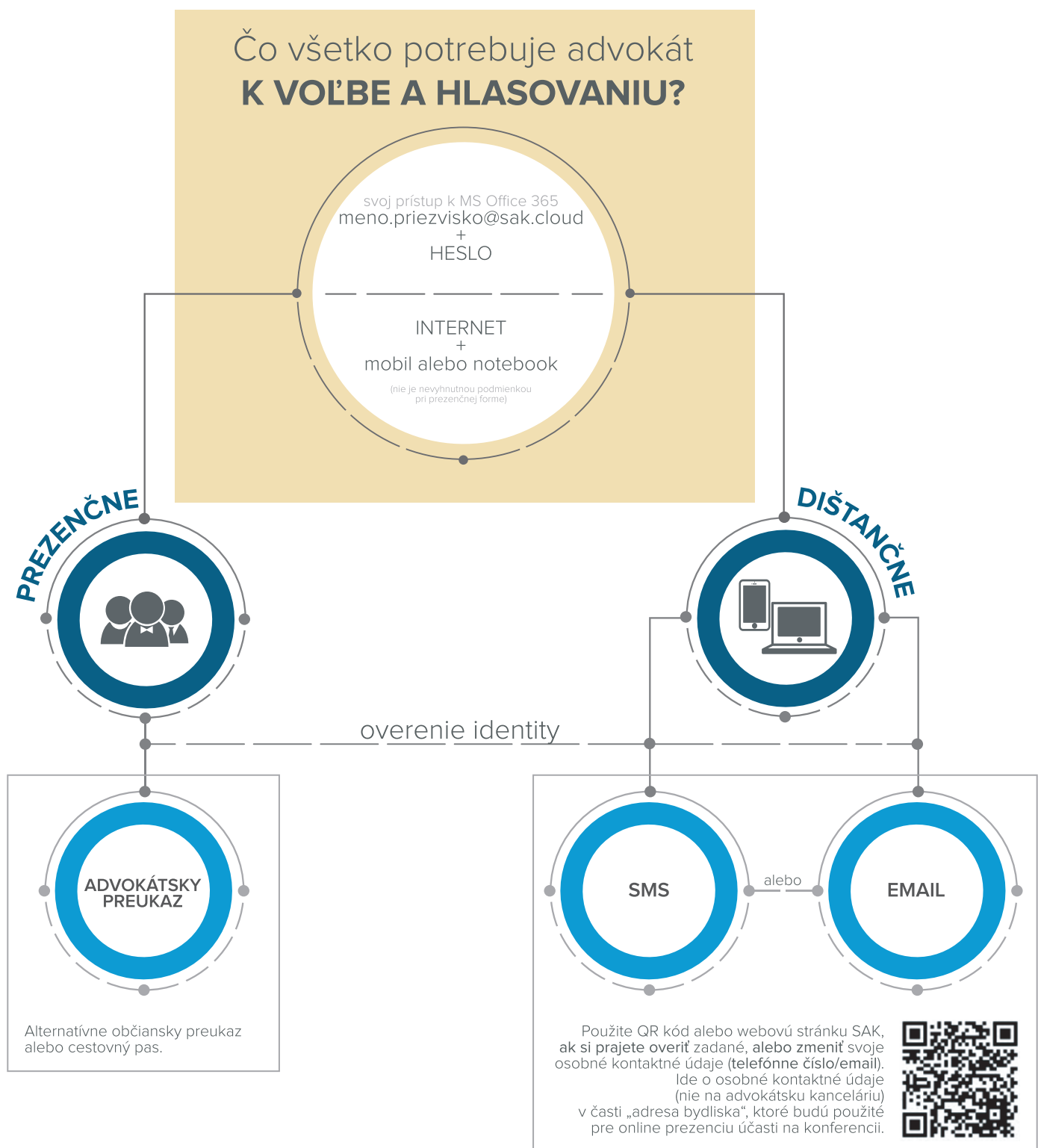

Obnova hesla
pre sak.cloud
konto

HARMONOGRAM VOLIEB DO ORGÁNOV KOMORY

advokátov 2025

Prípadné otázky môžete adresovať e-mailom na konferencia@sak.sk

Pokyny pre autorov príspevkov

1. Do redakcie (**ondrisova@sak.sk**) treba poslať rukopis v elektronickej podobe (Microsoft Word), **ktorý doteraz nebol publikovaný v inom periodiku. Odborný a vedecký článok nesmie byť popisný a svojím obsahom musí byť prínosom k riešeniu aktuálnych problémov právnej praxe.**
2. Treba uviesť meno a priezvisko autora (autorov), akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, prípadne vedeckú hodnosť, povolanie, adresu pracoviska a trvalého bydliska, rodné číslo, kontakty (telefónne číslo, e-mailovú adresu).
3. Titulok príspevku má byť krátky, vecný, výstižný. Pred vlastný text treba pripojiť krátky úvod (**perex**) objasňujúci výber témy. Dlhý text je vhodné členiť medzititulkami.
4. V texte treba dôsledne dbať na presnú identifikáciu osôb a inštitúcií. U osôb je potrebné uviesť akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, prípadne vedeckú hodnosť. Ak nie je známy slovenský prepis zahraničných hodností alebo ich uvedenie nie je podstatné vzhľadom na informačnú a protokolárnu potrebu, tak ich možno vynechať. Názvy zahraničných a medzinárodných inštitúcií sa uvádzajú v plnom pôvodnom názve (prípadne so skratkou v zátvorke). Ak existuje zaužívaný slovenský prepis, treba ho dôsledne používať, inak je potrebný čo najpresnejší preklad do slovenčiny.
5. Poznámky v texte treba označovať číslom bez zátvorky a bez bodky. Pri citovaní treba uvádzať bibliografické údaje podľa nasledovnej schémy:
Priezvisko1, M. – Priezvisko2, M.: Názov diela. Prípadný podtitul. Miesto vydania : Vydavateľ, ROK, s. XY.
6. Autor pripojí krátky **anotáciu v rozsahu do 600 znakov** vrátane medzier, v ktorej zhrnie problematiku článku, svoje stanoviská a vývody. Redakcia zabezpečí preklad anotácie do angličtiny a nemčiny.
7. Autor tiež napíše **stručnú informáciu o svojom aktuálnom odbornom pôsobení** a prípadne o iných skutočnostiach, ktoré považuje za dôležité v súvislosti s obsahom článku. Pripojí tiež **fotografiu 290 × 343 pixelov** (rozmer 25 × 29 mm pri rozlíšení 300 dpi), ktorá bude spolu s informáciou uverejnená na prvej strane príspevku v graficky odčlenenej plôške.
8. **Maximálny odporúčaný rozsah** odborného a vedeckého článku je 34 000 znakov vrátane medzier, čo zodpovedá cca 6 stranám v bulletine. Maximálny odporúčaný rozsah recenzie, poznámky, správy z podujatia, úvahy na aktuálnu tému a pod. je 4 500 znakov vrátane medzier. Rozsah poznámok pod čiarou nesmie prekročiť 25 % rozsahu textu. K recenzii je potrebné dodať scan obálky knihy, pričom od jej vydania by mal uplynúť maximálne 1 rok.
9. O zaradení príspevku do konkrétneho čísla a výške autorského honoráru rozhoduje redakčná rada Bulletinu slovenskej advokácie. Vyslovuje sa k obsahu a forme spracovania príspevku, prípadne konzultuje s autorom možné úpravy a doplnky. Môže požiadať autora o skrátenie príspevku alebo rozdeliť

dlhý článok do viacerých čísiel. Vyhradzuje si tiež právo uverejniť svoj kolektívny názor k publikovanému príspevku. **Redakčná rada posudzuje anonymizované články.**

10. Redakcia bulletinu si vyhradzuje právo upraviť názov príspevku, medzititulky, vykonať v rukopise potrebné štylistické, jazykové a technické úpravy.
11. Tesne pred publikovaním dostane autor svoj príspevok na odsúhlasenie redakčných zásahov a na prípadné doplnenie a aktualizáciu. Autorizovaný príspevok sa uverejní bez ďalších redakčných zásahov.
12. Príspevky sa uverejňujú na základe písomného súhlasu autorov na osobitnom redakčnom formulári. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.
13. **Všetky príspevky sú povinne recenzované.**

Recenzné konanie sa riadi princípmi anonymného, objektívneho posudzovania príspevkov, rešpektu k názorom autorov a takej pomoci autorom, ktorá umožní publikovanie príspevkov po ich úprave, prepracovaní alebo doplnení.

Recenzenti sú určení redakčnou radou Bulletinu slovenskej advokácie v počte zodpovedajúcom povahe príspevku. Vedecký alebo odborný príspevok však posudzujú vždy najmenej dvaja recenzenti. Posudzovatelia postupujú v recenznom konaní podľa všeobecne platných zásad na posudzovanie príspevkov zasielaných do vedeckých a odborných právnických časopisov, **postupujú objektívne a nestranne na základe vopred stanovených hodnotiacich kritérií so zohľadnením náročnosti spracovania témy, aktuálnosti, odbornej úrovne a používania odbornej terminológie, formálneho spracovania, použitia vedeckých metód spracovania, vedeckého prínosu a primeranosti rozsahu.**

Kvalita príspevku sa posudzuje najmä podľa jeho originalnosti a dôležitosti pre poznanie a rozvoj práva. Záver o chýbajúcej originalnosti alebo bezvýznamnosti príspevku musí byť podložený odkazom na už uverejnené práce alebo na skutočnosti, z ktorých vyplýva, že príspevok neprináša žiadne poznatky pre vedu alebo prax.

Recenzenti predložia recenzné posudky redakčnej rade v lehote, ktorá zodpovedá zložitosti posudzovaného textu alebo v rovnakej lehote navrhnú jeho úpravu, prepracovanie alebo doplnenie.

Požiadavky na úpravu, prepracovanie alebo doplnenie príspevku sa autorom zasielajú výlučne v mene redakčnej rady. Na úpravu, prepracovanie alebo doplnenie príspevku sa autorovi určí primeraná lehota. Po jej uplynutí redakčná rada posúdi, do akej miery autor splnil určené požiadavky a podľa výsledku rozhodne, ako naloží s príspevkom.

Po recenznom konaní o publikovaní všetkých príspevkov rozhoduje redakčná rada. Výsledok recenzného konania nezaväzuje redakčnú radu; redakčná rada však zásadne vychádza z jeho výsledku.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, milí priatelia,

je mi veľkou ctou prihovoriť sa vám ako bývalý predseda komory pri príležitosti blížaceho sa konca aktuálneho volebného obdobia orgánov SAK, za čo úprimne ďakujem redakcii Bulletinu slovenskej advokácie.

Predsedom komory som sa stal v roku 2021 vďaka dôvere, ktorú ste mi vy a následne kolegovia z predsedníctva prejavili v časoch, kedy justícia prechádzala mimoriadne zložitým obdobím, dovoľm si povedať, že asi najťažším v ére samostatnosti. Moje pôsobenie v predsedníctve komory som predčasne ukončil z dôvodu prijatia funkcie ministra spravodlivosti. Predsedom SAK som bol teda relatívne krátko, ale bolo to obdobie, keď sme sa ako komora (jej predsedníctvo, orgány, zamestnanci a najmä členská základňa) významne zjednotili pri obrane princípov právneho štátu. Som hrdý na to, že sme ako advokátsky stav boli motorom inštitucionálneho dialógu medzi najvyššími predstaviteľmi justície na Slovensku a neváhali sme vyslať jasné hodnotové posolstvá jednak dovnútra jednotlivých právnických povolání, ale aj verejnosti. Mimoriadnou udalosťou bol vtedajší okrúhly stôl najvyšších predstaviteľov justície, ktorý sa konal na pôde Slovenskej advokátskej komory, kde sme prijali spoločné vyhlásenie smerujúce k potrebnej obnove základnej dôvery medzi inštitúciami.

Toto stretnutie som vnímal ako dôležitý míľnik v procese obnovenia bazálnej sebaúcty a odvahy vrátiť sa k spoločenskému poslaniu a étosu výkonu právnických povolání sudcu, prokurátora či advokáta. Aj na tomto mieste chcem poďakovať všetkým členom predsedníctva, zamestnancom komory, ale aj predstaviteľom všetkých justičných povolání za dôstojnú obhajobu výkonu advokátskej samosprávy v Slovenskej republike pred zástupcami Benátskej komisie, ktorá v rámci svojej správy spracovanej pre vládu Slovenskej republiky konštatovala, že na oslabovanie advokátskej samosprávy nie sú dané žiadne dôvody.

Dovoľte mi ďalej využiť túto príležitosť, aby som sa s vami ako stále aktívny advokát podelil o niekoľko postrehov v predkonferenčnom období.

V prvom rade by som rád vyslovil želanie, aby sme si všetci v rámci advokátskeho stavu viac vážili naše slobodné a nezávislé postavenie a nikdy s ním nehazovali. Slovenská advokátska komora si za roky vybudovala v justícii postavenie rešpektovanej a fungujúcej inštitúcie, v ktorej síce je vždy čo zlepšovať, no v základných fundamentoch sme vždy mali jasno. Jednota a principiálnosť v témach nezávislosti komory, apolitickosti, ochrany práva na obhajobu, dôvernosti komunikácie s klientmi, striktné a dôsledné dodržiavanie zásad advokátskej etiky vhod i nevhod a ďalšie základné otázky spojené s advokáciou a právnym štátom nikdy nesmú byť predmetom kompromisov a nikdy nesmú ustúpiť žiadnym krátkodobým alebo osobným záujmom. Nedovoľme premeniť naše advokátske povolanie na bezhodnotovú licenciu na špekulácie.

Ako aktívny advokát so stálym záujmom o činnosť komory vnímam do budúcnosti ako určité riziko, že komora v tomto kontexte podľahne pokušeniam dvoch extrémov. Prvým je, že v záujme pokoja a konformity ostaneme ticho aj v situáciách, keď je (alebo bolo) našou povinnosťou hovoriť. Opačnou nástrahou by zas bolo podľahnúť pokušeniu plniť želanie vždy tej alebo onej skupiny v advokácii (alebo mimo nej) a začať sa štylizovať do pozície mravokárcov, komentátorov či arbitrov spoločenského (alebo rovno politického) diania.

Úprimne si želám, aby komora v tomto období a aj po júnovej konferencii mala vždy dostatok múdrosti a odvahy pridržať sa jej vlastných a nenahraditeľných úloh a aby nikdy neskĺzla do žiadneho z vyššie uvedených extrémov. Prajem našej komore úspešný priebeh nadchádzajúcej Konferencie advokátov 2025, aby bola opäť spoločným sviatkom slobodnej advokácie.

JUDr. Viliam Karas, PhD.
emeritný predseda SAK
advokát

ROZHOVOR

Advokátov naprieč Európou spájajú spoločné hodnoty

„Patrím ku generácii advokátov, ktorí dokázali zmerať, do akej miery európsky projekt po všetkých stránkach posilnil právny štát v Európe aj na národnej úrovni,“ hovorí **Thierry Wickers**, francúzsky advokát, ktorý sa od januára 2025 ujal pozície predsedu Rady advokátskych komôr Európy (CCBE). V rozhovore sa dočítate, čo spája advokáciu naprieč Európskou úniou, ako napreduje prijatie Európskeho dohovoru o ochrane povolania advokáta a či aj CCBE venuje pozornosť umelej inteligencii.

■ Aké boli Vaše profesionálne skúsenosti pred tým, ako ste sa stali predsedom CCBE?

Som advokátom od roku 1978. Moja dcéra je dnes už štvrtou generáciou advokátov v našej rodine. V rokoch 2000 – 2001 som stál na čele mojej domovskej advokátskej komory v Bordeaux ako predseda. Právne služby poskytujem v kancelárii, ktorá sa špecializuje na obchodné právo a je aktívna v za-

stupovaní klientov pred súdom i mimo neho. Osobne sa zameriavam na súdne konania a špecializujem sa na finančné spory a exekučné konania. Vedomosti, ktoré som získal v oblasti záujmovej samosprávy a advokácie ako regulovaného povolania, ma viedli k tomu, že som začal zastupovať čoraz viac notárov, advokátov, exekútorov a lekárov. Po ukončení mandátu predsedu komory som pôsobil šesť rokov vo vedení Národnej rady francúzskych komôr, ktorá reprezentuje všetky regionálne advokátske komory vo Francúzsku. Povolanie advokáta ma fascinuje aj ako predmet štúdia, možno preto, že sociológiu považujem za veľmi užitočnú vedu a nástroj na lepšie chápanie organizácií, ktoré zastupujeme. Vždy mi bolo ľúto, že advokácia v Európe nie je predmetom záujmu výskumníkov a akademikov v takej miere, ako je to v prípade kolegov z USA. Existuje mnoho kníh venovaných advokácii v USA a ide o obohacujúce čítanie. Možno práve preto som venoval čas písaniu knihy o budúcnosti advokátskej profesie s názvom *La grande transformation des avocats*. Som tiež jedným z troch autorov publikácie o deontológii a organizácii advokácie vo Francúzsku. Takisto pripravujem výročné prehľady judikatúry týkajúcej sa advokátov pre vydavateľstvá právnickej literatúry. Snažím sa svoje poznatky komunikovať aj na sociálnych sieťach.

■ Čo predchádzalo Vášmu zvoleniu za predsedu CCBE?

Na konci môjho predsedníctva v Národnej rade francúzskych komôr som sa stal členom francúzskej delegácie v CCBE. Na práci CCBE som sa vždy podieľal s nadšením a robilo mi radosť odhaľovať kvality jej členov. CCBE je úžasné zoskupenie talentovaných ľudí a práca preň je obohacujúca. Je to však aj zložitá a fascinujúca organizácia, ktorej plnohodnotné pochopenie si vyžaduje čas. Ako vedúci delegácie som mal možnosť čeliť množstvu zložitých problémov, ktoré mali dosah na fungovanie CCBE a jej úlohu, vrátane založenia Náďacie európskych advokátov, následkov Brexitu či nedávnym

zmenám štatútu CCBE. Pôsobil som aj ako predseda výboru CCBE pre budúcnosť advokácie.

■ Čím je podľa Vás Rada advokátskych komôr Európy (CCBE) jedinečná a významná?

Spomedzi iných organizácií združujúcich advokátov je CCBE špecifická v tom, že jej členmi môžu byť len národné advokátske komory. Francúzska advokátska komora bola aktívnou súčasťou procesu európskej integrácie. Som rád, že som súčasťou tejto tradície. Patríam ku generácii advokátov, ktorí dokázali zmerať, do akej miery európsky projekt po všetkých stránkach posilnil právny štát, vrátane vnútroštátnej sféry. Mojou túžbou ako predsedu CCBE je pričiniť sa o ďalší rozvoj našej profesie a rozvoj samotnej CCBE.

■ Na čo sa bude CCBE zameriavať v rámci tohto roka?

Nie som si istý, či sa na prácu CCBE možno pozeráť v kontexte kalendárnych rokov. V prvom rade preto, že sú témy, ktorým sa CCBE venuje rok čo rok a plánuje v tom pokračovať. Myslím tým témy ako ochrana dôvernosti komunikácie advokáta a klienta alebo ochrana advokátov pred útokmi, ohrožovaním a zastrašovaním. Po druhé, CCBE realizuje viaceré dlhodobé projekty. Navyše, predsedníctvo CCBE funguje ako kolektívny orgán a každý jeho člen je aktívnou súčasťou rozhodovacieho procesu počas štyroch rokov. Tým sa vyrovnáva krátkosť ročného mandátu, ktorý má predseda CCBE a zabezpečuje sa to, aby CCBE nebola uzavretá v ročnom cykle. Najzávažnejšia udalosť roka 2025 krásne ilustruje tento princíp dlhodobých aktivít CCBE. Ide o prijatie Dohovoru Rady Európy o ochrane povolania advokáta, ktorým kulminuje desaťročné úsilie CCBE. Celý proces začal v roku 2015 na plenárnom zasadnutí CCBE v Gdaňsku pod predsedníctvom poľskej kolegyne Marie Ślęzak a za účasti Lecha Wałęsu. Myšlienka bola zhmotnená prostredníctvom francúzskej delegácie v CCBE a jej člen Laurent Pettiti sa stal vedúcou osobnosťou tohto mimoriadneho a ambiciózneho projektu. Finálne rozhodnutie Výboru ministrov Rady Európy by malo padnúť v máji 2025 a ja dúfam, že túto udalosť oslávime na májovom plenárnom zasadnutí CCBE. Tento dohovor je jedinečný a z pohľadu CCBE ide o veľký úspech. Zároveň však CCBE čaká dôležitá úloha nepoľaviť v presadzovaní myšlienok tohto dohovoru a vystupovať rovnako aktívne ako počas uplynulých 10 rokov. Navyše, prijatím dohovoru príbeh nekončí – nasledovať bude ratifikačný proces členských štátov, aby mohol dohovor nadobudnúť účinnosť.

Princípy, ktorými sa riadi povolanie advokáta, sú takmer rovnaké vo všetkých krajinách európskeho priestoru aj mimo neho. Advokátov spájajú spoločné hodnoty. Všetci uznávajú základnú povahu povinnosti mlčanlivosti a sú odhodlaní brániť samosprávu nášho povolania. V praxi sa však vnútroštátne právne predpisy značne líšia. Tieto rozdiely nám často unikajú. Veľkým cieľom na rok 2025 je aj napredovanie spolupráce medzi advokátskymi komorami prostredníctvom rozvoja úlohy CCBE, aby sa z nej stala platforma na vzájomné poznanie medzi jej členmi.

Dúfam tiež, že sa nám podarí prijať opatrenia, ktoré umožnia CCBE zohrávať úlohu nielen v službách profesijnej politiky v jej vzťahoch s európskymi inštitúciami, ale aj ako nástroj na podporu spolupráce medzi jej členmi na operačnej úrovni v oblastiach ako komunikácia, IT a školenia. Malo by to viesť k dôležitým rozhodnutiam o modernizácii a zefektívnení CCBE. Dúfam, že rok 2025 bude aj pre sekretariát CCBE rokom prechodu na AI. AI bude určite jednou z hlavných tém roku 2025. Väčšina advokátov sa do konca roka stane bežnými používateľmi a bude potrebovať podporu. Veci sa pravdepodobne v rámci súdneho systému budú pohybovať pomalšie, ale sudcovia budú v pokušení využiť AI z vlastnej iniciatívy, na individuálnej báze.

*„AI bude určite jednou
z hlavných tém roku 2025.
Väčšina advokátov sa do konca roka
stane bežnými používateľmi
a bude potrebovať podporu.“*

■ Čomu sa venujete mimo výkonu povolania advokáta?

Ak by som sa nevenoval primárne advokácii, určite by som viac času venoval informačným technológiám. Strávil som dlhé hodiny vyvíjaním softvéru pre moju prax v čase, keď ešte takéto nástroje neboli na trhu dostupné. Zároveň som sa s nadšením učil počítačové programovanie. Som veľmi rád, že vývoj umelej inteligencie mi dnes poskytuje príležitosť vrátiť sa k určitej forme programovania. Vždy, keď mám trochu času, venujem sa dizajnovaniu štruktúrovaných promptov na zautomatizovanie niektorých úloh v advokátskej kancelárii. Okrem toho dôležitú časť môjho života predstavuje šport. Keďže som bol veľmi slabý vo futbale, utešil som sa tým, že predsedám športovej asociácii advokátskej komory v Bordeaux. Na túto aktivitu mi stačí klásť jednu nohu pred druhú. Ako skúsený bežec maratónov to zvládam. Snažím sa chodiť behať trikrát do týždňa v skorých ranných hodinách. Takisto som od detstva fanúšikom komiksov, najmä Tintina. Svedčí o tom aj moje členstvo v tajnej organizácii Pélicans Noirs a postavenie syndikátskeho konzula. ●

Sledujte SAK na LinkedIn!

Dôležité informácie a aktuality z diania v advokácii a na komore: linkedin.com/company/sak-sk

Ochrana svedka, poškodeného a oznamovateľa z pohľadu dokazovania

JUDr. Mikuláš Lévai

Mgr. Peter Kucharský

Cieľom tohto článku je snaha poukázať na niektoré nedostatky novelizovanej právnej úpravy § 136 a § 137 Trestného poriadku v spojitosti s aktuálnymi aplikačnými problémami. Hlavnú pozornosť autori venujú práve § 136 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý sa zaoberá osobnými údajmi v zápisnici o výsluchu svedka, poškodeného alebo oznamovateľa.

Úvod

Vládny návrh zákona č. 40/2024 Z. z. (ďalej len ako „zákon č. 40/2024“), ktorým sa menil a doplnil aj zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len ako „Trestný poriadok“), sa stal účinným 20. 3. 2024 a do trestného konania priniesol mnoho zmien. Spočiatku však niektoré zmeny nevstúpili do účinnosti na základe rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.¹

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sa však nepozastavila účinnosť zmien § 136 a § 137. Tie sú systematicky zaradené do druhého dielu (svedkovia) – výsluch svedka šiestej hlavy (dokazovanie) prvej časti Trestného poriadku. Dňa 3. 7. 2024 prijal Ústavný súd Slovenskej republiky nález PL. ÚS 3/2024-761, ktorým definitívne potvrdil súlad prevažnej väčšiny legislatívnych zmien prijatých zákonom č. 40/2024 s Ústavou Slovenskej republiky, medzi ktoré možno zaradiť aj zmeny v § 136 a § 137 Trestného poriadku.

Tieto ustanovenia sa týkajú ochrany svedka, poškodeného a oznamovateľa, ktorá sa zabezpečuje obmedzovaním prístupu k ich osobným údajom, na základe ktorých ich možno identifikovať a dohľadať.

K ochrane svedka všeobecne

Dokazovanie je v rámci trestného konania kľúčovým prvkom, na základe ktorého je možné zistiť najmä či sa skutok stal, či je trestným činom, kto tento skutok spáchal, z akých pohnútok, následok a výšku škody spôsobenú trestným činom, výnosy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu a majetkové pomery na účely odňatia výnosov z trestnej činnosti, tak ako ustanovuje § 119 ods. 1 Trestného poriadku.

Trestný poriadok nám poskytuje demonštratívny výpočet dôkazných prostriedkov, medzi ktoré patrí aj výsluch svedka, svedka – poškodeného, prípadne oznamovateľa trestného činu. Tieto prívlastky sa môžu spájať v jednej a tej istej osobe, prípadne to môžu byť tri rozdielne osoby, všetko závisí od ich postavenia vo vzťahu k spáchanému skutku.

Nepochybne však dokážu byť tieto osoby cenným zdrojom informácií, ktoré majú dôkazný význam a môžu viesť orgány činné v trestnom konaní a súd k získaniu ďalších dôkazov preukazujúcich vinu alebo nevinu podozrivého, obvineného či obžalovaného alebo majú kľúčový význam pri rozhodovaní o vine a treste zo strany súdu.

Z uvedeného dôvodu sa vo veľa prípadoch vyskytuje potreba ochrany týchto osôb pred páchatelom trestného činu alebo inými tretími osobami, ktoré môžu mať záujem na ovplyvnení úkonov trestného konania, v ktorých sa vyskytuje svedok alebo poškodený.

1 Ústavný súd Slovenskej republiky na základe návrhu prezidentky Slovenskej republiky a skupiny poslancov 28. 2. 2024 rozhodol uznesením PL. ÚS 3/2024-112 o pozastavení účinnosti vybraných ustanovení tohto návrhu zákona.

- 2 Pozri § 61b Trestného poriadku.
- 3 Pozri § 69 ods. 1 Trestného poriadku.
- 4 § 136 ods. 1 pred novelou Trestného poriadku „Ak je dôvodná obava, že svedok alebo jemu blízka osoba sú pre uvedenie bydliska svedka ohrození, môže sa svedkovi povoliť, aby namiesto bydliska uviedol pracovisko alebo inú adresu, na ktorú sa mu môže doručiť predvolanie. Ak sa ako svedok vypočúva zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s vykonávaním opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, orgán činný v trestnom konaní a súd uvedie do zápisnice adresu sídla orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.“
- 5 Bližšie pozri zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 6 Výsluch oznamovateľa sa vykonáva buď do zápisnice o trestnom oznámení alebo v štádiu po začatí trestného stíhania v postavení svedka do zápisnice o výsluchu svedka. Ak je oznamovateľ zároveň poškodeným, jeho výsluch sa poznačuje do zápisnice o výsluchu svedka – poškodeného.

Trestný poriadok poskytuje nástroje zabezpečujúce ich ochranu v rôznych podobách. Ako príklady možno uviesť vykonávanie výsluchu prostredníctvom video konferenčného zariadenia² na zabezpečenie anonymity, pri nazeraní do spisov možno vylúčiť tie časti, kde sú údaje svedka, ktorého totožnosť je utajená.³

Už pôvodná právna úprava Trestného poriadku poskytovala orgánom činným v trestnom konaní a súdu možnosť neuvádzať úplné údaje o pobyte svedka v § 136 ods. 1 Trestného poriadku, prípadne v ods. 2 predmetného ustanovenia dávala rovnakú možnosť neuvádzať údaje o jeho totožnosti, bydliska a miesta pobytu, ak bolo prítomné ohrozenie života, zdravia a telesnej integrity svedka alebo jemu blízkej osobe.⁴

Okrem ochrany, ktorú svedkom poskytuje Trestný poriadok existuje ešte aj osobitný zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý sa uplatňuje až v tých najkrajnejších prípadoch, kedy svedok nadobudne status ohrozeného alebo chráneného svedka.⁵ Podstatou všetkých týchto inštitútov je zabezpečiť čo najlepšiu anonymitu vypočúvaných osôb v pozícii svedkov a poškodených.

Výsluch a ochrana svedka, poškodeného a oznamovateľa

Súčasná právna úprava výsluchu svedka v § 136 ods. 1 Trestného poriadku ukladá orgánom činným v trestnom konaní a súdu povinnosť, aby sa *osobné údaje svedka, poškodeného alebo oznamovateľa v zápisnici poznačili len v miere nevyhnutnej na jeho identifikáciu a odlišenie od inej osoby, najmä uvedením mena a priezviska.*

Policať na tento účel vedie mimo spisu evidenciu chránených údajov svedka, poškodeného alebo oznamovateľa v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia, číslo dokladu totožnosti, adresa trvalého pobytu, adresa na doručovanie, prípadne iné kontaktné údaje, ktoré predloží len prokurátorovi alebo súdu, aby boli chránené pred sprístupnením osobám, ktoré majú právo nazeráť do spisu. Ak úkon vykonáva prokurátor alebo súd, postupujú rovnako.

Z dôvodovej správy k zákonu č. 40/2024 vyplýva, že právna úprava bola prijatá z dôvodu ochrany svedka, poškodeného a oznamovateľa, pričom sa upravuje rozsah údajov k ich identifikácii v rámci zápisnice o danom úkone. Súčasne sa odstraňuje potreba udelenia povolenia zo strany OČTK pre takýto postup a skúmania existencie dôvodnej obavy ohrozenia, ktorá je často na subjektívnej úrovni.

Keďže výsluch svedka, poškodeného alebo oznamovateľa⁶ je procesným úkonom, je nevyhnutné o ňom spísať zápisnicu. Každá zápisnica musí obsahovať všeobecné náležitosti, ktoré sú upravené v § 58 Trestného poriadku. Medzi tieto náležitosti patria podľa písm. c) *aj meno a priezvisko, dátum narodenia a bydlisko alebo sídlo osôb, ktoré sa na úkone zúčastnili, a u obvineného, poškodeného alebo svedka aj adresu, ktorú uvedie na účely doručovania.*

Keďže výsluch svedka, poškodeného a oznamovateľa má uvedené aj osobitné náležitosti zápisnice, konkrétne už spomínané špecifiká zamerané na anonymitu tam vymedzených osôb, vzťah týchto dvoch ustanovení je riešený tzv. vzťahom špeciality a údaje v zápisnici o výsluchu svedka sa určujú najmä podľa § 136 ods. 1 Trestného poriadku, čo v praxi nespôsobuje výkladové rozpory. Ide tak o zákonnú výnimku zo všeobecných náležitostí, ktoré musí obsahovať každá zápisnica o procesnom úkone.

Bude preto záležať na konkrétnom mene a priezvisku osoby, ktoré bude určovať rozsah osobných údajov. Pri niektorých menách a priezviskách bude naozaj postačovať iba osobný údaj v rozsahu meno a priezvisko, no pri niektorých frekventovaných menách a priezviskách bude potrebné

JUDr. Mikuláš Lévai je absolventom Právnickej fakulty Trnavskej Univerzity, aktuálne pôsobí ako externý doktorand na Právnickej fakulte Trnavskej Univerzity.

Mgr. Peter Kucharský je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, aktuálne pôsobí v rezorte Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, na Prezídium Policajného zboru.

zájsť s osobnými údajmi ďalej a uviesť napr. aj dátum narodenia, resp. aj miesto narodenia, aby sa predchádzalo prípadnej zámene osôb.

Osobitnou kategóriou sú osoby s cudzou štátnou príslušnosťou, kedy najmä orgány činné v trestnom konaní často nemajú z dôvodu neodkladnosti úkonu také možnosti preverenia totožnosti, než v porovnaní s tuzemskými občanmi. V aplikačnej praxi sa stáva, že je do zápisnice nutné spísať všetky osobné údaje potrebné na presnú identifikáciu zahraničnej vypočúvanej osoby.

Kde je problém?

Zápisnica, ako sme už uviedli, sa spisuje pri každom úkone trestného konania a osoba v procesnom postavení svedka, oznamovateľa alebo poškodeného sa nevyskytuje len pri výsluchu svedka podľa § 131 a nasl. Trestného poriadku, ale aj pri iných procesných úkonoch.

Týmito inými procesnými úkonmi sú konfrontácia podľa § 125 Trestného poriadku, rekognícia podľa § 126 Trestného poriadku, vyšetrovací pokus podľa § 157 Trestného poriadku, previerka výpovede na mieste činu podľa § 158 Trestného poriadku alebo rekonštrukcia podľa § 159 Trestného poriadku. S týmito osobami ja taktiež možné vykonávať aj iné procesné úkony, ktorými môžu byť napríklad vydanie veci podľa § 89a Trestného poriadku, vrátenie veci podľa § 97 Trestného poriadku alebo osobná prehliadka podľa § 102 Trestného poriadku. Aj o týchto úkonoch sa spisuje zápisnica, ktorá musí obsahovať všeobecné náležitosti zápisnice podľa § 58 ods. 1 Trestného poriadku, prípadne špeciálne náležitosti konkrétneho procesného úkonu.

Pri pohľade na právnu úpravu týchto procesných úkonov sa však nemôže uplatňovať pravidlo uvedené v § 136 ods. 1 Trestného poriadku. A to z dôvodu, že každý procesný úkon má svoju osobitnú právnu úpravu a § 136 ods. 1 Trestného poriadku sa vzťahuje výlučne na zápisnicu o výsluchu svedka, svedka – poškodeného, prípadne oznamovateľa.

V aplikačnej praxi sa preto stáva, že v tom istom vyšetrovacom spise sa v zápisnici o výsluchu svedka, resp. svedka – poškodeného poznacia len nevyhnutné osobné údaje, no tieto existujú v iných zápisniciach, ktoré sú taktiež súčasťou vyšetrovacieho spisu. Tým sa narúša, resp. úplne potiera anonymizácia týchto osôb zamýšľaná zákonodarcom, ktorá má slúžiť na ich osobnú ochranu.

Okrem tohto aplikačného problému je nevyhnutné poukázať aj na to, že prechodné ustanovenia zákona č. 40/2024 nevenujú pozornosť tzv. „živým veciam“, kde už bol napr. svedok vypočutý podľa pôvodnej právnej úpravy a po novelizácii je potrebné ho v tej istej veci vypočuť.

Podľa platného právneho stavu by tak zápisnica o výsluchu svedka spísaná pred novelizáciou Trestného poriadku mala obsahovať podstatné náležitosti zápisnice (vrátane osobných údajov svedka). No zápisnica o výsluchu svedka po novelizácii Trestného poriadku by mala obsahovať iba nevyhnutné osobné údaje a policajt by mal navyše viesť v tomto prípade aj evidenciu chránených údajov svedka.

Posledným aplikačným problémom, na ktorý by sme v tejto súvislosti chceli poukázať je uvádzanie adresy na doručovanie písomností. Pred poslednou novelou Trestného poriadku sa adresa na doručovanie písomností svedka, poškodeného alebo oznamovateľa uvádzala do zápisnice ako súčasť podstatných náležitostí zápisnice. V zmysle súčasnej právnej úpravy je potrebné túto adresu uvádzať v evidencii chránených údajov vedenej policajtom.

Najväčším rozdielom medzi pôvodnou a novou právnu úpravou je, že zápisnicu, ktorá obsahovala adresu na doručovanie písomností bola podpísaná osobou, ktorej sa úkon týkal.⁷ Evidencia chránených údajov svedka podpisovaná touto osobou nie je, keďže to Trestný poriadok nevyžaduje.

Hoci sa v aplikačnej praxi v niektorých prípadoch pristupuje zo strany orgánov činných v trestnom konaní k tomu, aby osoba v procesnom postavení svedka, resp. svedka – poškodeného podpisovala aj túto evidenciu, takýto postup považujeme za nesprávny a vykonávaný v rozpore s Trestným poriadkom.

Dôvodom je, že v prípade, ak by svedok, resp. svedok – poškodený odmietal takýto dokument podpísať, neexistuje zákonný spôsob, ako ho k tomu donútiť a to ani hrozbou poriadkovej pokuty.

Nemenej dôležitým argumentom proti takémuto postupu je aj ústavné pravidlo uvedené v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ktoré hovorí, že štátne orgány, v tomto prípade orgány činné v trestnom konaní môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ak zákon (Trestný poriadok) takýto postup neuvádza, nemožno tak zo strany orgánov činných v trestnom konaní postupovať.

⁷ Podľa § 59 ods. 1 trestného poriadku zápisnicu o hlavnom pojednávaní a o verejnom zasadnutí podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, a osoba, ktorej sa úkon týka, zapisovateľ, tlmočník, znalec, prekladateľ, prípadne iná osoba pribratá k úkonu.

Aj takáto drobnosť môže mať negatívne následky, ktoré by mohli narušovať plynulosť trestného konania napr. pri využívaní inštitútu predvedenia svedka. Ak by totiž svedok namietal, že uviedol inú adresu na doručovanie než je tá, ktorá je uvedená v evidencii chránených údajov svedka, bolo by pre orgány činné v trestnom konaní a súdy len veľmi ťažké túto námietku zamietnuť a neprihliadať na ňu.

Záver

V článku sme poukázali na tri, podľa nás najväčšie nedostatky novej právnej úpravy Trestného poriadku vo vzťahu k výsluchu svedka. Sme toho názoru, že zákonodarca celkom správne venoval pozornosť inštitútu ochrany svedka v trestnom konaní. Z aplikačnej praxe poznáme mnoho prípadov, kedy sa svedkovia zdráhali hovoriť o trestnej činnosti práve z dôvodu ich nedostatočnej ochrany. Podľa názoru autorov nedôslednou právnou úpravou zákonodarca spôsobil, že ochrana svedka je naďalej nesystematická a nepostačujúca s prihliadnutím na zamýšľaný účel novoprijatej právnej úpravy.

Aby sme neostali len čisto pri kritike, dovoľujeme si navrhnúť, aby ustanovenia, ktoré anonymizujú svedka, poškodeného alebo oznamovateľa boli súčasťou právnej úpravy zápisnice v § 58 Trestného poriadku. To by sa mohlo urobiť napr. tak, že by sa do § 58 Trestného poriadku vložil nový odsek, kde by sa presunulo súčasné znenie § 136 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by tým zaniklo.

Ochrana svedka, poškodeného a oznamovateľa by sa tak stala všeobecnou právnou úpravou a bolo by povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdov túto aplikovať na všetky zápisnice s týmito osobami. ■

RESUMÉ

Ochrana svedka, poškodeného a oznamovateľa z pohľadu dokazovania

Článok sa zaoberá zmenou právnej úpravy v § 136 Trestného poriadku, ktorú priniesla nedávna novela. Táto zmena sa dotýka uvádzania osobných údajov svedka, poškodeného a oznamovateľa v zápisnici o ich výsluchu. Hlavným zámerom tejto zmeny bolo zabezpečenie zvýšenia anonymity týchto osôb tým, že osobné údaje sa nemajú uvádzať v zápisnici o výsluchu, ale v osobitnej evidencii. Autori článku poukazujú na tri najväčšie nedostatky prijatej právnej úpravy, ktoré sa v praxi vyskytujú. V závere článku autori prinášajú možné legislatívne riešenie, ktoré by aplikačné problémy odstránilo.

SUMMARY

Protection of Witnesses, Victims and Complainants from the Perspective of Evidence

The article deals with the change of Sec. 136 of the Criminal Procedure Code as a consequence of the recent amendment. This change involves inserting personal data of witnesses, victims and complainants in their written statements (written records of their interviews). The main purpose of this change was to guarantee greater anonymity of these persons by not inserting their personal data in their written statements, but in a special register. The authors refer to three most serious problems in the adopted legislation that arise in practice. At the end the authors provide a possible legislative solution that would eliminate the application problems.

ZUSAMMENFASSUNG

Schutz eines Zeugen, Geschädigten oder Whistleblowers aus Sicht der Beweisführung

Der Artikel befasst sich mit der abgeänderten Rechtsregelung im § 136 der Strafprozessordnung im Zusammenhang mit der neuerlichen Novelle. Diese Änderung betrifft die Angabe von personenbezogenen Daten eines Zeugen, Geschädigten oder Whistleblowers im Vernehmungsprotokoll. Die Hauptabsicht dieser Änderung war, höhere Anonymität dieser Personen dadurch sicherzustellen, dass deren personenbezogene Daten nicht im Vernehmungsprotokoll, sondern in einer Sonderevidenz erfasst werden. Die Autoren des Artikels haben auf die drei in der Praxis auftretenden schwerwiegendsten Mängel der angenommenen Rechtsregelung hingedeutet. Am Ende des Artikels kommen die Autoren des Artikels mit einer möglichen legislativen Lösung, durch die die Anwendungskomplikationen abgeschafft werden könnten.

Vedenie spoločného konania vyšetrovateľom úradu inšpekčnej služby a s tým súvisiaci výkon dozorovej činnosti prokurátora

JUDr. Samuel Marr, LL.M.

Príspevkom reflektujeme právny stav platný do nadobudnutia účinnosti zákona č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Práve vtedy totiž prišlo v otázke vedenia spoločného konania voči príslušníkovi ozbrojeného bezpečnostného zboru a civilnej osobe prostredníctvom vyšetrovateľa Policajného zboru zaradeného na Úrade inšpekčnej služby (ďalej len „vyšetrovateľ ÚIS“) a/alebo vyšetrovateľa Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) k zásadným zmenám. V tejto spojitosti približujeme dosiaľ obligatórne vykonávané úkony dozorového prokurátora v prípade, ak bolo potrebné vykonať vyššie predznamenané spoločné konanie.

1. Úvod

V nedávnej minulosti, osobitne na prelome rokov 2022 až 2023 bol ako značný právno-aplikačný problém identifikovaný postup vedenia spoločného trestného konania voči príslušníkovi ozbrojeného bezpečnostného zboru (ďalej len „príslušník OBZ“) a civilnej osobe. Miere závažnosti Uvedenému svedčí aj snaha samotného Úradu inšpekčnej služby iniciovať zjednotenie postupu v tejto otázke prostredníctvom prijatia opatrení z úrovne Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Dovoľujeme si uviesť, že pod OBZ sa v minulosti a rovnako aj v súčasnosti, rozumel a stále rozumie len Policajný zbor a Zbor väzenskej a justičnej stráže. Uvedené priamo vyplýva z legálnych definícií oboch orgánov verejnej moci obsiahnutých v § 1 osobitných zákonov definujúcich tieto orgány. Vojenské spravodajstvo, Vojenská polícia sú ako integrálna súčasť Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „OSSR“) orgánom, ktorý nemožno považovať za OBZ rovnako ako ani Slovenskú informačnú službu a „colníkov“ (z hľadiska *de lege lata* zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov – príslušníkov finančnej správy). Je preto potrebné rozlišovať medzi OBZ a ozbrojeným zborom (ďalej len „OZ“), spravodajskou službou a OSSR.

Príslušnosť vyšetrovateľa PZ je totiž daná aj na vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie v prípade „ak je podozrivý zo spáchania trestného činu poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, člen vlády Slovenskej republiky, štátny tajomník, predseda ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky, predseda a podpredseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudca, prokurátor, verejný ochranca práv, vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky, riaditeľ Národného bezpečnostného úradu, riaditeľ Slovenskej informačnej služby, člen Bankovej rady Národnej banky Slovenska,

1 Čl. 5 ods. 2 písm. a) Nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 175/2010 o vymedzení príslušnosti útvarov Policajného zboru a útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pri odhaľovaní trestných činov, pri zisťovaní ich páchatelov a o postupe v trestnom konaní

2 Oficiálne internetové sídlo právneho informačného systému Najpravo.sk [Online] 2024. [cit. 19. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.najpravo.sk/-dovodove-spravy/rok-2019/-6-2019-z-z.html>

3 IV/1 Spr 10/19/1000-41

4 HAJDÚKOVA, T. – KOVÁCS, T.: *Kvantitatívna analýza náročnosti prípravného konania z hľadiska jeho trvania pre obzvlášť závažné zločiny na území Slovenskej republiky* In: *Policajná teória a prax*, 2021, č. 2, s. 3

*príslušník Národného bezpečnostného úradu, príslušník Slovenskej informačnej služby a príslušník Vojenského spravodajstva.*¹

2. Novela zákona o Policajnom zbore z roku 2019

Normotvorca premietol do dôvodovej správy k zákonu č. 6/2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, myšlienku o skutkovej a právnej obťažnosti trestnej činnosti príslušníkov OBZ do takej miery, že navrhol, aby „konanie o ich trestnej činnosti bolo zverené krajským prokuratúram. Súčasne sa v týchto prípadoch určuje miestna príslušnosť krajského prokurátora a prokurátorov krajských prokuratúr.“² Nadobudnutím účinnosti predmetného právneho predpisu sa sprítomňuje prechod dozorovej činnosti z okresných na krajské prokuratúry, čomu logicky konvenuje otázka dohľadovej činnosti. Povedané inak, aj v prípade, ak dal na vydanie meritórneho rozhodnutia pokyn (alebo toto dokonca sám vydal prokurátor okresnej prokuratúry) a takéto meritórne rozhodnutie bolo neskôr napadnuté sťažnosťou, „bude príslušný v živej veci na sťažnostné konanie o sťažnosti prokurátor trestného odboru, keďže medzičasom sa dozorovým prokurátorom stal prokurátor krajskej prokuratúry, teda musíme vychádzať z premisy, že akoby tento súhlas alebo pokyn vydal príslušný dozorový prokurátor krajskej prokuratúry.“³

Vo väzbe na otázku zákonnej možnosti vedenia spoločného konania voči príslušníkovi OBZ a civilnej osobe pred 1. februárom 2019 nevidíme právny problém, pretože daný postup vychádzal z právneho stavu účinného do 31. januára 2019. Toto už však neplatí pre trestné veci napadnuté po 1. februári 2019 s poukazom na vtedy účinnú podobu Trestného poriadku, osobitne § 10 ods. 8 písm. b) tohto zákona. Z predmetného ustanovenia (až do nadobudnutia účinnosti zákona č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) nebolo možné sprítomniť zákonné zmocnenie na strane vyšetrovateľa ÚIS na vedenie konania voči civilnej osobe. Zákonodarca preto pôsobnosť na trestné veci civilných osôb zveril primárne vyšetrovateľovi PZ.

3. Vedenie spoločného konania vyšetrovateľom ÚIS alebo PZ

V množstve prípadov je dôvodné usudzovať o vhodnosti vedenia spoločného konania voči príslušníkovi OBZ a civilnej osobe. Do nadobudnutia účinnosti naposledy uvedeného zákona, ktorý pozmenil § 10 ods. 7 písm. b) Trestného poriadku, toto nebolo bez ďalšieho možné.

Zvýrazňujeme, že trestná činnosť ako taká „predstavuje trestnoprávnu kategóriu spoločensky škodlivého a nebezpečného správania, ktoré je nutné potláčať. Úlohou štátu je, v prípade potreby, zabezpečiť oprávnené používanie represívnych prostriedkov.“⁴

Ak teda bolo vhodné vykonať popísané spoločné konanie, musel prokurátor najprv trestnú vec odňať policajtovi (poverenému príslušníkovi PZ alebo vyšetrovateľovi PZ) postupom podľa

JUDr. Samuel Marr, LL.M. je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, rovnako je nositeľom postgraduálneho profesijného titulu LL.M a taktiež má za sebou dlhoročné skúsenosti z profesionálneho pôsobenia v pozícii orgánu činného v trestnom konaní. V súčasnosti pôsobí na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky PF UK a v rezorte prokuratúry. Je autorom niekoľko desiatok odborných článkov, vedeckých štúdií a pravidelne sa zúčastňuje na národných a medzinárodných vedeckých konferenciách.

§ 230 ods. 2 písm. f) a následne prikázať riaditeľovi ÚIS, aby bola táto trestná vec pridelená vyšetrovateľovi ÚIS, ktorý ex post vykoná jej spojenie.

„Ak teda Trestný poriadok používa pojem policajt, tak v prípade trestných činov príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov pôjde o vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby (poverení príslušníci v Úrade inšpekčnej služby nepôsobia).“⁵

Týmto okamihom sa vec dostáva pod dozor príslušnej krajskej prokuratúry.

V tomto smere považujeme založenie kompetencie smerom k vyšetrovateľom ÚIS na vedenie spoločného konania zo strany zákonodarcu za prínosné a ďalej sa vyjadrujeme v tom smere, že zastávame rovnaký právny názor ako JUDr. V. Javorský, PhD. o vhodnosti „novelizovania“ sporného ustanovenia Trestného poriadku [v danej dobe § 10 ods. 8 písm. b)].

Uvedenému svedčí účinné znenie § 10 ods. 7 písm. b) Trestného poriadku, ktoré už priznáva kompetenciu vyšetrovateľovi ÚIS „ak ide o trestné činy príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov, ich spolupáchateľov alebo účastníkov takéhoto trestného činu, ostatných členov organizovanej skupiny, extrémistickej skupiny alebo nebezpečného zoskupenia a nejde o trestné činy uvedené v písmene c); to platí, aj ak ide o trestné činy colníkov, ich spolupáchateľov alebo účastníkov takéhoto trestného činu, ostatných členov organizovanej skupiny, extrémistickej skupiny alebo nebezpečného zoskupenia a nejde o trestné činy uvedené v písmene c).“⁶ Pre úplnosť uvádzame, že kompetencia vyšetrovateľa finančnej správy je daná vo vzťahu k trestným konaniam spáchaných v súvislosti „s porušením colných predpisov alebo daňových predpisov v oblasti dane z pridanej hodnoty pri dovoze a spotrebných daní.“⁷

V prípade opačného postupu, teda vedenia spoločného konania voči príslušníkovi OBZ a civilnej osobe vyšetrovateľom PZ, poznamenávame, že takýto postup je tiež možný tak, že prokurátor odníme vec vyšetrovateľovi ÚIS postupom podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku a túto opatrením v zmysle § 230 ods. 2 písm. i) naposledy uvedeného zákona dá po predchádzajúcom vyžiadaní stanoviska od riaditeľa ÚIS do faktickej dispozície vyšetrovateľa PZ.

Vo väzbe na právnu úpravu § 230 ods. 2 písm. i) Trestného poriadku v spojení s dosiaľ uvedeným, akcentujeme na obligatórnu podmienku spočívajúcu v prikázaní veci zákonodarcou predpokladanému subjektu, zmocnenému na vykonávanie skráteného vyšetrovania ako aj vyšetrovania. Týmto je policajt v zmysle § 10 ods. 7 písm. a) Trestného poriadku. Je teda neprijateľné na účely vykonania skráteného vyšetrovania prikázať vec poverenému príslušníkovi PZ. Je preto esenciálnym správne určenie „vecnej príslušnosti orgánov aplikácie práva už v počiatočnom štádiu trestného konania. Prípadná nedôslednosť, ako to ukazuje aplikčná prax, môže mať nielen závažný právny, ale aj spoločenský dosah, prejavujúci sa niekedy aj v dôvodnej kritike rozhodovacej činnosti príslušných orgánov aplikácie práva“⁸

Vo vzťahu k danému postupu sa vyjadrujeme, že aj napriek spojeniu veci vyšetrovateľovi PZ je vhodné zabezpečiť výkon dozoru prostredníctvom krajskej prokuratúry. V tomto smere zvyrazňujeme § 51 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, *alineu* prvú. Z tejto signifikantne vyplýva, že „na zabezpečenie plnenia úloh prokuratúry môže generálny prokurátor a v rozsahu svojej pôsobnosti aj krajský prokurátor určiť výnimky z ustanovení § 46 až 50.“⁹

3.1 Určenie príslušnosti vyšetrovateľa ÚIS a PZ v osobitných prípadoch

V aplikačnej praxi boli identifikované rôzne právne názory na otázku, ktorý orgán činný v trestnom konaní, teda či vyšetrovateľ ÚIS alebo PZ je príslušný na vedenie trestného konania v prípade, ak príslušník OZB je vyšetrovaný pre podozrenie z trestného činu, ktorý mal spáchať v čase trvania jeho služobného pomeru, pričom tento služobný pomer v čase vyšetrovania skončí. Problematickým bol taktiež opačný model, teda ak bol podozrivý v čase spáchania skutku civilnou osobou, ktorej v priebehu vyšetrovania vznikol služobný pomer.

Tu si dovoľujeme poukázať na závery, nižšie citovanej Zápisnice z pracovnej porady riaditeľa trestného odboru Generálnej prokuratúry z 14. – 15. marca 2019, ktorá síce nie je verejne dostupným zdrojom, avšak svojím obsahom je nesporne podnetná. Navyše možnosť oboznámenia sa s jej obsahom prostredníctvom osobitného zákona nie je nijako uvedeným dotknutá.

V tomto smere sa stotožňujeme s právnym názorom V. Javorského, že „ak príslušník OBZ spácha trestnú činnosť počas jeho služobného pomeru, bude vyšetrovateľ ÚIS stále príslušný

5 Čl. II, bod 1 dôvodovej správy k zákonu č. 6/2009 ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

6 § 10 ods. 7 písm. b) zákona číslo 301/2005 Z. z. Trestný poriadok

7 § 10 ods. 7 písm. c) zákona číslo 301/2005 Z. z. Trestný poriadok

8 ČENTĚŠ, J. – ŠANTA, J.: Zločinecká skupina – z pohľadu právnej úpravy a súdnej praxe. In: Zborník príspevkov z konferencie Bratislavské právnické fórum 2022 konanej dňa 12. a 13. septembra 2022 Bratislava. Univerzita Komenského v Bratislave, s. 7. ISBN 978-80-571-0546-6

9 § 51 ods. 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre

10 IV/1 Spr 10/19/1000-41

na trestné konanie, aj keď daná osoba počas trestného konania prestane byť príslušníkom OBZ (skončí jej služobný pomer). Dané posúdenie vychádza z analogického použitia judikatúry „vojenských“ súdov.“¹⁰

11 IV/1 Spr 10/19/1000-41

„V prípadoch, ak páchatel' nebol počas skutku v služobnom pomere príslušníka OBZ, ale jeho služobný pomer trvá (teda vznikol po skutku) počas trestného konania, bude už príslušným na konanie vyšetrovateľ ÚIS ... ak počas následného trestného konania zanikne služobný pomer príslušníka OBZ (teda skutok bol pred vznikom služobného pomeru príslušníka OBZ, a tomuto služobný pomer počas trestného konania zanikne), stane sa príslušným na konanie policajt mimo vyšetrovateľa ÚIS, keďže tomuto zanikne jeho vecná príslušnosť na konanie.“¹¹

Dosiaľ nereflektovaným je prípad, ak v prečinovej trestnej veci vystupuje okrem príslušníka OBZ a civilnej osoby aj príslušník OSSR, na skrátene vyšetrovanie ktorého je príslušný poverený príslušník Vojenskej polície.

Aj v takomto prípade je potrebné postupovať odňatím a prikázaním veci. Vzhľadom na to, že skrátene vyšetrovanie môže vykonávať vyšetrovateľ a tiež vzhľadom na to, že prokurátor môže výslovne nariadiť, aby sa o veciach, o ktorých sa koná skrátene vyšetrovanie, vykonávalo vyšetrovanie (tak vyšetrovateľom PZ, ako vyšetrovateľom ÚIS) je na mieste vždy odňať vec poverenému príslušníkovi VP a túto prikázať jednému z vyššie uvedených vyšetrovateľov.

Záver

Nadobudnutie účinnosti zákona č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony [na účely tohto príspevku § 10 ods. 7 písm. b) Trestného poriadku] má vzhľadom na skôr analyzovanú dovtedajšiu právnu úpravu a s ňou súvisiace právno-aplikačné problémy výrazne pozitívny dopad. *De lege lata* podoba Trestného poriadku priznáva pôsobnosť vyšetrovateľa ÚIS okrem trestných vecí príslušníkov OBZ aj vo vzťahu k „**ich spolupáchatelom alebo účastníkom takéhoto trestného činu, ostatným členov organizovanej skupiny, extrémistickej skupiny alebo nebezpečného zoskupenia, ak nejde o trestné činy uvedené v písmene c); to platí, aj ak ide o trestné činy colníkov, ich spolupáchatelov alebo účastníkov takéhoto trestného činu, ostatných členov organizovanej skupiny, extrémistickej skupiny alebo nebezpečného zoskupenia a nejde o trestné činy uvedené v písmene c).**“¹²

12 § 10 ods. 7 písm. b) zákona číslo 301/2005 Z. z. Trestný poriadok

Pripomíname, že za právne obťažné nevnímame vedenie spoločného konania voči príslušníkovi OBZ a civilnej osobe/ám pred 1. februárom 2019. Dôvodom je právna úprava účinná do 31. januára 2019. Povedané inak, po 1. februári 2019, s poukazom na vtedajšie znenie § 10 ods. 8 písm. b) Trestného poriadku nebolo vedenie spoločného konania bez ďalšieho možné.

Ak bolo do nadobudnutia účinnosti zákona č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, potrebné vykonať spoločné konanie, **musel prokurátor najprv trestnú vec odňať policajtovi postupom v zmysle § 230 ods. 2 písm. f) a následne ju prikázať riaditeľovi ÚIS, aby bola táto trestná vec pridelená vyšetrovateľovi ÚIS, ktorý ex post vykoná jej spojenie.**

Možným je tiež odňatie veci vyšetrovateľovi ÚIS a jej prikázanie vyšetrovateľovi PZ. Uvedené možno docieľiť tak, že prokurátor odníme vec vyšetrovateľovi ÚIS postupom podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku a túto opatrením v zmysle § 230 ods. 2 písm. i) daného zákona dá po predchádzajúcom vyžiadaní stanoviska od riaditeľa ÚIS do faktickej dispozície vyšetrovateľa PZ.

V tejto spojitosti sa vyjadrujeme, že v prípade ak vo veci nekoná vyšetrovateľ ÚIS ale PZ, uvedené nič nemení na tom, aby dozor nad zachovávaním zákonnosti vykonávala v prvom stupni vecne príslušná krajská prokuratúra.

Na záver zhŕňame, že v prečinových trestných veciach, v ktorých je okrem príslušníka OBZ a civilnej osoby podozrivým tiež príslušník Ozbrojených síl Slovenskej republiky (skrátene vyšetrovanie ktorého zákonodarca zveril poverenému príslušníkovi Vojenskej polície)

je spravidla taktiež vhodné odňať vec poverenému príslušníkovi VP a túto prikázať jednému z vyššie uvedených vyšetrovateľov.

Sme presvedčení, že primárnou skupinou recipientov budú policajti a prokurátori v postavení orgánov činných v trestnom konaní, sudcovia a v neposlednom rade aj advokáti. Ak by totiž procesné úkony vykonával zákonodarcom nepredpokladaný subjekt, sú tieto zaťažené vadou nezákonnosti, ktorú je možné už v právnom konaní napádať. ■

RESUMÉ

Vedenie spoločného konania vyšetrovateľom úradu inšpekčnej služby a s tým súvisiaci výkon dozorovej činnosti prokurátora

Autor príspevku formuluje svoje vybrané postrehy vo väzbe na právny stav do nadobudnutia účinnosti zákona č. 40/2024 Z. z. a z hľadiska *de lege lata*. V tomto kontexte reflektuje, v článku v konkrétnostiach rozvedené právno-aplikačné problémy, tieto glosuje a zaujíma subjektívny právny názor o vecnej správnosti rozšírenia pôsobnosti vyšetrovateľa ÚIS na nové subjekty. Osobitne autor svoju pozornosť upriamuje na odňatie a prikázanie vecí vyšetrovateľovi ÚIS a PZ. V neposlednom rade autor pripája výkladový oblúk smerom k otázke výkonu dozorovej a dohľadovej činnosti prokurátora.

SUMMARY

Conduct of Joint Proceedings by Investigation Officers of the Inspection Service Bureau and the Exercise of Prosecutors' Supervisory Power Thereto Related

The author formulates his selected observations in relation to the situation existing before Act No. 40/2024 Coll. took effect and in terms of *de lege lata*. In this context, he in a detail reflects on the application problems, he glosses them and takes a subjective legal opinion on the substantive correctness of extending the powers originally vested in the Inspection Service Bureau officers to new entities. The author in particular draws attention to the withdrawal and referral of cases to Inspection Service Bureau officers and to the Police Force officers. Last but not least, the author interprets the exercise of supervisory powers by prosecutors.

ZUSAMMENFASSUNG

Führung eines gemeinschaftlichen Verfahrens durch den Ermittlungsbeamten beim Amt des Inspektionsdienstes und die damit zusammenhängende Ausübung der Aufsichtstätigkeit eines Staatsanwaltes

Der Autor formuliert im Beitrag seine ausgewählten Beobachtungen in Verbindung mit dem Rechtszustand bis zum Inkrafttreten des Gesetzes Nr. 40/2024 der Gesetzssammlung vom Sichtpunkt *de lege lata*. In diesem Zusammenhang reflektiert er die im Artikel näher ausgeführten anwendungsrechtlichen Widrigkeiten, er glossiert diese und bietet seine subjektive juristische Anschauung auf die sachliche Richtigkeit der Ausweitung von Kompetenzen eines Ermittlungsbeamten beim Inspektionsdienstamt auf neue Subjekte. Der Autor richtet seine Aufmerksamkeit insbesondere auf den Entzug und die Zuweisung einer Sache einem Ermittlungsbeamten des Inspektionsdienstamtes und des Polizeikorps. Zuletzt fügt der Autor einen Auslegungsbogen zur Frage der Ausübung der Aufsichts- und Überwachungstätigkeit eines Staatsanwaltes bei.

§ 363 a nasl. Trestného poriadku ako účinný právny prostriedok nápravy „len pre vyvolených“

Kritické úvahy nad zjednocujúcim stanoviskom Ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 2/2022

Mgr. Jakub Môcik

Mimoriadny opravný prostriedok v podobe prieskumu právoplatných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní prijatých v prípravnom konaní predstavuje dôležitý a jedinečný procesný nástroj, ktorým sa obvinený môže domáhať nápravy nezákonnosti a porušenia svojich základných práv v tomto štádiu trestného konania. Ako však ukázalo zjednocujúce stanovisko Pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky, nie každý obvinený je využitia tohto opravného prostriedku v praxi hodný, čo môže závisieť výlučne od miery nepreskúmateľnej procesnej aktivity samotných orgánov prípravného konania v jeho trestnej veci (čo so sebou zbytočne prináša mnohé riziká arbitrárnosti) alebo od jeho profesionálneho postavenia, čo je potrebné hodnotiť ako ústavne neakceptovateľný právny stav. Zjednocujúce stanovisko je teda výsledkom ústavne neudržateľného výkladu dotknutých ustanovení Trestného poriadku vo svetle práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý vo svojich dôsledkoch zásadným spôsobom oklieštuje a zužuje zákonné procesné garancie ochrany práv obvineného v prípravnom konaní.

Úvod

Dňa 15. 6. 2022 vydalo plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) v konaní vedenom pod sp. zn. PLz. ÚS 2/2022 uznesenie, ktorým došlo k zjednoteniu odlišných právnych názorov sudcov ÚS SR týkajúcich sa právomoci generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) rozhodovať o mimoriadnom opravnom prostriedku podľa § 363 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „TP“) v prípravnom konaní, v rámci ktorého rozhodoval o napadnutom právoplatnom rozhodnutí (ktoré má byť podľa § 363 a nasl. TP generálnym prokurátorom preskúmané) prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „GP SR“) v zastúpení generálneho prokurátora.

Predmet názorového sporu medzi jednotlivými senátmi ÚS SR teda tkvel v rozdielnych odpovediach (porovnaj napr. rozhodnutie ÚS SR z 22. 8. 2014, sp. zn. II. ÚS 494/2014 a rozhodnutie ÚS SR z 7. 7. 2020, sp. zn. III. ÚS 330/2020) na otázku, či existuje právomoc generálneho prokurátora rozhodnúť o návrhu oprávnenej osoby podľa § 363 ods. 1 TP v prípade, ak o sťažnosti návrhovo oprávnenej osoby proti uzneseniu orgánu činného v trestnom

Mgr. Jakub Môcik
je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a advokátsky koncipient.

konaní (ďalej len „OČTK“) rozhodoval v druhom stupni generálny prokurátor, ktorý bol pri takom rozhodovaní zastúpený iným prokurátorom GP SR.

Plénum ÚS SR (ďalej len „Plénum“) v zjednocujúcom stanovisku v podstate konštatovalo,¹ že v prípade nastolenej situácie, kedy o sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu OČTK rozhodol prokurátor GP SR v mene generálneho prokurátora, prieskum uvedeného rozhodnutia podľa § 363 ods. 1 TP generálnym prokurátorom je neprípustný, pretože sťažnosť zamietajúce uznesenie bolo vydané samotným generálnym prokurátorom (v zastúpení). Preto by pri takom prieskume absentoval tzv. „devolutívny“ účinok, v zmysle ktorého rozhoduje o opravnom prostriedku (resp. zákonnosť rozhodnutia vydaného na nižšom stupni posudzuje) vždy nadriadený orgán, čo má byť okrem iného praktickou garanciou nezávislosti a nestrannosti prieskumu, pričom taký nadriadený orgán v prípade rozhodnutia generálneho prokurátora, ktoré je napadnuté opravným prostriedkom, absentuje. Plénum v tomto smere skonštatovalo, že by v takom prípade išlo o prieskum napadnutého rozhodnutia tým istým orgánom, ktorý ho vydal, teda o tzv. autoremedúru, ktorá je v trestnom konaní možná iba ak to zákon výslovne pripúšťa. Inými slovami, dôvodmi vedúcimi k uvedeným právnym záverom Pléna bola jednak skutočnosť, že v prípade prieskumu rozhodnutia generálneho prokurátora generálnym prokurátorom absentujú záruky a mechanizmy garantujúce obvinenému nestrannosť a nezaújatosť prieskumného orgánu, a súčasne, podľa jeho názoru na zákonnej úrovni neprípustná analógia v prípade, kedy to TP výslovne neustanovuje.² Súčasne Plénum konštatovalo, že základné právo obvineného môže byť v súlade s čl. 13 ods. 2 Ústavy obmedzené aj v prípade zákonom kreovanej duplicity predmetu prieskumu, teda nie len v prípade existencie výslovnej zákonnej formulácie takého obmedzenia.

Koreň formulovaného problému v podstate vychádza z nedokonalosti právnej úpravy,³ kedy v procesnej situácii, v ktorej sa trestné konanie vedie vo veci, ktorá je právne kvalifikovaná ako niektorý z trestných činov uvedených v § 14 ods. 1 TP, prípadne, že ide o situáciu definovanú v § 46 ods. 7 zákona o prokuratúre, a súčasne, príslušný dozor vykonávajúci prokurátor krajskej prokuratúry dá vyšetrovateľovi Policajného zboru pokyn alebo súhlas na vznesenie obvinenia konkrétnej osobe, prípadne tejto osobe sám dozor vykonávajúci prokurátor obvinenie vznesenie, podľa § 190 ods. 1 písm. a) alebo b) TP v spojení s § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre bude o podanej sťažnosti obvineného rozhodovať samotný generálny prokurátor (spravidla v zastúpení). V takom prípade vzniká otázka, podľa môjho názoru nesprávne zodpovedaná Plénom, a síce, či je také druhostupňové rozhodnutie vydané prokurátorom GP SR v zastúpení generálneho prokurátora preskúmateľné postupom podľa § 363 a nasl. TP samotným generálnym prokurátorom, prípadne ďalším ním určeným prokurátorom GP SR.

Právny formalizmus „nad zlato“

Plénom zdôrazňovaná skutočnosť, že v prípade prieskumu druhostupňového rozhodnutia prijatého prokurátorom GP SR v mene generálneho prokurátora „opätovne“ generálnym prokurátorom prostredníctvom zákonného mechanizmu podľa § 363 ods. 1 a nasl. TP, by absentoval devolutívny účinok, je pravdivou – avšak len z formálneho uhla pohľadu. Tu je potrebné zdôrazniť, že takéto rozhodnutie síce je zákonne i navonok označené ako rozhodnutie generálneho prokurátora, avšak v skutočnosti, v materiálnej a praktickej rovine ide o rozhodnutie, ktoré je prijaté (spracované) prokurátorom GP SR, teda v skutočnosti odlišnou osobou od osoby generálneho prokurátora. Také rozhodnutie o sťažnosti obvineného je teda výsledkom intelektuálnej činnosti a odrazom vnútorného „právneho sveta“ inej osoby aplikujúcej právo, nie samotného generálneho prokurátora, a to napriek tomu, že je formálne vydané ako rozhodnutie generálneho prokurátora. Ten počas spracovávania rozhodnutia prokurátorom GP SR nad ním nestojí a nediktuje mu, čo písať má alebo nie, ani mu spravidla neukladá pokyn, ako má rozhodnúť. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že v zmysle názoru, ktorý zastávam, teda, že také druhostupňové rozhodnutie generálneho prokurátora prijaté v jeho zastúpení prokurátorom GP SR musí byť preskúmateľné generálnym prokurátorom podľa § 363 ods. 1 a nasl. TP, išlo by síce o procesnú situáciu, kedy by napadnuté rozhodnutie

1 „I. Ak generálny prokurátor Slovenskej republiky, aj keď v zastúpení iným prokurátorom GP SR, rozhodoval v prípravnom trestnom konaní ako nadriadený prokurátor o riadnom opravnom prostriedku (sťažnosti) proti rozhodnutiu prokurátora alebo policajta, je vylúčený prieskum takého rozhodnutia generálneho prokurátora generálnym prokurátorom podľa prvého dielu ôsmej hlavy tretej časti (§ 363 a nasledujúce) TP.

II. Procesná situácia totožnosti orgánu rozhodovania a orgánu prieskumu dotknutého rozhodnutia (generálny prokurátor), keď takú totožnosť ustanovuje zákon bez ohľadu na možnosť zastúpenia generálneho prokurátora iným prokurátorom GP SR pri rozhodovaní, nie je zlučiteľná s výkonom základného práva osôb uvedených v § 364 ods. 1 TP na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Týmto osobám, najmä obvinenému pritom TP poskytuje iné prostriedky na ochranu ich práv jednak v prípravnom konaní a na jeho základe potom najmä v súdnom konaní.“

2 Tu je potrebné pripomenúť, že Plénum sa svojimi právnymi závermi priklonilo k predchádzajúcemu uzneseniu ÚS SR z 22. 8. 2014 vydaného pod sp. zn. II. ÚS 494/2014.

3 Pozri § 190 ods. 1 TP a § 46 ods. 3, § 46 ods. 7, § 54 ods. 2 písm. a), § 54 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

preskúmaval ten istý orgán, ktorý ho vydal, avšak v skutočnosti by nešlo o prieskum napadnutého rozhodnutia jednou a tou istou osobou. Požiadavka nestrannosti môže byť teda zabezpečená jednak prostredníctvom osobného rozhodovania samotného generálneho prokurátora alebo s ohľadom na efektívnosť a reálne možnosti tiež prostredníctvom rozhodovania ďalšieho iného prokurátora GP SR na to povereného (*ad hoc* alebo interným predpisom) generálnym prokurátorom. Je pravdou, že uvedeným by bol *de iure* eliminovaný devolutívny účinok charakteristický pre rozhodovanie o opravných prostriedkoch, avšak pokiaľ má byť jeho primárnym účelom zabezpečenie nestrannosti a nezaújatosti prieskumného orgánu, to možno pomerne jednoducho zabezpečiť práve prostredníctvom zmocnenia iného prokurátora GP SR generálnym prokurátorom, prípadne priamo rozhodnutím generálneho prokurátora.

V podstate totožne s uvedeným argumentuje aj samotné Plénum, kedy poukazuje na skutočnosť, že „... V modifikovanej podobe sa totožnosť subjektu pri prieskume opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia tým orgánom, ktorý ho vydal, vyskytuje pri rozhodovaní dotknutého orgánu (avšak) v inom telese ako pri preskúmanom rozhodnutí, k čomu dochádza pri dovolacom prieskume päťčlenným senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnutia trojčlenného senátu najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho. To však obsahovo predstavuje, na rozdiel od posudzovaného prípadu, aj internú inštitucionálnu odlišnosť (iný senát, aj keď nie súd), personálne zabezpečenú v zmysle § 31 ods. 4 TP, obdobne v prípadoch podľa §§ 32 ods. 5 písm. d), 185 ods. 3 a 4 TP...“.

Z uvedenej komparácie však vyvodzujem opačný záver ako Plénum, keď väčšinou konštatuje, že v prípade rozhodovania o návrhu na § 363 ods. 1 TP by nešlo o rozhodnutie „iného telesa“. Tento záver nepovažujem za správny, práve naopak, ilustrovanú situáciu považujem za prakticky identickú a komparáciu medzi dovolacím konaním trestným a konaním o návrhu podľa § 363 ods. 1 a nasl. TP za priliehavú v celom rozsahu, kedy o naposledy zmienenom návrhu sa podľa môjho názoru má taktiež rozhodovať v rámci jedného orgánu (GP SR, resp. generálny prokurátor v inštitucionálnom zmysle slova), avšak materiálne iným telesom, ako tým, ktoré prijalo napadnuté druhostupňové rozhodnutie (iným prokurátorom GP SR, resp. priamo generálnym prokurátorom).

Aké riešenie ponúka v analogicky podobných situáciách súdne prostredie?

V súvislosti s ilustrovaným porovnaním a snahou Pléna za každú cenu dodržať garancie nezávislosti a nestrannosti prieskumného orgánu (aj keby to malo znamenať udržanie nezákonného stavu spôsobeného druhostupňovým orgánom, t. j. aj na ťarchu obvineného), sa mi tiež javí byť vhodným poukázať na nasledovný, v praxi v konaní pred samotným ÚS SR reálne možný príklad, kedy sťažovateľ postupom podľa § 49 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ÚS SR“) postupne namietne všetkých sudcov, ktorí v jeho veci konajú, (resp. môžu konať). Platí, že taká procesná situácia, v rámci ktorej na seba naráža právo obvineného na nestranný a nezaújatý prieskum s požiadavkou efektívneho výkonu justície, nemôže rezultovať paralýzou chodu súdneho systému, a preto musia v takom prípade garancie nestrannosti a nezaújatosti ustúpiť pred účinným fungovaním systému, hoc by vo veci mali rozhodnúť sudcovia, o ktorých nestrannosti existujú objektívne pochybnosti. V konkrétnostiach poukazujem na § 51 ods. 1 a 2 zákona o ÚS SR, ktorý priamo legislatívne ukotvuje tzv. „doktrínu nevyhnutnosti“, podľa ktorej platí, že v prípadoch hroziacej nefunkčnosti ÚS SR⁴ z dôvodu vylúčenia jeho sudcov v miere neumožňujúcej riadne obsadenie rozhodovacej formácie, má ÚS SR prejednať a rozhodnúť vec hoci aj za účasti vylúčených sudcov ÚS SR.⁵

Vychádzajúc z hierarchického (vrchol všeobecnej súdnej sústavy) a jedinečného (na tejto úrovni nemá rovnocenného partnera, ktorému by mohla byť vec delegovaná) postavenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) možno konštatovať, že v podstate identický mechanizmus sa uplatní v konaní pred ním v procesnej situácii, kedy sa bude obvinený postupom podľa § 31 a nasl. TP postupne dožadovať vylúčenia z vykonávania úkonov trestného konania všetkých sudcov, ktorí budú v jeho veci konať (resp. by

4 Poukazujem na skutočnosť, že na ÚS SR pôsobí celkom 13 sudcov (aktuálne 12), čo robí potencialitu vzniku takej situácie ešte vyššou.

5 Macejková, I. – Bárany, E. – Baricová, J. – Fiačan, I. – Holänder, P. – Svák, J. a kol.: Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020, s. 300.

mohli konať na prvom stupni (pred Špecializovaným trestným súdom) a následne v rámci sťažnostného konania (pred Najvyšším súdom) – teda v prípade, v ktorej nestrannosť tých, ktorí o nestrannosti pôvodne namietaných rozhodujú, nemá už kto nestranne a nezaújato posúdiť, pretože absentuje orgán, resp. sudcovia, ktorí by v zmysle devolutívneho účinku (ako na úrovni inštitucionálnej, tak personálnej) mohli vo veci konať. V tejto súvislosti ďalej poukazujem aj na článok 2.5. Bangalórskych zásad správania sudcov, v zmysle ktorého platí, že „Vylúčenie sudcu sa nevyžaduje, ak vo veci nemožno ustanoviť iný senát, ktorý by vo veci konal, alebo z dôvodu naliehavých okolností, keď by nečinnosť mohla viesť k vážnemu pochybeniu pri výkone spravodlivosti.“⁶

Platí teda, že v určitých prípadoch, kedy objektívne nie je možné (obdobne ako tomu je pri problematike konania podľa § 363 a nasl. TP nie z dôvodu chyby na strane jednotlivca, ale z dôvodu nedokonalosti právneho poriadku, resp. justičného systému, ktorý neposkytuje v tomto smere jednotlivcovi materiálnu garanciu nestranného a nezávislého prieskumu, kedy štát v určitom zmysle v rovine objektívnej zodpovednosti zlyháva na úrovni svojho pozitívneho záväzku) zabezpečiť nestranný prieskum, je ustúpenie od tejto ústavnej požiadavky v záujme nerušeného chodu súdneho systému podľa judikatúry i sudcovských zásad tolerovateľné.

Keď teda Plénum v porovnaní poukazuje na dovolací prieskum rozhodnutia trojčlenného odvolacieho senátu Najvyššieho súdu päťčlenným dovolacím senátom Najvyššieho súdu (identický orgán, odlišné rozhodujúce teleso), nielen že je podľa môjho názoru táto procesná situácia identická s tou, ktorá by mohla byť v hrubých črtách schodnou alternatívou riešenia Plénom rozoberanej problematiky právomoci generálneho prokurátora rozhodnúť o mimoriadnom opravnom prostriedku v prostredí GP SR (kedy by o druhostupňovom rozhodnutí prokurátora GP SR zastupujúceho pritom generálneho prokurátora mohol rozhodovať o podanom návrhu podľa § 363 a nasl. TP v mene generálneho prokurátora iný prokurátor GP SR, prípadne samotný generálny prokurátor), ale navyše, túto argumentáciu možno podporiť aj ďalším vyššie priblíženým porovnaním, ktoré prezentuje spôsob riešenia konfliktu medzi právom obvineného na nestranného a nezaújatého sudcu a požiadavkou efektívneho výkonu súdnictva, kedy sa napriek absencii devolutívneho účinku obvinenému garantuje, že vo veci bude rozhodnuté, hoc aj sudcom, ktorý nemusí spĺňať garanciu nestrannosti – a to aj v prípade, ak je obvinený proti.

Na prvý pohľad ochrana obvineného, v skutočnosti „medvedia služba“

V tomto smere sa mi zdá byť vecne nesprávne, že Plénum sa priklonilo k takým právnym záverom, ktoré znemožňujú obvinenému prieskum právoplatného rozhodnutia prijatého v prípravnom konaní, pričom fundamentálna podstata argumentácie, okolo ktorej svoj väčšinový právny názor vybudovalo, tkvie v zdanlivej snahe ochrániť obvineného pred konaním zaujatého orgánu (generálneho prokurátora). Zdanlivej, pretože takémuto postupu podľa môjho názoru chýba elementárna logika, keďže je to samotný obvinený, ktorý sa prieskumu druhostupňového rozhodnutia generálneho prokurátora prostredníctvom návrhu podľa § 363 a nasl. TP dobrovoľne, úmyselne a iniciatívne domáha. Obvinený sa teda sám z vlastnej vôle vystavuje riziku, že rozhodnutie prijme generálny prokurátor či už v zastúpení alebo osobne, v každom prípade nespĺňajúci ideálne podmienky nestrannosti. V prenesenom zmysle teda na vlastný účet a vlastným vôľovým rozhodnutím obmedzuje svoje dotknuté základné právo. Z uvedeného dôvodu som presvedčený, že Plénum, ktoré *prima facie* týmto zjednocujúcim stanoviskom chráni obvineného pred hrozbou rozhodovania zaujatým orgánom, v skutočnosti takpovediac „netrafilo klinec po hlavičke“, kedy neúčelne a celkom nadbytočne obmedzilo základné právo obvineného na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy tým, že mu úplne znemožnilo prístup k prieskumu právoplatného rozhodnutia OČTK, pričom o uvedenú „pomoc“ obvinený nielen že nemá záujem, ale aktívne sa procesne domáha pravého opaku. Ak môže v konaní pred súdom o obvinenom rozhodovať zaujatý sudca dostatočne nespĺňajúci garancie nestrannosti aj keď s tým obvinený bytostne a zásadne nesúhlasí, s odkazom na ústavnoprávne relevantný princíp *in dubio pro libertate*

6 Bangalórske zásady správania sudcov. Dostupné [online]: https://www.sudnara.gov.sk/data/files/-1381_bangalorske-zasady-spravania-sudcov.pdf

7 Pokiaľ by mal čitateľ ambíciu protiargumentovať, že právo obvineného podať návrh podľa § 363 a nasl. TP nemá ústavnoprávny rozmer, a teda jeho porušením nemôže prísť k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, pripomínam stabilnú judikatúru ÚS SR, podľa ktorej nie je možné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (uznesenie ÚS SR z 11. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 15/2017; uznesenie ÚS SR z 23. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 114/09). Z obsahu základného práva na inú právnu ochranu však možno vyvodíť povinnosť prokuratúry, aby sa podaním obvineného podľa § 363 a nasl. TP v prípade splnenia zákonných podmienok zaoberala a konala o ňom (uznesenie ÚS SR z 19. 11. 2016, sp. zn. III. ÚS 223/2016; uznesenie ÚS SR zo 4. 12. 2001, sp. zn. III. ÚS 115/01). Záver o ústavnoprávnom rozmere rozoberanej problematiky vo svetle čl. 46 ods. 1 Ústavy potvrdzuje aj judikatúra ÚS SR, ktorá priznáva oprávneniu obvineného podať návrh na postup podľa § 363 a nasl. TP status účinného právneho prostriedku nápravy (napr. uznesenia ÚS SR z 22. 3. 2018, sp. zn. II. ÚS 164/2018 a z 13. 3. 2019, sp. zn. I. ÚS 77/2019).

neexistuje logický a racionálny dôvod, prečo by v prípravnom konaní nemohol zákonnosť právoplatných rozhodnutí preskúmať orgán nie formálne spĺňajúci požiadavku nestrannosti a nezaujatosti, keď o to dokonca obvinený vzhliadajúci nezákonnosť a zásadné porušenie svojich práv, naopak, výslovne žiada.

V rámci úvahy *de lege ferenda* pripúšťam, že je potom na polemiku, či má byť vzhľadom na uvedenú argumentáciu postup podľa § 363 a nasl. TP dostupný aj poškodenému alebo *ex officio* generálnemu prokurátorovi v prípade, ak by s jeho uplatnením obvinený nesúhlasil (kedy by bol realizovaný v jeho neprospech), resp. kedy by sám dobrovoľne a iniciatívne nepodstupoval obmedzenie svojho základného práva na nestranný a nezaújatý prieskum rozhodnutia, pričom som naklonený názoru, že nie. Taký právny záver som pritom ochotný tolerovať z dôvodu kompenzácie nerovného postavenia obvineného v prípravnom konaní vo vzťahu k OČTK, resp. ako praktický element *favor defensionis*. Rovnako ho tolerujem s ohľadom na skutočnosť, že sú to orgány prípravného konania, ktoré iniciujú a vedú trestné konanie proti konkrétnemu obvinenému, ktorý sa v ňom nenachádza z vlastnej vôle, ale výlučne z dôvodu núteného podvolenia sa donucovacej moci štátu. V rámci prípravného konania je to pritom sporom disponujúci dozorujúci prokurátor, ktorý je z pozície *dominus litis* zodpovedný za zachovanie jeho zákonnosti, pričom k tomu má k dispozícii mnoho zákonom priznaných a v praxi reálne efektívnych oprávnení (najmä § 185 a nasl. a § 230 ods. 2 TP), kedy využitie mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 363 a nasl. TP v neprospech obvineného postupom generálneho prokurátora *ex officio*, možno v porovnaní so situáciou obvineného, kedy sa ochrany svojich (už v danom štádiu často v skutku zásadne porušovaných) základných práv domáha prostredníctvom § 363 a nasl. TP on, odľahčene označiť za „nadbytočný luxus“ a nepomernú výhodu pre aj tak dominantné postavenie štátu (v kontexte absencie devolutívneho účinku). Obvinenému je totiž ústavne i zákonne garantované (čl. 17 ods. 2 Ústavy, § 2 ods. 1 TP), že trestné konanie sa proti jeho osobe bude od samotného počiatku až po úplný záver viesť vždy len v súlade so zákonom, neporušujúc jeho základné práva a slobody. Ak aj príde zo strany OČTK k vzniku nezákonnosti (v prospech obvineného), tá môže a musí byť účinne odstránená už ďaleko pred prípadným využitím § 363 a nasl. TP samotným generálnym prokurátorom z úradnej moci v neprospech obvineného.

Vracajúc sa späť k podstate – nepopieram, že devolutívny účinok je pri výkone prieskumu esenciálnym, a že v tomto smere nejde vôbec o právne „ideálnu“ situáciu, avšak v každom prípade považujem uvedené riešenie (prieskum zákonnosti právoplatných rozhodnutí bez ohľadu na to, že bude vykonaný v rámci identického orgánu, avšak iným telesom) za jednoznačne ústavne schodnejšie v porovnaní s úplným ukrátením obvineného o prístup k mimoriadneho opravnému prostriedku len z dôvodu prísne formalistického výkladu zákona v neprospech obvineného, ktorý je popretím jeho skutočného účelu.

Zákon musí byť interpretovaný v súlade s Ústavou, nie Ústava v súlade so zákonom

Podľa môjho názorusú predmetné právne závery zjednocujúceho stanoviska Pléna ústavne neudržateľné, pretože sú produktom ústavne nekonformného a rozsah základných práv obvineného zužujúceho výkladu, kedy Plénum sústredilo svoju pozornosť výlučne na rigidný a striktné formalistický výklad zákonnej právnej úpravy nezohľadňujúci materiálne aspekty základného práva na inú právnu ochranu.⁷ Je to samotná judikatúra ÚS SR, ktorá prikazuje orgánom verejnej moci v pochybnostiach vždy zvoliť taký výklad, ktorý je v prospech obvineného a v neprospech vo veci činného orgánu verejnej moci. Navyše, aj bez pochybností musí byť vždy každá interpretácia a následná aplikácia podústavných noriem (nehovoriac o podzákonných interných predpisoch GP SR vykonávajúcich zákon o prokuratúre) v súlade s Ústavou garantujúcou základné práva a slobody jednotlivca. Každý jeden orgán verejnej moci, vrátane ÚS SR, k tomu zaväzuje samotný ústavodarca, ktorý predmetný ústavný imperatív ukotvil do čl. 152 ods. 4 Ústavy. Správny a základné práva obvineného rešpektujúci výklad teda nesmie byť a ani nie je primárne (ako argumentovala pred ÚS SR GP SR) výklad logický či dokonca teleologický, ale vždy výklad, ktorý je v prvom rade ústavno-konformný.

Pokiaľ teda príde k interpretačnému stretu právnej normy, kedy na jednej strane stojí výklad logický, teleologický, jazykový, či akákoľvek iná metóda právnej interpretácie, a na strane druhej svedčí o opačnom interpretačnom závere výklad ústavno-konformný, naposledy menovaný musí byť v materiálnom právnom štáte vždy uprednostnený. Prípadná výkladová nejasnosť právnej normy (v tomto prípade na zákonnej úrovni nejasná právna úprava mimoriadneho opravného prostriedku v prípravnom konaní) spôsobená legislatívnou nedokonalosťou (prameniaca z objektívnej zodpovednosti štátu), nemôže byť nikdy v duchu zásady *in dubio pro libertate* „pripísaná na účet“ jednotlivca v jeho neprospech – už vôbec nie v podmienkach trestného konania, kedy je obvinený v dôsledku uplatnenia takého výkladu orgánov verejnej moci pozbavený reálnej možnosti využiť zákonom priznaný mimoriadny opravný prostriedok. Verejná moc totiž nemôže využívať nejasnosť právnej úpravy, ktorú sama spôsobila vo svoj prospech na ujmu jednotlivca.⁸

Aplikačná prax zásady *in dubio pro libertate* ako integrálneho aspektu ústavno-konformného výkladu je pomerne dobre rozpracovaná v judikatúre Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len „ÚS ČR“), podľa ktorej platí, že „V právním štáte je treba tvorbe právnych predpisů venovať najvyššiu péči. Přesto se však nelze vyhnout víceznačností, což plyne jak z povahy jazyka samotného, tak z abstraktnosti právních norem, jakož i z omezenosti lidského poznání, stejně jako z dynamické povahy sociální reality. Je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně, zasahuje do toho kterého základního práva či svobody. Tento princip *in dubio pro libertate* plyne přímo z ústavního pořádku (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR, nebo čl. 2 odst. 3 a čl. 4 Listiny a viz i stanovisko menšiny Pléna NSS in usnesení ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. in 215/2004 Sb. NSS). Jde o strukturální princip liberálně demokratického státu, vyjadřující prioritu jednotlivce a jeho svobody před státem. Pravidlo *in dubio pro libertate* je vyjadřováno uplatňováním různých maxim ve všech oblastech veřejného práva. Má například podobu pravidla *in dubio mitius* nebo pravidla *in dubio pro reo*.“⁹

Uvedené reflektuje napr. aj rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu, ktorá k vyššie uvedenému dodáva, že „Interpretácia zákona nemôže popierať zmysel a účel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu.“¹⁰

Obsahovo obdobným spôsobom vyjadrujúcim viazanosť orgánov verejnej moci týmto výkladovým princípom ÚS SR judikoval, že „všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávných princípov.“¹¹

Aké sú negatívne praktické dôsledky právnych záverov zjednocujúceho stanoviska Pléna?

Vo vzťahu k otázke praktických dopadov zjednocujúceho stanoviska považujem za dôležité si uvedomiť, že bol založený právny stav, ktorý nadbytočne otvoril nežiadúci priestor pre potenciálne zneužívanie právomoci a svojvoľné konanie zo strany orgánov prípravného konania. Aktuálne totiž platí, že pokiaľ by došlo zo strany OČTK k nezákonnej a účelovej tzv. nadkvalifikácii skutku¹² tak, aby bola založená príslušnosť Špecializovaného trestného súdu na konanie v prvom stupni, dozor v danej trestnej veci by vykonával prokurátor krajskej prokuratúry (§ 46 ods. 3 zákona o prokuratúre v spojení s § 14 ods. 1 TP, eventuálne § 46 ods. 7 zákona o prokuratúre). Pokiaľ daný dozor vykonávajúci prokurátor krajskej prokuratúry dá pokyn, resp. čo i len súhlas so vznesením obvinenia konkrétnej osobe, prípadne obvinenie sám vznesenie, o riadnom opravnom prostriedku (sťažnosti) obvineného proti uvedenému uzneseniu by v zmysle § 190 ods. 2 písm. a) alebo b) TP rozhodoval nadriadený prokurátor. Podľa § 54 ods. 2 písm. a) v spojení s § 54 ods. 4 zákona o prokuratúre platí, že nadriadeným prokurátorom prokurátora krajskej prokuratúry je generálny prokurátor (ktorý sa však nechá pri rozhodovaní v sťažnostnom konaní spravidla zastúpiť prokurátorom GP SR). V duchu záverov zjednocujúceho stanoviska tak v ilustrovanej procesnej situácii nebude mať generálny prokurátor právomoc rozhodnúť o prípadnom návrhu obvineného na postup podľa § 363 a nasl. TP, pretože už prostredníctvom určeného prokurátora GP SR rozhodoval

8 Nález ÚS ČR z 8. 1. 2009, sp. zn. III. ÚS 782/06.

9 Nález ÚS ČR z 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06.
V tejto súvislosti pozri tiež nález ÚS ČR zo 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 1119/15; nález ÚS ČR z 29. 11. 2007, sp. zn. III. ÚS 741/06; nález ÚS ČR z 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07; nález ÚS ČR z 11. 9. 2012, sp. zn. II. ÚS 1375/11.

10 Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 24. 1. 2018, sp. zn. 6Cdo/7/2017.

11 Nález ÚS SR z 8. 12. 2010, sp. zn. I. ÚS 306/2010; uznesenie ÚS SR z 10. 3. 2015, sp. zn. II. ÚS 142/2015; nález ÚS SR z 30. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 255/2010; nález ÚS SR z 3. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 333/2018.

12 K problematike účelovej úpravy kvalifikácie skutku OČTK v súvislosti s väzbou pozri napr. nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 33/2021. Naopak, k účelovej podkvalifikácii trestnej činnosti pozri Lindtner, D. *Nezákonná dohoda o vine a treste ako prostriedok poskytovania neoprávnených výhod*

kajúcnikom. 7. 5. 2023. Právne listy. Dostupné [online]: <https://www.pravnelisty.sk/-clanky/a1223-nezakonna-dohoda-o-vine-a-treste-ako-prostriedok-poskytovania-neopravenych-vyhod-kajuc-nikom>; Šamko, P. *Pochybnosti o správnosti využívania trestného činu ohýbania práva v aplikacnej praxi (kauza Búrka)*. 26. 2. 2023. Právne listy. Dostupné [online]: <https://www.pravnelisty.sk/-clanky/a1192-pochybnosti-o-spravnosti-vyuzivania-trestneho-cinu-ohybania-prava-v-aplikacnej-praxi-kauza-burka>

v druhostupňovom konaní, a teda by *de iure* preskúmal vlastné rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že vo veci činným orgánom prípravného konania postačuje, ak svojvoľne nadkvalifikujú údajnú trestnú činnosť a následne dozorujúci prokurátor (krajskej prokuratúry) vyjadří čo i len súhlas so vznesením obvinenia (nemusí ho ani sám vzniesť ani dať vyšetrovateľovi záväzný pokyn) a obvineného nadobro zbaví možnosti využiť jemu zákonom priznaný mimoriadny opravný prostriedok (pre tých obvinených, ktorým sú skutky kladené im za vinu správne právne kvalifikované tak, že zakladajú príslušnosť dozoru prokurátora krajskej prokuratúry a teda v ich prípadoch ani nedošlo k účelovej manipulácii s právnou kvalifikáciou, to samozrejme platí identicky).

V tomto ohľade je takmer identickou taká procesná situácia, v ktorej je obvineným sudca (§ 207a ods. 1 a 2 TP), kde obvinenie môže vzniesť iba prokurátor GP SR a o proti nemu smerujúcej sťažnosti obvineného sudcu rozhoduje priamo generálny prokurátor (ktorý sa spravidla nechá zastúpiť), kedy je obvinený v kontexte právneho názoru ÚS SR opätovne pozbavený možnosti uplatniť postup podľa § 363 a nasl. TP. Sudcovia teda *en bloc* nemajú v dôsledku zjednocujúceho stanoviska Pléna prístup k § 363 a nasl. TP. Dovolím si tvrdiť, že nastolená situácia je tak závažného charakteru, že je spôsobilá vytvoriť prostredie pre neprípustné svojvoľné zásahy do základnej ústavnej koncepcie delenia štátnej moci, kedy z pozície represívnych zložiek štátu (teda z prostredia *lato sensu* výkonnej moci) môže dôjsť takýmto zabránením prístupu k zákonným ochranným mechanizmom v istom zmysle tiež tvoriacim súčasť vzájomných systémových brzd a protiváh až k neprimeraným zásahom do moci súdnej v prospech moci výkonnej prostredníctvom účelovej kriminalizácie (pre aktuálne obsadenie výkonnej moci nepohodlných) sudcov (vrátane sudcov ÚS SR), ktorí budú mať v rámci trestného konania obmedzený rozsah dostupných procesných prostriedkov ochrany (kedy na rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podľa § 22 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslušných a o zmene a doplnení niektorých zákonov postačuje vznesenie obvinenia, pričom o podaní takeého návrhu Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky rozhoduje podľa § 22 ods. 1 písm. a) identického zákona minister ako vrcholný predstaviteľ výkonnej moci).

V tomto kontexte je potom na mieste argumentačne napadnúť aj do veľkej miery zľahčujúcu konštatáciu Pléna, ktoré v odôvodnení zjednocujúceho stanoviska v snahe dodatočne podporiť svoje závery v podstate uviedlo, že odňatie prístupu obvineného k mimoriadnemu opravnému prostriedku aj tak nie je významným obmedzením jeho základného práva na inú právnu ochranu, pretože mu zákon priznáva ďalšie účinné prostriedky ochrany, ktoré ešte môže využiť (pričom tieto však Plénum nekonkretizovalo). Podľa môjho názoru v prvom rade existencia ďalších prípadných prostriedkov procesnej obrany obvineného nemôže byť argumentom na odňatie takeého zásadného mechanizmu, akým je možnosť prieskumu právoplatného rozhodnutia generálnym prokurátorom na návrh obvineného. V druhom rade konštatujem, že predmetné tvrdenie Pléna o ďalších účinných prostriedkoch nápravy nezákonnosti, ktoré sú obvinenému dostupné, nie je správnym, pretože s výnimkou návrhu na zastavenie trestného stíhania (o ktorého efektívite možno v porovnaní mimoriadnym opravným prostriedkom silno polemizovať) nemá obvinený (ktorý už využil sťažnosť, o ktorej rozhodol generálny prokurátor zastúpený prokurátorom GP SR) v dôsledku právnych záverov Pléna k dispozícii akýkoľvek iný prostriedok, ktorým by mohol napadnúť nezákonnosť v prípravnom konaní, pretože o akomkoľvek takom prostriedku by nemal kto rozhodovať.

Nie je obvinený ako obvinený

Ďalej považujem za potrebné upriamiť pozornosť na ďalší problematický aspekt ústavnoprávnej relevancie vyplývajúci zo zjednocujúceho stanoviska Pléna, a síce, že výlučne z dôvodu (hoc aj svojvoľnej a účelovej) právnej kvalifikácie konania obvineného OČTK, z dôvodu výkonu určitej funkcie obvineným (sudca), prípadne z dôvodu okolností organizačno-technického charakteru v prostredí prokuratúry (pričom všetky zmienené prípady sú vytvorené na strane štátu a obvinený ich nemá ako ovplyvniť), dochádza podľa môjho názoru k neprípustnej procesnej diskriminácii obvineného v trestnom konaní. Ten totiž nemá v praxi v porovnaní

s inými obvinenými rovnaký prístup k diapazónu opravných prostriedkov priznaných mu zákonom, a to len z dôvodu určitej právnej kvalifikácie jeho údajného konania, miery procesnej aktivity dozorového (prípadne generálneho) prokurátora v jeho trestnej veci alebo z dôvodu, že je profesionálnym sudcom a slúži štátu (čo mu je paradoxne na príťaž). U § 363 a nasl. TP pritom takého obvineného žiadnym spôsobom nevylučujú z okruhu oprávnených osôb ani iným spôsobom nepredpokladajú, že by takému obvinenému nemal byť predmetný mimoriadny opravný prostriedok dostupný. Uvedené potvrdzuje absencia taxatívneho druhového výpočtu návrhovo oprávnených osôb v § 363 a nasl. TP, kedy podľa zreteľnej zákonnej textácie § 364 ods. 1 písm. a) TP môže podať tento návrh každý obvinený bez ohľadu na právnu kvalifikáciu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, jeho profesionálne postavenie, či mieru angažovanosti v jeho trestnej veci činného prokurátora. Vnímam preto zjavnú prítomnosť hrozby ústavne neudržateľného diskriminačného prístupu štátu (ktorý nepožíva zákonný podklad) týkajúceho sa otázky prístupu jednotlivých obvinených k opravným prostriedkom.

A *contrario* možno formulovať čitateľovi na posúdenie otázku, či je z hľadiska ústavných požiadaviek tolerovateľným, že v hypotetickej (avšak reálne možnej) situácii osoba (A) v procesnom postavení obvineného zo spáchania skutku právne kvalifikovaného ako zločin Machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona bude mať v prípravnom konaní prístup k mimoriadnemu opravnému prostriedku, zatiaľ čo iná osoba (B) v procesnom postavení obvineného zo spáchania úplne identického skutku (avšak s vyššou výškou spôsobenej škody a teda so založenou príslušnosťou dozorového prokurátora krajskej prokuratúry) právne kvalifikovaného ako zločin Machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona (pričom k vzneseniu obvinenia tejto osobe (B) dá súhlas dozorový prokurátor krajskej prokuratúry) k mimoriadnemu opravnému prostriedku v prípravnom konaní mať nebude.¹³

Na akých myšlienkových základoch vlastne plenárne závery stoja?

Odhladnuc od vyššie uvedených teoretických i praktických dopadov zjednocujúceho stanoviska Pléna možno nastoliť otázku, aký má byť vlastne skutočný účel a vnútorná logika prístupu zaujatého Plénom? Pred čím sa Plénum, ako aj GP SR (ktorá sa v konaní pred ÚS SR vyjadřila v podstate v názorovej zhode so závermi Pléna) bráni? Nemá byť ďalší prieskum zákonnosti rozhodnutia práve garanciou, že nedochádza k porušovaniu práv obvineného a tým pádom k nezákonnému prípravnému konaniu, na ktorom štát nemôže mať záujem? Štát zastúpený v trestnom konaní prokuratúrou predsa nemôže na prieskume rozhodnutí podľa § 363 a nasl. TP nikdy nič stratiť, nakoľko jeho ultimátnym záujmom vždy je a musí byť zákonnosť trestného konania – bez ohľadu na jeho výsledok. Pri požiadavke o prieskum, ktorú zastávam, je vnútornou logikou a materiálnou podstatou poskytnutie odpovede inštančne najvyššieho orgánu ochrany zákonnosti v prípravnom konaní na otázku, či inštančne podriadené OČTK (podriadených prokurátorov GP SR, hoc aj konajúcich v mene generálneho prokurátora nevynímajúc), neporušili zákon alebo základné práva obvineného. Plénom vyjadrený názor je presne v rozpore s tým, čo je ústavným poslaním prokuratúry ako ústavným orgánom ochrany zákonnosti. Namiesto toho, aby aj v duchu zásady oficiality hľadala GP SR a ÚS SR spôsoby, ako zákonnosť čo najviac preskúmať a teda ju aj v praxi reálne garantovať, sa zdráhajú (z čisto formálnych a racionalitu postrádajúcich dôvodov) rozhodovania a odvracajú zrak od požiadaviek spravodlivosti a garancií zákonnosti.

Vyhliadky do budúcnosti

Považujem za dôležité tiež zdôrazniť skutočnosť, že keďže boli právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky formulované v podobe väčšinového zjednocujúceho stanoviska Pléna, ich prekonanie je v podstate naviazané na funkčné obdobie aktuálnych sudcov

13 V tomto smere možno poukázať na sčasti ideovo podobnú úvahu formulovanú v odlišnom stanovisku troch sudcov ÚS SR Rastislava Kaššáka, Roberta Šorla a Martina Vernarského, ktoré zaujali k zjednocujúce-mu stanovisku Pléna. Tí svoje závery, v zmysle ktorých by k obmedzeniu základného práva na inú právnu ochranu mohlo prísť iba na podklade výslovnej zákonnej úpravy § 363 a nasl. TP, založili okrem iného na úvahe, podľa ktorej „...§ 363 ods. 3 explicitne nevymedzuje druhy právoplatné rozhodnutia prokurátora alebo policajta, ktoré by boli spod prieskumu generálneho prokurátora vylúčené. Aj pri rešpekte k uhlu pohľadu zvolenému väčšinou pléna je potrebné zdôrazniť, že zákon výslovne priznáva generálnemu prokurátorovi právomoc v prípravnom konaní preskúmať a zrušiť právoplatné rozhodnutie prokurátora, ktorým je aj generálny prokurátor. Ako výnimku z tejto právomoci generálneho prokurátora neformuluje prípad prieskumu právoplatného rozhodnutia generálneho prokurátora o sťažnosti ako riadnom

opravnom prostriedku. Kým teda väčšina pléna zastáva stanovisko, že právo domáhať sa návrhom na postup podľa § 363 a nasl. TP preskúmania právoplatného rozhodnutia generálneho prokurátora by existovalo len v prípade, ak by to výslovne upravil zákonodarcu, podľa nášho názoru si explicitnú zákonnú oporu vyžaduje odopretie takého práva...“.

Ústavného súdu Slovenskej republiky, pretože možno dôvodne predpokladať, že väčšina Pléna nezmení svoj právny názor a zotrvá na svojich záveroch. Siedmim sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky (z aktuálne celkovo dvanástich), ktorí hlasovali za prijatie zjednocujúceho stanoviska, pritom začalo plynúť ich dvanásťročné funkčné obdobie len v roku 2019. Z uvedeného vyplýva, že právny záver zjednocujúceho stanoviska bude s veľkou pravdepodobnosťou platný minimálne až do roku 2031, samozrejme, pokiaľ nepríde k legislatívnemu zásahu zákonodarcu, ktorým by mohla byť právna úprava zmenená a právny stav založený zjednocujúcim stanoviskom prekonaný. Preto považujem prijatie legislatívnej úpravy referenčných ustanovení zákona o prokuratúre [§ 54 ods. 2 písm. a)] a TP (§ 207a ods. 1 a 2, eventuálne § 363 a nasl.) za nevyhnutné, nakoľko udržanie aktuálneho ústavne neudržateľného právneho stavu (vytvoreného Ústavným súdom Slovenskej republiky so všetkými jeho dôsledkami) legislatívnou nečinnosťou zákonodarcu vnímam ako zásadný problém.

V rámci úvah *de lege ferenda* navrhujem, aby o riadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu prokurátora krajskej prokuratúry alebo krajského prokurátora rozhodoval nie generálny prokurátor v zmysle aktuálne účinného znenia § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre, ale aby rozhodoval prokurátor GP SR na to určený generálnym prokurátorom (teda nie zastupujúci generálneho prokurátora, ale osobne). V dôsledku uvedeného by potom o mimoriadnom opravnom prostriedku mohol ešte rozhodnúť samotný generálny prokurátor, a to hoc aj v zastúpení iným prokurátorom GP SR. Došlo by teda k eliminácii problematickej zákonnej formulácie § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre (resp. Plénom vyčítaného problému absencie devolutívneho účinku), v zmysle ktorej je nadriadeným prokurátorom prokurátora krajskej prokuratúry, ktorý rozhoduje v prvom stupni, samotný generálny prokurátor, ktorý následne rozhoduje v druhom stupni. Čo sa týka § 207a ods. 1 a 2 TP, teda prípadu, kedy je obvineným sudca a v prvom stupni rozhoduje prokurátor GP SR, navrhujem, aby v prvom stupni mohol rozhodovať iba „bežný“ prokurátor GP SR, v druhom stupni jeho vedúci prokurátor a o mimoriadnom opravnom prostriedku generálny prokurátor, a to hoc aj v zastúpení iným prokurátorom GP SR. Vzhľadom na hierarchické usporiadanie prokuratúry ako monokratického orgánu, na ktorého čele stojí generálny prokurátor a s tým nevyhnutne spojené charakteristické vzťahy nadriadenosti a podriadenosti, by však ani uvedené legislatívne riešenie úplne nereparovalo popísané následky stanoviska Pléna. Minimálne by však bol dosiahnutý stav, kedy by v ilustrovaných prípadoch nevznikala nemožnosť preskúmania právoplatného rozhodnutia postupom podľa § 363 a nasl. TP automaticky *ex lege*, ale bola by prípadne kreovaná až mierou procesnej aktivity generálneho prokurátora, resp. vedúceho prokurátora GP SR (vydaním súhlasu alebo pokynu v súvislosti s úkonom podriadeného prokurátora).

Okrem uvedeného sa (čisto v rovine teoretickej polemiky) zahrávam s myšlienkou, či by bolo v takejto situácii ústavne schodné vyjadriť nádej, že generálny prokurátor prehodnotí svoje stanovisko a materiálnym prístupom k ochrane zákonnosti prípravného konania v praxi prekoná závery Pléna, kedy buď na návrh alebo z úradnej moci (§ 364 ods. 2 TP) bude preskúmať a dbať na zákonnosť aj tých právoplatných druhostupňových rozhodnutí v prípravnom konaní, ktoré boli prijaté v jeho zastúpení, avšak iným prokurátorom GP SR, a teda nie sú v skutočnosti jeho vlastnými rozhodnutiami. Napriek skutočnosti, že taký postup by bol v rozpore so závermi zjednocujúceho stanoviska Pléna, paradoxne by v takom prípade išlo o postup snažiaci sa o zabezpečenie ústavnej konformity (išlo by o prístup rozširujúci medze základných práv obvineného a napravujúci nezákonnosť prípravného konania), ktorým by sa v praktickej rovine reparaoval ústavne-nekonformný výklad podaný ÚS SR. Na strane druhej treba priznať, že je to práve ÚS SR, ktorý je ústavne i zákonne primárne povolaným orgánom na podávanie záväzného výkladu Ústavy a v nej obsiahnutého katalógu základných práv a slobôd. Súčasne by mohol byť taký postup generálneho prokurátora v prípadnom napätí s naplnením obligatórnych zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu Marenia výkonu rozhodnutia ÚS SR podľa § 350 Trestného zákona, s ústavným princípom zákazu svojvôle orgánov verejnej moci, ako aj s ústavnou zásadou vzájomného rešpektovania sa a spolupráce medzi orgánmi verejnej moci. Koniec koncov, aj načrtnutá polemika sama o sebe ilustruje absurdnosť aktuálneho právneho stavu a chabých vyhliadok do budúcnosti.

Záver

Záverom možno zhrnúť moje presvedčenie, že väčšinový názor Pléna nie je ústavne udržateľným, pretože odporuje čl. 152 ods. 4 Ústavy, výkladovému princípu *in dubio pro libertate*, princípu materiálnej spravodlivosti, zákazu diskriminácie, elementárnej vnútornej logike a racionalite, zbytočne otvára nežiadúci priestor pre svojvôľu a možnú účelovú manipuláciu trestného konania, a v neposlednom rade odporuje zákonnému účelu dotknutého mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je preskúmanie zákonnosti prostredníctvom neho napadnutých právoplatných rozhodnutí orgánov prípravného konania. Prieskum právoplatného rozhodnutia OČTK v rámci prípravného konania totiž nie je možné vnímať výlučne tak, že sa vykonáva len v záujme obvineného. Naopak, samotný štát zastúpený prokuratúrou má a musí mať na takom prieskume intenzívny záujem, pretože „čistota“ prípravného konania a odstránenie nezákonnosti v tomto štádiu trestného konania je základným predpokladom jednak pre úspešné podanie obžaloby (aj v kontexte novej právnej úpravy TP, ktorá proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu o prijatí/odmietnutí obžaloby pripúšťa opravný prostriedok), ale taktiež pre schopnosť prokurátora pred súdom v konaní o obžalobe uniesť dôkazné bremeno a bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázať vinu obvineného na základe zákonných a procesne použiteľných dôkazov. V prípade zistenia závažných procesných pochybení orgánov prípravného konania v súdnom konaní, ktoré rezultovali v zásadné porušenie práva na obhajobu obvineného, prípadne preukázania, že zásadné dôkazy predložené prokurátorom boli v prípravnom konaní získané v rozpore so zákonom a sú pre účely dokazovania procesne nepoužiteľné (teda ich nezákonnosť nie je možné dodatočne odstrániť), totiž môže uvedené vyústiť do právoplatného oslobodzujúceho rozsudku obvineného a k založeniu prekážky *res iudicata* – a to aj v prípadoch, kedy môže byť obvinený skutočným páchatelom trestného činu. Prieskum právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní predstavuje komplexný zákonný nástroj, prostredníctvom ktorého má generálny prokurátor jedinečnú možnosť reparovať prípadné chyby prípravného konania a zhojiť tak jeho možnú nezákonnosť. Preto zastávam názor, že nie je poslaním ÚS SR, ako aj prokuratúry proaktívne hľadať dôvody, o ktoré možno oprieť svoju procesnú nečinnosť a pasivitu v styku s návrhom obvineného na postup podľa § 363 a nasl. TP, ale práve naopak, je ich ústavnou povinnosťou, ale zároveň aj vlastným záujmom, aby každý taký návrh obvineného, ktorý spĺňa všeobecné a osobitné zákonné náležitosti, bol zákonom predpokladaným spôsobom zo strany generálneho prokurátora preskúmaný. Uzatváram teda, že ÚS SR namiesto reparácie a eliminácie (možno pripustiť objektívne existujúcich) interpretačných nedostatkov právnej úpravy poskytnutím ústavno-konformného výkladu referenčných ustanovení TP a zákona o prokuratúre zaväzujúceho *inter alia* aj GP SR, rezignoval na svoje povinnosti vyplývajúce mu z postavenia ochrancu ústavnosti a otočil sa jej materiálnym požiadavkám chrbtom. Tým *pro futuro* ponechal osoby v procesnom postavení obvineného napospas potenciálnej svojvôli orgánov prípravného konania, ktoré tak môžu výlučne na základe vlastných fakticky nepreskúmateľných rozhodnutí determinovať rozsah a množstvo opravných prostriedkov, ktoré môže konkrétny obvinený v tom-ktorom trestnom konaní využiť, a súčasne, niektoré druhovo určené typy obvinených na základe výkonu určitej funkcie úplne pozbavil možnosti dožadovať sa prieskumu zákonnosti právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní, a to napriek tomu, že TP taký právny stav vôbec nepredpokladá. ■

RESUMÉ

§ 363 a nasl. Trestného poriadku ako účinný právny prostriedok nápravy „len pre vyvolených“. Kritické úvahy nad zjednocujúcim stanoviskom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Autor článku vyjadruje kritický právny názor na zjednocujúce stanovisko pléna ÚS SR, ktorého predmetom bolo zjednotenie právnych názorov senátov ÚS SR v otázke existencie právomoci generálneho prokurátora na rozhodnutie o návrhu na postup podľa § 363 a nasl. TP

v prípade, ak ním napadnuté rozhodnutie vydal prokurátor GP SR zastupujúci pritom generálneho prokurátora. Autor súčasne poukazuje na naliehavosť a ústavnú neudržateľnosť aktuálneho právneho stavu založeného zjednocujúcim stanoviskom, pomenúva jeho príčiny prameniace zo striktného právneho formalizmu, enumeruje diapazón z neho vyplývajúcich praktických následkov na procesné postavenie obvineného v prípravnom konaní, v nadväznosti na čo ponúka čiastočné legislatívne riešenia a iniciatívy na odbornú polemiku.

SUMMARY

Sec. 363 et seq. of the Criminal Procedure Code as an Effective Legal Remedy "For the Chosen Few". *Critical Reflections on the Unifying Opinion of the Slovak Constitutional Court*

The author criticizes the unifying opinion adopted by all judges of the Slovak Constitutional Court (Plenum) with a view to unifying legal opinions adopted by the Constitutional Court Chambers as regards the existence of the power of the Prosecutor General to decide on the application of Sec. 363 et seq. of the Criminal Procedure Code in the case when the decision contested by the Prosecutor General was made by the prosecutor of the General Public Prosecution Service of the Slovak Republic representing the Prosecutor General. The author at the same time draws attention to the urgency and constitutional unsustainability of the existing situation arisen as a consequence of the unifying opinion, he identifies its causes stemming from strict legal formalism, he gives a range of practical consequences on the procedural status of the accused at the pre-trial stage, and he provides partial legislative solutions and initiatives for a polemic among professionals.

ZUSAMMENFASSUNG

§ 363 und ff. der Strafprozessordnung als ein wirksames Wiedergutmachungs- instrument „nur für die Ausgewählten“. *Kritische Betrachtungen zur vereinigenden Stellungnahme des Verfassungsgerichtes der Slowakischen Republik*

Der Autor des Artikels präsentiert seine kritische Rechtsansicht auf die vereinigende Stellungnahme des Plenums des Verfassungsgerichtes der Slowakischen Republik, deren Gegenstand die Vereinheitlichung von Rechtsansichten der Senate beim Verfassungsgericht der Slowakischen Republik in der Frage der bestehenden Befugnisse des Generalstaatsanwaltes in Bezug auf die Entscheidungen zum Antrag auf das Vorgehen nach § 363 und ff. der Strafprozessordnung im Fall, wenn die von ihm angefochtene Entscheidung durch einen Staatsanwalt der Generalstaatsanwaltschaft namens und im Auftrag des Generalstaatsanwaltes erlassen worden ist, war. Der Autor verweist zugleich auf die Dringlichkeit und verfassungsmäßige Unaufhaltbarkeit der aktuellen Rechtslage, gegründet durch die vereinigende Stellungnahme, nennt deren Ursachen, die aus einem strikten Rechtsformalismus resultieren, enumeriert das Diapason der aus dieser folgenden praktischen Konsequenzen für die Stellung eines Beschuldigten im Vorverfahren und anschließend darauf bietet er partielle legislative Lösungen und Initiativen zur Diskussion im Fachbereich.

Z ROZHODNUTÍ NAJvyššieho súdu SR

K výlučnej právomoci upomínacieho súdu posudzovať podania doručené počas upomínacieho konania

Výlučne upomínací súd má právomoc posudzovať podania doručené počas trvania upomínacieho konania. Postúpením spisu súdu príslušnému podľa CSP sa upomínacie konanie končí a súd, ktorému bol spis postúpený, nie je oprávnený z vlastnej iniciatívy opätovne preverovať obsah podaní a ich vyhodnotenie upomínacím súdom, ibaže by išlo o hrubé porušenie ustanovení zákona o UK, ktorého dôsledkom by bolo nezákonné ukončenie upomínacieho konania a predčasné, resp. nesprávne postúpenie spisu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom podľa CSP.

*Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. januára 2025
sp. zn. 5Ndob/1/2025*

Dotknuté ustanovenia:

- § 10 ods. 3, § 11 ods. 3, § 12 ods. 1 písm. d), § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.
- § 43 ods. 2 CSP

Okresný súd Nitra, ktorému bol postúpený spor na prejednanie a rozhodnutie z Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „OS BB“) podľa § 10 ods. 3,¹ resp. § 14 ods. 3² zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“) predložil spis Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP.³

Okresný súd BB postúpil spor Okresnému súdu Nitra z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným v upomínacom konaní bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci. Okresný súd Nitra s postúpením sporu nesúhlasil s odôvodnením, že OS BB v upomínacom konaní nedostatočne skúmal, či je odpor proti platobnému rozkazu z obsahového hľadiska vecne odôvodnený. Podľa jeho názoru OS BB opomenul aplikovať § 11 ods. 3 zákona o UK, podľa ktorého žalovaný (v prípade, že obe strany sporu sú účtovné jednotky) musí v odpore uviesť, či mu bola doručená faktúra ohľadom uplatňovaného nároku, akým spôsobom s ňou naložil a či voči nemu uplatňovaný nárok eviduje vo svojom účtovníctve a ak ho neeviduje, z akých dôvodov. Z obsahu odporu podľa Okresného súdu Nitra nevyplýva, akým spôsobom žalovaný s faktúrami naložil a či ich eviduje vo svojom účtovníctve. Ak OS BB napriek tomu spis postúpil na konanie a rozhodnutie súdu príslušnému podľa CSP, postupoval podľa jeho názoru v rozpore so zákonom o UK.

Najvyšší súd SR dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením sporu nie je dôvodný.

1 Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.:
Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

2 Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.:

Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

3 Podľa § 43 ods. 2 CSP:

Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

Z odôvodnenia:

Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde.

Aby odpor podaný proti platobnému rozkazu mal právne účinky predpísané zákonom o UK, musí byť vecne odôvodnený, v opačnom prípade bude upomínacím súdom odmietnutý. V prípade, ak sú strany sporu účtovné jednotky, žalovaná strana je povinná v odpore proti platobnému rozkazu uviesť aj ďalšie skutočnosti vyžadované podľa § 11 ods. 3 zákona o UK, inak sa odpor nepovažuje za vecne odôvodnený, čo predstavuje dôvod na jeho odmietnutie.

V danej veci z obsahu odôvodnenia odporu proti platobnému rozkazu vyplýva, z akého dôvodu žalovaný faktúry neuhradil. Žalovaný výslovne namietal nedoručenie iba jednej faktúry, ktorou si žalobca uplatnil nárok na vyčíslenú zmluvnú pokutu, pričom doručenie ostatných faktúr žalovaný nenamietal. Uvedené (implicitne) znamená, že mu doručené boli. Informácia o evidencii faktúr v účtovníctve síce nie je v podanom odpore explicitne uvedená, avšak vzhľadom na zvyšný obsah odôvodnenia odporu, z ktorého je zrejmé, že faktúry neboli zo strany žalovaného uhradené a z akého dôvodu nedošlo k ich úhrade, ani formálne vyhlásenie žalovaného o (ne)evidovaní faktúr vo svojom účtovníctve, by z obsahového hľadiska na odôvodnenie podaného odporu nemalo zásadný vplyv, pretože všetky podstatné informácie a námietky sa v ňom nachádzajú. K obdobnému záveru zrejme dospel aj OS BB, odpor neodmietol podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o UK ako odpor podaný bez vecného odôvodnenia, pričom výlučne OS BB je v upomínacom konaní oprávnený posudzovať splnenie náležitostí vecne odôvodneného odporu proti platobnému rozkazu.

Cieľom zákonodarcu zavedením elektronického upomínacieho konania na kauzálnu príslušnosť OS BB bolo najmä odbremenenie okresných súdov od rozhodovania o množstve podávaných návrhov na vydanie platobného rozkazu, ako aj potreba zrýchlenia konania o podávaných návrhoch na vydanie platobných rozkazov. OS BB rozhoduje o vydávaní platobných rozkazov ako elektronická alternatíva k už existujúcemu režimu vydávania platobných rozkazov upravenému v CSP. Na rozhodovanie v upomínacom konaní tak nie je príslušný súd určený na základe všeobecnej, prípadne osobitnej miestnej príslušnosti. OS BB je kauzálnu príslušný súd na rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených v zmysle režimu osobitného zákona o UK. Zákon tak zveruje prejednávanie a rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa zákona o UK konkrétne určenému súdu.

V zmysle uvedených skutočností je možné konštatovať, že výlučne upomínací súd má právomoc posudzovať podania doručené počas trvania upomínacieho konania. Postúpením spisu súdu príslušnému podľa CSP (za dodržania procesných pravidiel vymedzených v zákone o UK), sa upomínacie konanie končí a súd, ktorému bol spis postúpený, nie je oprávnený z vlastnej iniciatívy opätovne preverovať obsah podaní a ich vyhodnotenie upomínacím súdom, ibaže by išlo o hrubé porušenie ustanovení zákona o UK, ktorého dôsledkom by bolo nezákonné ukončenie upomínacieho konania a predčasné, resp. nesprávne postúpenie spisu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom podľa CSP.

V tu posudzovanom prípade sa však postup upomínacieho súdu takouto intenzitou nevyznačuje. Vrátenie spisu upomínaciemu súdu by vzhľadom na neexistenciu potrebnej intenzity nedostatku vytýkaného Okresným súdom Nitra predstavovalo neprimeraný zásah do práva žalovaného na súdnu ochranu.

Najvyšší súd SR preto dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením sporu OS BB nie je dôvodný.

Odôvodnenie je redakčne krátené a upravované.

Z JUDIKATÚRY SÚDNEHO DVORA EURÓPSKEJ ÚNIE

Minimalizácia osobných údajov v konflikte so zaužívanou obchodnou komunikáciou

Článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. b) a f) GDPR¹ sa má vykladať v tom zmysle, že spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa oslovenia zákazníkov dopravného podniku, ktorého účelom je personalizácia obchodnej komunikácie na základe ich rodovej identity,

- sa nezdá byť objektívne nevyhnutné ani podstatné na to, aby umožnilo riadne plnenie zmluvy, a preto ho nemožno považovať za nevyhnutné na plnenie tejto zmluvy,
- nemožno považovať za nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, ak sledovaný oprávnený záujem nebol týmto zákazníkom pri získavaní týchto údajov oznámený, alebo uvedené spracovanie sa neuskutočňuje v hraniciach toho, čo je striktne nevyhnutné na dosiahnutie tohto oprávneného záujmu, alebo vzhľadom na všetky relevantné okolnosti môžu základné práva a slobody týchto zákazníkov prevažovať nad uvedeným oprávneným záujmom, najmä z dôvodu rizika diskriminácie na základe rodovej identity.

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-394/23 Mousse proti Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL) (ECLI:EU:C:2025:2) z 9. januára 2025

Francúzska spoločnosť SNCF Connect prostredníctvom svojej internetovej stránky a on-line aplikácií predáva cestovné lístky na železničnú dopravu. Pri kúpe cestovných lístkov sú zákazníci povinní uviesť oslovenie zaškrtnutím možnosti „pán“ alebo „pani“. Občianske združenie Mousse podalo na SNCF Connect sťažnosť Národnej komisii pre informačné technológie a slobody (CNIL) poukazujúc na to, že podmienky získavania a zaznamenávania údajov o oslovovaní zákazníkov neboli v súlade s požiadavkou minimalizácie údajov uvedenej v čl. 5 GDPR.² Sťažnosť bola zamietnutá s odôvodnením, že predmetné spracúvanie údajov je zákonné podľa čl. 6 GDPR³ z dôvodu, že bolo nevyhnutné na plnenie zmluvy o poskytnutí služieb prepravy. Zároveň oslovovanie zákazníkov zodpovedá zvyklostiam uznávaným v oblasti občianskej, obchodnej a administratívnej komunikácie. Mousse podalo žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu CNIL na vnútroštátny súd. Argumentovalo tým, že existencia zvyku používať oslovenia v obchodnej korešpondencii nestačí na to, aby takáto prax bola nevyhnutná. CNIL na druhej strane uviedla, že dotknuté osoby môžu v závislosti od svojej konkrétnej situácie uplatniť právo namietat proti spracovaniu svojich osobných údajov v zmysle čl. 21 GDPR.⁴

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)

2 Článok 5 GDPR:
„Zásady spracúvania osobných údajov“ stanovuje:
„1. Osobné údaje musia byť:
a) spracúvané zákonným spôsobom, spravodlivo a transparentne vo vzťahu k dotknutej osobe („zákonnosť, spravodlivosť a transparentnosť“); (...)
c) primerané, relevantné a obmedzené na rozsah, ktorý je nevyhnutný vzhľadom na účely, na ktoré sa spracúvajú („minimalizácia údajov“) (...)“

3 Článok 6 GDPR: „Zákonnosť spracúvania“ v odseku 1 stanovuje:
„Spracúvanie je zákonné iba vtedy a iba v tom rozsahu, keď je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
a) dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov na jeden alebo viaceré konkrétne účely,
b) spracúvanie je nevyhnutné na plnenie zmluvy, ktorej zmluvnou stranou je dotknutá

osoba, alebo aby sa na základe žiadosti dotknutej osoby vykonali opatrenia pred uzatvorením zmluvy, (...)

f) spracúvanie je nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, s výnimkou prípadov, keď nad takýmito záujmami prevažujú záujmy alebo základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov, najmä ak je dotknutou osobou dieťa.“

4 Článok 21 GDPR:

„Dotknutá osoba má právo kedykoľvek namietť z dôvodov týkajúcich sa jej konkrétnej situácie proti spracúvaniu osobných údajov, ktoré sa jej týka, ktoré je vykonávané na základe článku 6 ods. 1 písm. e) alebo f) vrátane namietania proti profilovaniu založenému na uvedených ustanoveniach. Prevádzkovateľ nesmie ďalej spracúvať osobné údaje, pokiaľ nepreukáže nevyhnutné oprávnené dôvody na spracúvanie, ktoré prevažujú nad záujmami, právami a slobodami dotknutej osoby, alebo dôvody na preukazovanie, uplatňovanie alebo obhajovanie právnych nárokov.“

5 Vid' rozsudok zo 4. októbra 2024, Schrems (Sprístupnenie údajov širokej verejnosti), C-446/21, EU:C:2024:834

6 Vid' rozsudok zo 4. októbra 2024, Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond, C-621/22, EU:C:2024:857

7 Vid' rozsudok zo 4. júla 2023, Meta Platforms a i. (Všeobecné podmienky používania sociálnej siete) (C-252/21, EU:C:2023:537

8 Vid' rozsudok z 12. septembra 2024, HTB Neunte Immobilien Portfolio a Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 a C-18/22, EU:C:2024:738

Vnútroštátny súd rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku, ktorou sa pýtal, či sa má čl. 6 ods. 1 prvý pododsek písm. b) a f) v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. c) nariadenia vykladať v tom zmysle, že spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa oslovenia zákazníkov dopravného podniku, ktorého účelom je personalizácia obchodnej komunikácie na základe ich rodovej identity, možno považovať za nevyhnutné na plnenie zmluvy v zmysle písm. b) tohto ustanovenia alebo za nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, v zmysle písm. f).

Súdny dvor pripomenul, že každé spracúvanie osobných údajov má v zmysle GDPR sledovať cieľ vysokej úrovne ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich práva na súkromie,⁵ byť v súlade so zásadami v čl. 5 GDPR a podmienkami zákonnosti v čl. 6 GDPR.⁶

Je nesporné, že oslovenie, ktoré zodpovedá rodovej identite mužského alebo ženského pohlavia, môže byť kvalifikované ako osobný údaj, ak sa vzťahuje na identifikovanú osobu, a že tento údaj je predmetom spracúvania, keďže je získavaný a registrovaný spoločnosťou SNCF Connect v kontexte online predaja cestovných lístkov.

Čl. 6 ods. 1 nariadenia stanovuje taxatívny a obmedzený zoznam prípadov, v ktorých možno spracúvanie osobných údajov považovať za zákonné. Podmienkou je, že dotknutá osoba vyjadrila súhlas na jeden alebo viacero konkrétnych účelov, alebo je splnená niektorá z požiadaviek nevyhnutnosti uvedených v čl. 6 ods. 1.⁷ Tieto sa musia vykladať reštriktívne a uplatňovať len v rámci toho, čo je striktné nevyhnutné. Prevádzkovateľ tak musí byť schopný preukázať, prečo by bez predmetného spracúvania nebolo možné naplniť hlavný predmet zmluvy,⁸ a že neexistujú iné vykonateľné a menej obmedzujúce riešenia. Skutočnosť, že takéto spracúvanie je uvedené v zmluve alebo je len užitočné na jej plnenie, je sama osebe irelevantná.

V prejednávanej veci bolo nesporné, že hlavným predmetom zmluvy je poskytnutie služby železničnej prepravy zákazníkom. Poskytovanie takejto služby zahŕňa komunikáciu so zákazníkom najmä s cieľom elektronicky mu zaslať prepravný lístok, informovať ho o prípadných zmenách ovplyvňujúcich príslušnú cestu, ako aj umožniť výmenu informácií so zákazníckym servisom po predaji. Takáto komunikácia môže obsahovať zdvorilostné frázy, ktoré sú prejavom, že dotknutý podnik rešpektuje svojho zákazníka. Podľa Súdneho dvora však personalizácia podľa rodovej identity dotknutého zákazníka nie je objektívne nevyhnutná na účel, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou týchto služieb a nie je podstatná na umožnenie riadneho plnenia dotknutej zmluvy. Obchodná spoločnosť sa môže rozhodnúť pre komunikáciu založenú na generickej a inkluzívnej forme a bez korelácie s predpokladanou rodovou identitou zákazníkov.

Súdny dvor sa venoval aj situácii, kedy spoločnosť spracúvaním informácií o rode zákazníka sleduje aj iný cieľ, napr. prispôsobenie prepravných služieb nočným vlakovým linkám, ktoré zahŕňajú predaj lístkov do vozňov vyhradených osobám s rovnakou rodovou identitou. Tento druhý cieľ však nemôže odôvodniť systematické a všeobecné spracúvanie údajov týkajúcich sa oslovovania všetkých zákazníkov. Povinnosťou obchodnej spoločnosti je v takom prípade obmedziť požiadavku len na zákazníkov, ktorí chcú cestovať nočným vlakom.

Prevádzkovateľovi prislúcha, aby pri získavaní osobných údajov od dotknutej osoby, ktoré sa jej týkajú, tejto osobe oznámil sledované oprávnené záujmy. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či oprávnený záujem na sledovanom spracovaní údajov nemožno rozumne dosiahnuť rovnako účinným spôsobom inými prostriedkami. Legitímny záujem týkajúci sa obchodného marketingu, ktorým argumentovala SNCF, však nemôže v žiadnom prípade prevažovať v prípade, ak existuje riziko zásahu do základných práv a slobôd dotknutej osoby.

Súdny dvor EÚ začiatkom roka vyhlásil aj ďalšie zaujímavé rozhodnutia z oblasti ochrany osobných údajov, napr. rozsudok C-203/22 o práve dotknutej osoby na vysvetlenie, ako bolo o nej prijaté rozhodnutie pri určovaní bonity klienta, či rozsudok všeobecného súdu T-354/22 o náhrade škody z dôvodu prenosu osobných údajov Európskou komisiou do USA.

Rozhodnutie spracovala: **Mgr. Michaela Chládeková, PhD.**

Odbor medzinárodných vzťahov SAK

Z JUDIKATÚRY EURÓPSKEHO SÚDU PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Neustanovenie procesného opatrovníka ako porušenie práva dieťaťa na rodinný život

Neschopnosť vnútroštátnych súdov zabezpečiť riadne zastupovanie záujmov detí počas konania o úprave styku a zverení do starostlivosti samo osebe predstavuje porušenie ich práva na rešpektovanie rodinného života podľa článku 8 Dohovoru.

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci X a ostatní proti Slovinsku z 19. decembra 2024, týkajúci sa sťažnosti č. 27746/22 a 28291/22

Dotknuté ustanovenia:

- článok 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach¹ (právo na spravodlivé súdne konania)
- článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach² (právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života)

Skutkové okolnosti prípadu

Sťažovateľka X je matka troch detí, ktoré vystupujú ako druhý, tretí a štvrtý sťažovateľ, štátni príslušníci Slovinska. Sťažovateľka sa v roku 2018 rozišla so svojím manželom a obaja podali návrh na rozvod a žiadosť o zverenie detí do osobnej starostlivosti. Rozchod bol tvrdý a k dohode medzi nimi nedošlo. Pôvodne boli deti zverené matke, ale po roku boli zverené dočasne do starostlivosti otcovi s odôvodnením, že sa matka snažila deťom otca odcudziť. Deti boli následne v roku 2020 matke násilím odobraté za účasti polície, sociálnych pracovníkov a susedov, pričom zákrok trval štyri hodiny a prípad zaujal aj médiá. V tom čase mal syn 8 rokov a dievčatá po 6 rokov. Súd rozhodol o zákaze styku matky s deťmi až do roku 2023, kedy bolo rozhodnutie zvrátené, najmä s ohľadom na to, že deti od otca opakovane utekali k matke.

Konanie vo veci bolo pridelené sudkyňi P. na základe toho, že bola v danom čase sudkyňou s najnižším počtom nevybavených rodinnoprávných vecí. X namietala tento postup a podala niekoľko žiadostí, aby bola vec pridelená inému (zákonnému) sudcovi.

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí viackrát navrhol, aby súd ustanovil „obhajcu detí“, t. j. osobu, ktorá v zmysle slovinského právneho poriadku prostredníctvom úradu verejného ochrancu práv zastupuje práva detí v konaní. Vnútroštátny súd však ustanovil len znalca z odboru psychiatrie a znalca z odboru klinickej psychológie s odôvodnením, že sťažovateľka nedala súhlas s ustanovením „obhajcu detí“. V zmysle platného práva však súd mohol ustanoviť „obhajcu detí“ aj bez súhlasu rodičov. Sudca deti nevypočul s odvolaním sa na ich nízky vek, neschopnosť porozumieť komplexnosti situácie a s ohľadom na znalecké posudky, ktoré mal k dispozícii. Neskôr matka žiadala o ustanovenie opatrovníka *ad litem* pre deti, ktoré medzitým mali 8 a 11 rokov, ale súd jej žiadosť zamietol s odôvodnením, že by ustanovenie opatrovníka značne predĺžilo konanie a nebolo by „produktívne“ s ohľadom na pokročilú fázu konania.

1 Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. (...)

2 1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.
2. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepoko-

jom alebo zločinnosti,
ochrany zdravia alebo
morálky alebo na ochranu
práv a slobôd iných.

Po vyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy sťažovateľka podala sťažnosť na ESLP pre porušenie práva na zákonného sudcu a pre nezohľadnenia záujmu a práv detí v konaní.

Z rozhodnutia ESLP

Vo vzťahu k právu na spravodlivé súdne konanie ESLP poukázal na to, že v Slovinsku boli platné a účinné pravidlá upravujúce postúpenie vecí v prípade, že sudca bol dlhšie neprítomný. Predseda okresného súdu však prideľovaním rodinnoprávnych vecí sudcom s najnižším počtom nevybavených vecí tohto typu konal v rozpore s objektívnymi vopred stanovenými kritériami a v rozpore s jasným účelom zákona – zabezpečiť náhodnosť pri prideľovaní vecí. ESLP usúdil, že jeho rozhodnutie porušilo vnútroštátnu legislatívu, narušilo dôveru sťažovateľky v proces prideľovania prípadov a bolo v rozpore s podstatou práva na „súd zriadený zákonom“. V tomto smere teda došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Vo vzťahu k právu na rešpektovanie rodinného života ESLP konštatoval, že rozhodnutím o zákeze styku s matkou došlo k porušeniu práva, keďže len výnimočné okolnosti môžu odôvodniť prerušenie rodinných vzťahov, ako aj z dôvodu násilného odobratia detí bez predchádzajúceho upovedomenia matky a prípravy detí na nový domov, resp. nevyužitím iných menej traumatizujúcich opatrení. Následne sa ESLP zaoberal otázkou, či došlo k porušeniu práva aj z dôvodu absencie zapojenia detí do rozhodovacieho procesu.

Súd poznamenal, že vnútroštátne právo (Zákon o rodine) umožňovalo úradu pre sociálno-právnu ochranu detí a vnútroštátnemu súdu ustanoviť opatrovníka *ad litem* a/alebo „obhajcu detí“ s cieľom zabezpečiť, aby záujmy a práva detí boli náležite chránené. Nebolo spochybnené, že vyššie uvedený opatrovník alebo „obhajca detí“ mohol byť v zmysle právnych predpisov ustanovený aj bez súhlasu rodičov.

Okrem toho Zákon o rodine stanovoval, že názor dotknutého dieťaťa by mal posúdiť vnútroštátny súd, ak je dieťa schopné pochopiť význam a dôsledky prebiehajúceho konania. V tejto súvislosti ESLP pripomenul, že v čase vydania rozhodnutia o zverení detí otcovi mali deti deväť a šesť rokov. V čase vydania rozsudku, ktorým bol matke zakázaný styk s deťmi, mali jedenásť a osem rokov. Vnútroštátne súdy poukázali na vek sťažovateľov a rozhodli, že nie je potrebné, aby boli vypočuté, keďže ich želania a ich najlepší záujem sa nemusia nevyhnutne prekryvať, pretože boli intenzívne v centre konfliktu medzi rodičmi a boli vystavené jednostrannému vplyvu matky. Odvolávali sa aj na skutočnosť, že rozhovor s nimi viedol odborný psychológ, ktorému všetky tri deti komunikovali želanie bývať s matkou. Okresný súd v Ľublani predpokladal, že sťažovateľkine deti by s najvyššou pravdepodobnosťou vyjadrili rovnaké želanie, keby ich vypočul okresný súd.

ESLP vzal do úvahy skutočnosť, že sťažovateľkine deti neboli nikdy vypočuté vnútroštátnym súdom už pri posudzovaní toho, či bolo prerušenie styku medzi sťažovateľkou a jej deťmi odôvodnené. Je však dôležité poznamenať, že rozhodnutie vnútroštátnych súdov nevypočúť sťažovateľkine deti bolo ďalším z dôvodov, prečo ich účasť v konaní prostredníctvom vhodného neustranného zástupcu bola ešte naliehavejšia. ESLP viackrát odkázal na svoje rozhodnutie vo veci *C proti Chorvátsku*,³ ktoré sa týkalo obdobnej situácie a v ktorom kládol dôraz na prínos plynúci z ustanovenia opatrovníka *ad litem* pre dieťa rodičov, medzi ktorými prebieha spor o zverenie do osobnej starostlivosti.

Napriek tomu, že napadnuté opatrenia mali na deti závažný dopad a deti prejavovali značný odpor voči opatreniam, okresný súd neprípisoval žiadny význam potrebe ustanoviť deťom opatrovníka. Vo svojom rozsudku sa opierať o skutočnosť, že sťažovateľka pôvodne odmietla dať súhlas na ustanovenie „obhajcu detí“. Okresný súd prehliadol skutočnosť, že súhlas rodičov nie je nevyhnutnou podmienkou na ustanovenie takeéhoto „obhajcu“ a že orgán pre sociálno-právnu ochranu detí navrhol ustanovenie opatrovníka *ad litem*, ktorého okresný súd mohol a mal ustanoviť z vlastnej iniciatívy.

Vzhľadom na to ESLP konštatoval, že neschopnosť vnútroštátnych súdov zabezpečiť riadne zastupovanie záujmov detí sťažovateľky počas konania o úprave styku a zverení do starostlivosti samo osebe predstavuje porušenie ich práva na rešpektovanie rodinného života podľa článku 8 Dohovoru.

Odôvodnenie je redakčne krátené a upravované.

Rozhodnutie spracovala: **Mgr. Michaela Chládeková, PhD.**

Odbor medzinárodných vzťahov SAK

3 Vid' rozsudok ESLP vo veci C proti Chorvátsku z 8. októbra 2020, týkajúci sa sťažnosti č. 80117/17

Správy a udalosti

Vonkajšie vzťahy

Bilaterálne rokovanie so zástupcami Stáleho arbitrážneho dvora

Dňa 11. marca 2025 sa na pôde Slovenskej advokátskej komory uskutočnilo stretnutie so zástupcami Stáleho arbitrážneho dvora v Hágu (foto). Išlo o podnetné stretnutie s generálnym tajomníkom **Marcinom Czepelakom**, úradujúcim predsedom správnej rady veľvyslancom **Jurajom Podhorským** a zástupcami Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Diskutovalo sa o možnostiach rozvoja proarbitrážneho prostredia v Slovenskej republike. Rozhodcovský súd SAK je renomovanou domácou platformou na efektívne riešenie sporov, pričom vidíme veľký potenciál v posilňovaní medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti. Záverom sa prítomní dohodli na pokračovaní komunikácie s cieľom podpory rozvoja obchodnej arbitráže a vzájomnej spolupráce na Slovensku. Slovenskú advokátsku komoru na stretnutí zastupovali jej podpredseda **Ondrej Laciak** a predseda Rozhodcovského súdu SAK **Ľudovít Mičinský**.

Foto Vladislav Zigo

Legislatíva

Pracovná komisia pre reformu inštitútu kolízneho opatrovníka a pre novelizáciu CMP

Ministerstvo spravodlivosti SR zriadilo pracovnú komisiu pre novelizáciu CMP a pracovnú komisiu zaoberajúcu sa kolíznym opatrovníctvom maloletých v konaní pred súdom, na ktorých sa zúčastňuje aj Slovenská advokátska komora zastúpená členkou P SAK **Zuzanou Čížovou**. Cieľom je reforma inštitútov v oblastiach, kde prax odhalila nedostatky.

Lokálne stretnutie subjektov multidisciplinárnej spolupráce pri riešení rodičovských konfliktov

Dňa 17. januára 2025 predsedníčka Mestského súdu Bratislava II predstavila zástupcom Slovenskej advokátskej komory aktivity v rámci multidisciplinárneho prístupu k poručenskej agende, ktorá je inšpirovaná tzv. *Cochemským modelom*. Išlo najmä o základné zásady, ktoré boli prijaté ako odporú-

čaný postup pre súdy v rámci projektu *Implementácia opatrení na podporu reformy štruktúry a optimalizácie procesov v rodinnoprávnej agende*. V rámci tohto prístupu sa preferuje lokálna spolupráca odborníkov, ktorí riešia rodinnoprávne spory tak, aby bol pri riešení sporov rodičov zohľadňovaný najlepší záujem dieťaťa. V rámci odporúčaného postupu sú aj advokáti jedným zo subjektov multidisciplinárnej spolupráce. Obe strany sa zhodli na záujme vzájomne pokračovať v komunikácii a zrealizovať vzdelávacie podujatie k diskutovaným témam.

Transakčná daň a povinnosti advokátov

Národná rada SR 5. februára 2025 schválila zákon, ktorým sa novelizoval zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií. Podľa novely predmetom dane z finančných transakcií nie je platobná operácia advokáta na osobitnom účte vykonaná v súvislosti s odovzdaním alebo vrátením náhrady trov konania na základe rozhodnutia súdu podľa § 263 Civilného sporového poriadku (ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta). Podmienkou uplatnenia výnimky je, že pôjde o platobnú operáciu advokáta na jeho osobitnom účte.

Na využitie tejto výnimky teda advokát musí mať okrem povinného transakčného účtu aj ďalší osobitný účet (na platobné operácie v súvislosti s odovzdaním alebo vrátením náhrady trov konania na základe rozhodnutia súdu podľa § 263 CSP).

Medzinárodné vzťahy

Rokovanie o stave právneho štátu s Európskou komisiou

Európska komisia aj tento rok pripravuje správu o stave právneho štátu v členských krajinách Európskej únie. Slovenská advokátska komora sa zapojila do verejnej konzultácie k jej príprave a tiež v rámci CCBE siete pre právny štát svojím príspevkom do horizontálnej správy.

Na komoru sa následne obrátili zástupkyne Európskej komisie so žiadosťou o virtuálne stretnutie, ktoré sa uskutočnilo 24. februára 2025. Predsedníctvo SAK na rokovaní zastúpil podpredseda **Ondrej Laciak**. Zástupkyne Európskej komisie zaujímali rôzne témy v súvislosti s reformou súdnej mapy, systémom právnej pomoci, ochranou sudcov a advokátov pred útokmi z dôvodu výkonu povolania, ako aj nový systém zápisov do obchodného registra či legislatívne zmeny týkajúce sa stíhania korupcie. Slovenská advokátska komora v príspevku pravidelne upozorňuje na akékoľvek obmedzenia prístupu k spravodlivosti, prístupu k advokátovi, zásahy do výkonu advokácie, význam ochrany nezávislosti povolania a povinnosti mlčanlivosti advokátov, či neštandardné legislatívne procesy.

Zasadnutie Stáleho výboru CCBE vo Viedni

V dňoch 26. – 27. februára 2025 sa uskutočnilo zasadnutie Stáleho výboru CCBE vo Viedni. Za Slovenskú advokátsku komoru sa zúčastnili podpredseda **Ondrej Laciak**, tajomník **Andrej Popovec** a riaditeľka odboru medzinárodných vzťahov **Michaela Chládeková**.

Delegácie prediskutovali viacročné priority CCBE – podpora ratifikácie Európskeho dohovoru o ochrane povolania advokáta, intenzívna komunikácia s inštitúciami EÚ či ochrana údajov advokátov v digitálnom prostredí. CCBE opäť plánuje podujatie na pôde Európskeho parlamentu.

Delegácie schválili horizontálnu správu o stave právneho štátu, ktorá sumarizuje správy jednotlivých delegácií členských štátov EÚ a aktivity CCBE v oblasti právneho štátu.

Výbor CCBE pre medzinárodné právne služby pripravil pripomienky CCBE k odporúčaniam Európskej komisie o uznávaní odborných kvalifikácií osôb z tretích krajín. CCBE upozorňuje na potrebu zachovania regulácie v oblasti advokácie, na rozličnosť právnych systémov jednotlivých krajín a možné riziká navrhovaného otvorenia trhu.

Výbor CCBE pre informačné technológie aktualizoval usmernenia CCBE k používaniu cloudových úložísk advokátmi. Cieľom je poskytnúť advokátom kontext a praktické aspekty využívania cloudu a má slúžiť aj ako základ dialógu s poskytovateľmi cloudových služieb. Počet advokátov je pre poskytovateľov príliš nízky na to, aby iniciatívne neriešili aspekty, ktoré sú pre advokáciu dôležité. Preto je úlohou CCBE tieto témy otvárať a lobovať.

Výbor CCBE k problematike AML podal správu o stretnutí so zástupcami Europolu.

Výbor CCBE pre európskych advokátov sa venoval relevantným rozhodnutiam Súdneho dvora EÚ.

Predsedovia výborov prezentovali nové informácie z oblasti trestného práva, azylového práva, ako aj výsledky prieskumu o atraktivnosti advokátskej profesie z pohľadu novej generácie.

Úspešné ukončenie pôsobenia podpredsedu SAK Ondreja Laciaka na čele výboru CCBE

Je úspechom slovenskej advokácie a advokátskej diplomacie, že podpredseda SAK Ondrej Laciak bol v januári 2019 vymenovaný za predsedu jedného z výborov CCBE, kde zotrval tri funkčné obdobia. Ako predseda výboru CCBE pre trestné právo skončil vo funkcii v marci 2025. Tento výbor má 38 členov z 21 krajín Európy. Počas šesťročného obdobia sa uskutočnilo 24 zasadnutí výboru, 3 výročné rokovania s Európskou prokuratúrou a mnoho stretnutí so zástupcami Európskej komisie, FRA a ďalšími európskymi inštitúciami. V čase medzi zasadnutiami výbor pripravil početné správy, analýzy a prieskumy. Vyjadrujeme týmto poďakovanie za skvelý kus práce na európskej úrovni a prajeme veľa ďalších úspechov.

Európska prezidentská konferencia vo Viedni

Európska prezidentská konferencia od roku 1973 každoročne spája vo Viedni zástupcov advokátskych komôr zo štátov Európy, ale je aj miestom posilnenia vzťahov s predstaviteľmi ďalších zahraničných a medzinárodných advokátskych organizácií. Odborná časť sa už tradične venuje aspektom právneho štátu a téma stále nie je vyčerpaná. Okrem hlavnej témy *Deregulácia a právny štát: príležitosť alebo hrozba?* zástupcovia komôr referovali o aktuálnom dianí na domácej pôde. Slovenskú advokátsku komoru na podujatí zastúpil podpredseda **Ondrej Laciak**.

53. ročník tohto podujatia sa konal 28. – 29. februára 2025 a jeho organizátorom bola Rakúska advokátska komora pod

Zľava: *Thierry Wickers, predseda CCBE, Armenak Utudjian, predseda Rakúskej advokátskej komory, Ondrej Laciak, podpredseda SAK. Foto archív SAK*

vedením predsedu **Armenaka Utudjiana**. Jedným z rečníkov bol aj predseda CCBE **Thierry Wickers**, ktorý priblížil pohľad Rady advokátskych komôr Európy (CCBE) na tému regulácie a právneho štátu. Účastníci prezidentskej konferencie boli aj hosťami spolkového kancelára Rakúskej republiky a primátora hlavného mesta Viedne.

Slovenská advokátska komora je riadnym členom CCBE a úzku spoluprácu v Európe považuje za základ svojich zahraničných vzťahov.

Foto archív Európskej prezidentskej konferencie

Výbor ministrov Rady Európy prijal Dohovor o ochrane povolania advokáta

Výbor ministrov Rady Európy prijal 13. marca 2025 *Dohovor o ochrane povolania advokáta*. Ide o prvý globálny a záväzný dohovor na ochranu advokátov, ktorý potvrdzuje, že povolanie advokáta je nenahraditeľnou súčasťou právneho štátu a ochrany základných práv.

Cieľom dohovoru je posilniť ochranu advokátov, ktorí čelia hrozbám alebo zásahom z dôvodu výkonu svojho povolania, a zaručiť slobodu poskytovať právne služby, radiť a zastupovať klientov nezávisle pri zachovaní dôvernosti komunikácie advokáta a klienta. Podľa dohovoru musia štáty zabezpečiť, aby advokáti mohli vykonávať svoje profesionálne povinnosti bez toho, aby boli terčom akejkoľvek formy fyzického útoku, hrozby, obťažovania, zastrašovania alebo neprimeraného zasahovania. Dohovor zavádza monitorovací mechanizmus dohľadu nad implementáciou a zabezpečením dodržiavania týchto práv.

Iniciátorom a dlhodobým podporovateľom myšlienky záväzného dohovoru o povolaní advokáta bola Rada advokátskych komôr Európy (CCBE), ktorej je Slovenská advokátska komora plnohodnotným členom. Úsilie však po 10 rokoch nekončí a Dohovor o ochrane povolania advokáta zostáva našou prioritou v rámci aktivít CCBE v roku 2025, ako aj témou Európskeho dňa advokácie.

Dohovor bude otvorený na podpis od 13. mája 2025. Nadobudnutie platnosti dokumentu je podmienené ratifikáciou minimálne v 8 krajinách vrátane 6 zmluvných strán Rady Európy.

STEP konferencia o rodinných trustoch s podporou SAK

Dňa 27. marca 2025 sa v Bratislave konala konferencia na tému *Využitie rodinných nadácií a trustov na Slovensku*, ktorú organizovala globálna partnerská organizácia STEP.

Cieľom konferencie bolo – okrem iného – zvýšiť povedomie o témach zvereneckých a nadačných fondov, pričom cieľovou skupinou bola profesionálna verejnosť – advokáti, podnikoví právnikovia a daňoví poradcovia.

Podujatie otvoril príhovorom podpredseda Slovenskej advokátskej komory **Ondrej Laciak**. Odborné príspevky mali slovenskí, českí a zahraniční rečníci s úvodným vstupom lichtenštajnskej princeznej **Gisely Bergmann**.

Vnútorne vzťahy

Stretnutia P SAK s advokátmi v regiónoch

Predsedníctvo SAK absolvovalo tradičné stretnutia s advokátmi v krajských mestách – Bratislave, Trnave, Žiline, Nitre, Trenčíne, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach, ktoré zorganizovali regionálni zástupcovia pre dané kraje. Obsahom stretnutí bol odpočet činnosti P SAK v uplynulom roku, informácie o plánovaných projektoch a diskusia s účastníkmi. Stretnutiam predchádzali aj rokovania s predstaviteľmi krajského súdu a krajských prokuratúr v regióne, na ktorých predsedníctvo tlmočí potreby a pripomienky zo strany advokátov. Ďakujeme za účasť a záujem o stavovské záležitosti.

Foto archív SAK

Webinár pre advokátov zapojených do projektu prednášok pre žiakov základných a stredných škôl

Dňa 17. februára 2025 sme usporiadali webinár v rámci projektu SAK, ktorého cieľom je od roku 2025 realizovať pravidelne prednášky pre žiakov základných a stredných škôl o advokátskom povolání, justičnom systéme, základných právach a slobodách či princípoch právneho štátu. Žiakov zaujímajú najmä rodinnoprávne či trestnoprávne súvislosti, s ktorými môžu prísť do kontaktu. Webinár bol príležitosťou pre advokátov podeliť sa s kolegami o vlastné skúsenosti s prednášaním pre tínedžerov a tiež si vypočuť pohľad odbornej poradkyne IPčko Zuzany Juránekovej o komunikácii a potrebách mladých ľudí. Záujem o účasť v tomto *pro bono* projekte prejavilo 60 advokátok a advokátov. Za sebou už máme niekoľko úspešných diskusií so študentmi v rôznych mestách Slovenska. Veríme, že touto cestou okrem zvyšovania právneho povedomia šírimo aj dobré meno advokácie.

Videokonferencie s klientmi vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody

Slovenská advokátska komora, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Ministerstvo spravodlivosti SR pripravili spoločný projekt umožňujúci online porady advokáta a klienta vo vý-

kone väzby alebo trestu odňatia slobody prostredníctvom videokonferencie. Projekt sa v pilotnej fáze spustí pre Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava. Na prihlásenie sa do systému slúžiaceho na rezerváciu a uskutočnenie videokonferencie bude slúžiť online platforma SAK, do ktorej sa prihlásite prostredníctvom unikátnych osobných kont, ktoré má každý advokát a advokátka zriadené komorou.

Počas prvých štyroch mesiacov bude SAK zbierať pripomienky k fungovaniu projektu po technickej i organizačnej stránke. Po skončení pilotnej fázy sa zohľadnia pripomienky a získané skúsenosti s plánom nasadiť projekt postupne do ďalších ústavov. Prvoradým kritériom pre komoru je okrem používateľského rozmeru predovšetkým dôsledná garancia dôvernosti komunikácie medzi advokátom a klientom.

Školenie k externému portálu nového informačného systému CPP

Centrum právnej pomoci usporiadalo školenie k externému portálu nového informačného systému, ktorý umožní elektronickú komunikáciu advokátov s Centrom právnej pomoci. Školenie sa uskutočnilo 18. marca online.

Mgr. Michaela Chládeková, PhD.

Zo zasadnutí Predsedníctva SAK

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory sa na svojom riadnom zasadnutí zišlo **6. februára 2025 v Bratislave**.

Na úvod odznali informácie ■ o rokovaní SAK s viacerými **zainteresovanými inštitúciami** v nadväznosti na **zákon o dani z finančných transakcií vo vzťahu k povinnostiadvokátov**. Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu o vedení osobitných účtov advokáta na platobné operácie v súvislosti s odovzdaním alebo vrátením náhrady trov konania na základe rozhodnutia súdu. Podrobnosti o spôsobe oznámenia vedenia osobitného účtu budú predmetom ďalších rokovaní ■ o **13. online stretnutí orgánov komory** ■ o príprave **okružného stola najvyšších predstaviteľov justície** v kontexte **rapídneho nástupu využívania umelej inteligencie** v právnej praxi a pri výkone justičných povolaní ■ o predstavení národného projektu *Restoratívna a alternatívna justícia pre každého*. Vybrané témy sú podrobnejšie spracované na webovej stránke komory v časti *Aktuality*, v *Bulletíne slovenskej advokácie* aj v distribuovaných elektronických newsletteroch.

Predsedníctvo SAK v rámci legislatívnych aktivít vzalo na vedomie informácie ■ o **návhu zákona o obchodnom registri** ■ o **novele vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v súvislosti s transakčnou daňou**, ktorá stanoví transakčnú daň ako hotový výdavok, ■ o pripravovanej **rekodifikácii Občianskeho zákonníka**.

Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu ■ o **postupe prác na vývoji nového informačného systému SAK**, a to aj s prihliadnutím na existujúce riziká v prípade ukončenia spolupráce so súčasným dodávateľom informačného systému ■ o stave **žiadosti de minimis o nenávratný finančný príspevok** na nový informačný systém SAK ako orgánu verejnej moci ■ o postupe **projektu** realizovaného **v spolupráci so**

Zborom väzenskej a justičnej stráže ohľadom možnosti rezervácie online stretnutia medzi advokátom a osobou v ÚVV a ÚVTOS prostredníctvom online platformy SAK.

Pokiaľ ide o prebiehajúcu **rekonštrukciu budovy SAK**, bola podaná **žiadosť o úver** vo výške 2,8 milióna eur, ktorá bude prechádzať schvaľovacími procesmi na úrovni banky aj na úrovni predsedníctva komory. V súlade so zmluvou o nájme priestorov, ktoré komora počas rekonštrukcie dočasne používa, došlo k **predĺženiu nájmu do 30. októbra 2025**. Otázku ďalšieho prípadného predĺženia nájmu bude riešiť Predsedníctvo SAK po konferencii advokátov v závislosti od postupu kola dačného konania.

Predsedníctvo SAK schválilo **stanoviská** s úpravami na základe diskusie vo veci žiadostí súvisiacich s výkonom advokácie a koncipientskej praxe, ktoré spadajú do pôsobnosti **pracovnej skupiny pre veci advokátske a komisie pre zlučiteľnosť výkonu advokácie, resp. koncipientskej praxe s inými povolaniami**. Osobitnú pozornosť venovalo P SAK otázke súvisiacej s **problematikou uplatnenia DPH**, konkrétne akú DPH má priznať súd, ak rozhoduje v roku 2025 o úkonoch právnej služby z roku 2024.

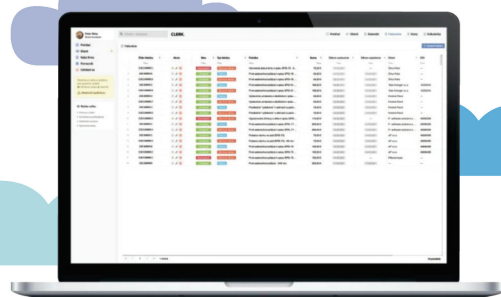
Predsedníctvo SAK sa intenzívne venuje **prípravám Konferencie advokátov 6. júna 2025** v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu. Advokátom sú priebežne doručované konferenčné newslettery. Od 21. februára do 28. marca 2025 prebiehala prostredníctvom volebnej platformy POLYAS nomináčna časť volieb do orgánov SAK, do ktorej je možné prihlásiť sa iba s použitím unikátneho konta štandardne v tvare *meno.priezvisko@sak.cloud*. Ak si advokát heslo nepamätá, alebo sa pomocou svojho unikátneho konta nikdy na online volebnú platformu neprihlasoval, môže využiť formulár na obnovu hesla uverejnený na webovej stránke SAK v časti *Aktuality* a v newsletteri. Kancelária komory priebežne spracúva odpovede na otázky, s ktorými sa na ňu advokáti v tejto súvislosti obracajú. Advokáti môžu využiť aj telefonickú linku podpory, ako aj možnosť osobnej konzultácie vo vyhradenom čase v sídle komory v Bratislave a v regionálnej kancelárii v Košiciach. Ku konferencii je zriadené osobitné webové sídlo <https://info.sak.sk/konferencia-advokatu-2025>. Kancelária komory zabezpečí vyhotovenie **inštruktážnych videí** k resetu hesla a k prihlasovaniu sa do systému, k nomináčnej

Clerk.

AJ MENŠIE KANCELÁRIE SI ZASLÚŽIA DOBRÝ SOFTVÉR

Vyskúšajte na 30 dní zdarma.
Už od 21€ mesačne pre 2 užívateľov.

www.clerk.sk

časti volieb a k samotnej Konferencii advokátov 2025, ako aj k organizačným pokynom v prípade prezenčnej účasti 6. júna 2025.

Podrobné správy predsedov jednotlivých orgánov SAK budú spolu s návrhmi zmien interných predpisov a organizačnými pokynmi uverejnené v **mimoriadnom čísle Bulletinu slovenskej advokácie**, ktorý bude ako podklad na rokovanie konferencie advokátov k dispozícii všetkým kolegom a kolegyniam prítomným prezenčne v Zimnej jazdiarni 6. júna 2025. Začiatkom mája 2025 spustí kancelária komory prihlasovanie na prezenčnú účasť advokátov v Zimnej jazdiarni. **Vzhľadom na obmedzenú kapacitu priestoru sa budú môcť prezenčne zúčastniť iba prihlásení advokáti.**

Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu o **stretnutí regionálnych zástupcov komory**, ktoré bolo venované najmä nasledovným témam: poskytovanie bezplatného právneho poradenstva občanom v mestách 23. apríla 2025, zapojenie advokátov do prednáškovej činnosti na základných a stredných školách, aktivity v regiónoch a harmonogram podujatí komory v roku 2025.

V rámci rokovania o ekonomických otázkach členovia P SAK rozhodli o **doručených žiadostiach**, vzali na vedomie **vyčíslenie nákladov na vzdelávacie podujatia organizované komorou** a informáciu o pozitívnom **vývoji poisťného kmeňa** z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone advokácie.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie **správu o mediálnej prezentácii komory v januári 2024** a o príprave **projektu bezplatného právneho poradenstva občanom** v súčinnosti s regionálnymi zástupcami SAK.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie o lokálnom stretnutí subjektov a profesií multidisciplinárnej spolupráce pri riešení rodičovských konfliktov v rámci **Cochemského modelu** s tým, že prednášky na túto tému budú výhľadovo zaradené do programu tzv. vzdelávacích tried. Súhlasili s pokračovaním **projektu stáží študentov** Právnickej fakulty UK v advokátskych kanceláriách na ďalšie obdobie a s oslovením ďalších právnických fakúlt na realizáciu projektu.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o **stave súdnych konaní v statusových veciach**, v ktorých je komora účastníkom.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o **podujatiach s medzinárodným prvkom** na Slovensku aj v zahraničí a schválilo **zapojenie SAK** do projektu LAWYEREX 3 v spojení s projektom *Young Lawyers Secondement Schemes* uhradením príspevku za účasť ôsmich advokátov zo Slovenskej republiky.

Členovia P SAK rozhodli o žiadostiach týkajúcich sa **matриčných zoznamov** vedených komorou, osobitne rozhodli po posúdení kritérií o nepozastavení výkonu advokácie **podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii**.

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory sa na svojom riadnom zasadnutí zišlo **5. marca 2025 v Bratislave**.

Na úvod rokovania odznali informácie ■ o **14. online stretnutí orgánov SAK** ■ o **okružlom stole k téme reakcie justície na AI** ■ o **výsledkoch prieskumu SAK v oblasti používania AI v advokátskej praxi**. Používaním AI sa zaoberalo aj vzdelávacie kolégium SAK, ktoré v nadväznosti na závery okružleho stola najvyšších justičných činiteľov navrhlo vypracovať odporúčanie pre advokátov k spôsobu používania AI v praxi, k úskaliam a presahom do povinnosti mlčanlivosti a pod. P SAK v reakcii na tieto podnety rozhodlo pripraviť **vecný zámer regulácie používania AI medzi advokátmi** postavený na troch základných pilieroch advokácie – odbornosti, nezávislosti a dôvernosti. Poverilo pracovné skupiny pôsobiace v rámci SAK pripraviť návrh zmien cyklického vzdelávania advokátskych koncipientov a profilu absolventa advokátskej skúšky v súlade s vecným zámerom reakcie komory na používanie AI.

Predsedníctvo SAK poverilo škodovú komisiu v súčinnosti s kanceláriou komory osloviť všetky subjekty s platnou licenciou Národnej banky Slovenska s otázkou, či majú záujem o zapojenie sa do výberového konania, následne subjektom, ktoré prejavia záujem, poslať žiadosť o predloženie ponuky hromadného poistenia zodpovednosti pri poskytovaní právnych služieb v rozsahu doplnených podmienok. Výber poskytovateľa poistenia na základe zabezpečených ponúk bude na rozhodnutí nového P SAK po Konferencii advokátov 2025.

NOVÉ KALKULAČKY SÚDNYCH TROV

Počítajte trovy jednoducho a spoľahlivo

www.sudnetrovy.sk

SÚDNE
TROVY.

Vybrané témy zo správy predsedu sú podrobnejšie spracované na webovej stránke SAK v časti *Aktuality*, v *Bulletine slovenskej advokácie* aj v distribuovaných elektronických newsletteroch.

Predsedníctvo SAK v rámci legislatívnych aktivít vzalo na vedomie informácie o rokovaní k problematike **zákona o dani z finančných transakcií**. Podľa novelizovaného znenia zákona **predmetom dane z finančných transakcií nie je platobná operácia advokáta na osobitnom účte vykonaná v súvislosti s odovzdaním alebo vrátením náhrady trov konania na základe rozhodnutia súdu podľa § 263 Civilného sporového poriadku** (ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta). Podmienkou uplatnenia výnimky je, že pôjde o platobnú operáciu advokáta na jeho **osobitnom účte**. V tejto súvislosti dala SAK v newsletteri zo 7. februára 2025 do pozornosti **základné povinnosti advokáta a banky podľa ustanovenia § 12 ods. 7 zákona o dani z finančných transakcií**. Členovia P SAK ďalej vzali na vedomie informácie o **novele vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb**, ktorá **súvisí s transakčnou daňou**. Komora rokuje s MS SR o možnosti, že ak si advokát nezaloží osobitný účet, zrazená transakčná daň z účtu pri posielaní prísudku klientovi je hotovým výdavkom, ktorý si advokát môže uplatniť voči klientovi. Predsedníctvo SAK tiež schválilo **pozíciu komory vo vzťahu k priebežnému vyplácaniu ex offa odmeny za poskytovanie právnych služieb 1-krát ročne** s poverením pre pracovnú skupinu pre trestné právo pripraviť návrh právnej úpravy priebežného ročného rozhodovania o priznaní *ex offa* odmeny za poskytovanie právnych služieb. Členovia P SAK sa venovali aj záverom z rokovania pracovnej skupiny MS SR pre **prieťahy v konaniach**. Vzhľadom na zaťaženie Ústavného súdu SR počtom jednotlivých vecí súvisiacich s prieťahmi v konaniach je návrh, aby túto agendu prevzali nadriadené súdy. Členovia P SAK boli informovaní o vymenovaní zástupkyne komory JUDr. Zuzany Čížovej do pracovnej skupiny k **novele Civilného mimosporového poriadku**, ktorá bola kreovaná ako interná pracovná skupina Ministerstva spravodlivosti SR a súdov.

Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu o **postupe prác na vývoji nového informačného systému komory**. S cieľom eliminovať riziko eventuálneho ukončenia podpory súčasného dodávateľa IT systému v čase, kedy projekt nebude pripravený, otestovaný a odovzdaný, schválili členovia P SAK **variant spolupráce so súčasným dodávateľom IT systému** so zadaním kritérií účinnosti formou dodatku k existujúcej zmluve s podmienkou poskytovania služieb do februára 2026. Bol predložený dokument súvisiaci so **zabezpečením riadenia kvality dodávky nového systému**, ktoré je nezávislé od projektového manažmentu, ale úzko súvisí s riadením projektu a vyžaduje úzku spoluprácu medzi všetkými zúčastnenými stranami vrátane dodávateľov, vývojového tímu, projektového manažéra a užívateľov.

Projekt pripravovaný v spolupráci so **Zborom väzenskej a justičnej stráže ohľadom online stretnutí medzi advo-**

kátmi a osobami vo výkone väzby alebo trestu je aktuálne v štádiu nastavovania a testovania hardvéru.

Pokiaľ ide o prebiehajúcu **rekonštrukciu budovy komory**, komora má schválené financovanie na rekonštrukciu vo výške 2 800 000 eur. Finalizuje sa **zmluvná dokumentácia s VÚB, a. s.**, ktorá bude predmetom schválenia na úrovni P SAK. Predsedníctvo SAK schválilo nákup typového nábytku do rekonštruovaného sídla komory podľa predloženej cenovej ponuky tak, aby bol harmonicky zachovaný plánovaný zámer vybavenia interiéru novej budovy.

Členovia P SAK schválili **stanoviská** s úpravami na základe diskusie vo veci žiadostí súvisiacich s výkonom advokácie a koncipientskej praxe, ktoré spadajú do pôsobnosti **pracovnej skupiny pre veci advokátske a komisie pre zlučiteľnosť výkonu advokácie, resp. koncipientskej praxe s inými povolaniami**.

Predsedníctvo komory sa intenzívne venuje **prípravám Konferencie advokátov 6. júna 2025** v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu. Advokátom sú priebežne doručované konferenčné newslettery. V rámci nominačnej časti časovo dimenzovanej od 21. februára do 28. marca 2025 kancelária komory v súčinnosti s externým dodávateľom poskytovala konzultácie advokátom na účel prihlasovania sa do volebného portálu spoločnosti POLYAS (obnova hesla, nastavovanie procesov na zápis advokátov počas trvania nominačnej časti na zachovanie ich aktívnych a pasívnych volebných práv, nemožnosť prihlásiť sa do platformy, nedoručené e-maily na strane Websupport a pod.) a odstraňovala nahlasované problémy. Ku konferencii advokátov je zriadené webové sídlo <https://info.sak.sk/konferencia-advokatov-2025>. Predsedníctvo komory rozhodlo advokátom, ktorým odpustilo príspevok na činnosť SAK, odpustiť poplatok za raut pri príležitosti Konferencie advokátov 2025.

Predsedníctvo SAK sa oboznámilo so **závermi z rokovania vzdelávacieho kolégia SAK**. Schválilo ■ program zimného seminára advokátov 4. – 6. decembra 2025 v hoteli Patria na Štrbskom Plese ■ **zaradenie nových tém a zápis nových lektorov** do zoznamu lektorov vzdelávacích podujatí organizovaných v rámci cyklického vzdelávania advokátskych koncipientov aj tzv. vzdelávacích tried ■ **termíny a miesta konania vzdelávacích podujatí v roku 2026**. Vzdelávacie kolégium SAK sa zaoberalo aj **používaním AI**.

V rámci rokovania o ekonomických otázkach členovia P SAK rozhodli o **doručených žiadostiach**. Vzali na vedomie **informáciu o výsledkoch hospodárenia SAK v roku 2024** s tým, že účtovný hospodársky výsledok po transferoch zo sociálneho fondu advokátov a koncipientov, ale pred rozdielmi odpisy – investície za rok 2024, je 166 713 eur, v zása- de kopíruje predpoklad, aký bol na rok 2024 rozpočtovaný. Konečný kladný výsledok je 47 865 eur. Ďalej vzali na vedomie **porovnanie výnosov a nákladov seminárov advokátskych koncipientov a seminárov advokátov** uskutočnených v septembri až decembri 2024, **daňové priznanie SAK k dani z príjmu právnických osôb za rok 2024** a **zoznam advokátov, ktorí do 28. februára 2025 nezaplatili príspevok na vzdelávanie koncipientov**.

ČESKO-SLOVENSKÁ KONFERENCIA

Legal Innovation Day 2025

Využitie umelej inteligencie v praxi

Prezentácie konkrétnych riešení v oblasti právnej informatiky

- Rešerše predpisov
- Drafting dokumentov
- Asistencia a analýza dátových správ
- Anonymizácia citlivých údajov
- Kyberbezpečnosť

Názory odborníkov z oblasti práva a technológií

- Odborný kontext predstavených riešení
- Panelová diskusia zameraná na praktické využitie AI

Termín:

6. 6. 2025

Miesto konania:

Hotel DAP Praha
alebo online

Viac informácií:

obchod.wolterskluwer.sk

Wolters Kluwer

Keď si potrebujete byť istý

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie správu ■ o mediálnej prezentácii komory vo februári 2025 ■ o webinári pre záujemcov o zabezpečenie prednáškovej činnosti na základných a stredných školách ■ o príprave projektu bezplatného právneho poradenstva občanom v súčinnosti s regionálnymi zástupcami SAK 23. apríla 2025. Počas poskytovania bezplatného poradenstva budú mať advokáti bezplatný prístup do systému EPI.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie ■ o oslovení ďalších právnických fakúlt v kontexte projektu stáží študentov právnických fakúlt v advokátskych kanceláriách ■ výročnú správu Centra právnej pomoci za rok 2024 a informácie o príprave spustenia nového informačného systému CPP, kde SAK participovala na jeho testovaní ■ o personálnej zmene v Disciplinárnej komisii SAK ■ o stretnutí s Európskou komisiou k správe o stave právneho štátu. Členovia P SAK zvolili nových riadnych členov skúšobnej komisie SAK a vymenovali nového člena redakčnej rady *Bulletinu slovenskej advokácie*.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o stave súdnych konaní v statusových veciach, v ktorých je komora účastníkom.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie o dianí na pôde CCBE a o podujatiach s medzinárodným prvkom na Slovensku aj v zahraničí.

Členovia P SAK rozhodli o žiadostiach týkajúcich sa matricných zoznamov vedených komorou, osobitne rozhodli o vyčiarknutí advokátov zo zoznamu vedeného komorou z dôvodu nezaplatenia príspevku na činnosť SAK.

V Bratislave sa 31. marca 2025 v ten istý deň uskutočnilo riadne aj mimoriadne zasadnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory. Na riadnom zasadnutí členovia rokovali v rámcach bežnej agendy, mimoriadne zasadnutie bolo venované otvoreniu zašifrovaných súborov s výsledkami nominačnej časti volieb do orgánov SAK vzhľadom na to, že uplynutím 28. marca 2025 o polnoci skončila nominačná časť volieb do orgánov komory.

Na úvod riadneho zasadnutia odznali informácie o 15. online stretnutí orgánov komory a o oznámení Finančného riaditeľstva SR k žiadosti o vydanie záväzného stanoviska vo veci uplatnenia sadzby dane z pridanej hodnoty pri poskytnutí právnej služby v roku 2024, o ktorej rozhoduje súd v roku 2025. Finančná správa konštatovala, že na žiadosť komory nebude odpovedať, keďže žiadosť je mimo vecného rozsahu, na ktorý finančná správa poskytuje záväzné stanoviská. Na stretnutiach na úrovni vlády a so zástupcami súdov a prokuratúr v krajoch však členovia P SAK tlmočili požiadavku, aby vo vzťahu k starším úkonom advokátom priznávali DPH vo výške 23 %.

Predsedníctvo SAK súhlasilo s uzatvorením zmluvy o termínovanom úvere, zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľné veci a zmluvy o zriadení záložného práva na pohľadávky a iné práva so Všeobecnou úverovou bankou,

a. s. v upravenom znení s poverením pre predsedu komory podpísať všetky dokumenty vrátane návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností. Komora môže čerpať investičný úver na financovanie a refinancovanie časti nákladov súvisiacich s rekonštrukciou nehnuteľnosti SAK do celkovej výšky 2 800 000 eur. Čerpanie je nastavené priebežne po splnení odkladacích podmienok na základe predložených faktúr na účet dodávateľa bez DPH alebo formou refundácie už uhradených faktúr na účet SAK po predložení faktúr spolu s dokladom o ich úhrade (všetky uhradené faktúry od 1. decembra 2023, kedy bola začatá rekonštrukcia). Dátum posledného čerpania je plánovaný 31. októbra 2025. Istina sa spláca priebežne ku koncu každého mesiaca na základe 180-mesačného splátkového kalendára s poslednou balónovou splátkou. Splatnosť je dohodnutá na 12 rokov s trojročnou fixnou úrokovou sadzbou vo výške 3,99 %.

O 10.30 h bolo riadne rokovanie prerušené. Na úvod mimoriadneho zasadnutia P SAK JUDr. Puchalla, PhD. privítal prítomných členov P SAK menovite podľa prezenčnej listiny a predsedníčku revíznej komisie. Ďalej privítal zástupkyňu spoločnosti POLYAS, ktorá prevádzkuje volebnú platformu, a zástupcu spoločnosti Opium.systems s. r. o., ktorá v súčinnosti s kanceláriou komory už druhýkrát realizovala prípravu nominačnej časti volieb do orgánov SAK. Oba externí partneri sa zúčastnili online.

Nominačná časť prebiehala od 21. februára do 28. marca 2025. Zúčastnilo sa 1 552 advokátok a advokátov z celkového počtu 6 710 oprávnených nominujúcich, čo predstavuje 23,13 % zapojených. Splnila všetky štandardné bezpečnostné požiadavky. Volebná platforma bola nastavená na automatizované odoslanie výsledkov nominačnej časti.

Predsedníctvo SAK schválilo postup otvorenia zašifrovaných súborov vygenerovaných spoločnosťou POLYAS s výsledkami nominačnej časti volieb do orgánov komory a za overovateľov, ktorí budú na zasadnutí P SAK potvrdzovať zhodnosť otvorených súborov, určilo JUDr. Puchallu, PhD., Mgr. Kutana a JUDr. Ing. Chlupalu, PhD., LL.M. Zástupca spoločnosti Opium.systems s. r. o. požiadal o pokyn na ich odoslanie.

Dva MS Excel dokumenty (jeden obsahoval kompletne výsledky anonymizovaných hárkov a druhý kompletne výsledky s počtami usporiadanými podľa najvyššieho počtu nominácií) boli doručené z elektronickej volebnej platformy POLYAS e-mailom v zašifrovanom a zahashovanom súbore všetkým členom Predsedníctva SAK, predsedníčke Revíznej komisie SAK a trom určeným zamestnancom komory na e-mailové adresy zriadené komorou. Na otvorenie súboru bolo potrebné použiť unikátne heslo doručené prostredníctvom SMS správy každej z určených osôb. Súbor bol zabezpečený verejným HASH pre dokumenty na zabránenie neoprávnených modifikácií:

- MD5 957e3a11fa8179e6d66af3e1544cbd3
- SHA1 510ff432322cf2e63f4d1e1b08bd9bce17e70d2c
- SHA256 925ef299290408ee6da455156027baf3e45479f1c3da207be1e3695ca99479ea

vdaka nim je garantovaná nemeniteľnosť dokumentov po ich vytvorení a akákoľvek modifikácia je vylúčená. Prítomní potvrdili, že SMS aj e-maily im boli doručené.

Riaditeľka odboru elektronizácie kancelárie SAK postupne zdieľala výsledky nominačnej časti volieb do orgánov komory v poradí hárkov P SAK, RK SAK, DK SAK a ODK SAK.

Overovatelia si v ďalšom kroku otvorili vlastné MS Excel súbory, ktoré im boli doručené. Z každého hárka bolo prečítaných prvých 10 nominácií, následne boli náhodne prečítané aj ďalšie riadky v súboroch s cieľom overiť zhodnosť všetkých doručených súborov.

Výsledky nominačnej časti boli advokátom zverejnené 31. marca 2025 v priebehu pracovného dňa. Po zverejnení výsledkov sa začala vykonávať kontrola splnenia zákonných a stavovských podmienok kandidatúry a oslovovanie nominovaných na vyjadrenie súhlasu s kandidatúrou. Zistené informácie budú predložené na mimoriadnom zasadnutí P SAK 9. mája 2025, v kompetencii ktorého je schválenie kandidátok. Schváleným kandidátom môže byť iba advokát, ktorý bol nominovaný v súlade s volebným poriadkom, ktorý má v čase schválenia kandidátky predsedníctvom komory aktívny výkon advokácie, ktorý nebol evidovaný podľa osobitného predpisu (Ústav pamäti národa), ktorému nebolo právoplatne uložené disciplinárne opatrenie, ktoré nie je zahladené a ktorý písomne súhlasil s kandidatúrou. Do Predsedníctva SAK a do Revíznej komisie SAK nemôže byť zvolený kandidát, ktorý vykonával funkciu člena v týchto orgánoch v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach (v prípade, ak bol nominovaný do tohto orgánu).

Predsedníctvo SAK následne schváli kandidátku obsahujúcu 36 kandidátov na členstvo do P SAK, 36 kandidátov na členstvo do RK SAK, 123 kandidátov na členstvo do DK SAK a 39 kandidátov na členstvo do ODK SAK.

Schválené kandidátky Predsedníctvo SAK vhodným spôsobom zverejní advokátom najneskôr štyri týždne pred Konferenciou advokátov 2025, t. j. najneskôr 9. mája 2025.

Od 11.00 h Predsedníctvo SAK pokračovalo podľa programu riadneho zasadnutia.

V rámci **legislatívnych aktivít** P SAK vzalo na vedomie správy zo stretnutia pracovnej skupiny zaoberajúcej sa **kolíznym opatrovníctvom maloletých v konaní pred súdom** a zo stretnutia pracovnej skupiny k **novele Civilného mimosporového poriadku** (obe zriadené Ministerstvom spravodlivosti SR). Predmetom diskusie bol aj § 2 písm. e) **zákona o správcoch úverov a nákupcoch úverov**. Členovia P SAK poverili pracovnú skupinu pre veci advokátske pripraviť legislatívne znenie novely zákona a postúpiť ho ako podnet do legislatívneho procesu v tom smere, aby sa znenie § 2 písm. e) netýkalo poskytovania právnych služieb, ktoré vykonávajú advokáti.

Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo do **predbežného pripomienkového konania návrh zákona o obchodnom registri**. Jeho cieľom je snaha o vytvorenie komplexného hmotnoprávného a procesnoprávného prístupu v úprave vedenia obchodného registra tak, aby sa v jednom právnom

SLOVENSKÁ ADVOKÁTSKA KOMORA
usporiada

pri príležitosti 35. výročia prijatia
prvého zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii

9. a 10. mája 2025

odborný seminár
a

XVI. ročník
medzinárodného šachového turnaja
ADVOKÁT CHESS OPEN
BRATISLAVA 2025

Ad honorem IM JUDr. Júliusa Kozmu

Podujatie sa uskutoční v priestoroch
Slovenskej advokátskej komory
(budova UNIQA)
na Kolárskej 6 v Bratislave

Právo účasti majú advokáti, prokurátori, sudcovia, notári, exekútori, advokátski koncipienti, čakatelia na výkon ostatných právnických povolání, kolegovia z právnickej akademickej obce a študenti právnických fakúlt, podnikoví právnici a pozvaní hostia – registrovaní aj neregistrovaní šachisti. Počet účastníkov je limitovaný organizačnými možnosťami usporiadateľa.

Záujemcov, ktorí sa zúčastnia **prvýkrát**, prosíme, aby pripojili k prihláške **doklad o právnickom vzdelaní, resp. o štúdiu na právnickej fakulte**.

Prihlášky posielajte **do 5. mája 2025**.

Kontaktná osoba v kancelárii SAK:
Katarína Marečková
0905 220 444, mareckova@sak.sk

SLOVENSKÁ
ADVOKÁTSKA
KOMORA

predpise sústredila prevažná časť množiny pravidiel, ktoré sú aktuálne parciálne upravené v rôznych právnych predpisoch, a zároveň pripravil podklad na nový informačný systém obchodného registra. Návrh zákona okrem iného zavádza **vyhotovovanie dokumentácie vo forme zmluvy autorizovanej advokátom alebo notárskej zápisnice** s cieľom posilniť verejný záujem na formálnej a materiálnej publicite. Umožňuje **zastúpenie pri registrácii** len advokátom, notárom alebo zamestnancom zapísanej osoby a v prípade vyhotovovania dokumentácie vo forme zmluvy autorizovanej advokátom alebo notárskej zápisnice umožňuje zastúpenie pri registrácii len advokátom alebo notárom. Notár podľa návrhu zákona predkladá notársku zápisnicu na registráciu inému notárovi.

Predsedníctvo SAK prijalo **normatívne uznesenie, ktorým sa schvaľujú pravidlá používania nástrojov umelej inteligencie v advokátskej praxi** (pozri Vestník č. 84). Stanovuje povinnosti advokáta pri používaní nástrojov umelej inteligencie (AI) pri výkone advokácie s cieľom zabezpečiť súlad s princípmi advokátskej etiky, ochrany práv klienta a zachovania dôvery verejnosti v advokátske povolanie. Nejde o nové pravidlá, ale o pravidlá, ktorých dodržiavanie sa už teraz vyžaduje v advokátskej praxi. Pracovné skupiny pôso-

biace v rámci SAK pripravujú **návrh zmien cyklického vzdelávania advokátskych koncipientov a profilu absolventa advokátskej skúšky** v súlade s vecným zámerom reakcie komory na používanie AI s cieľom prispôbiť doktrínálne veci tak, aby profil absolventa advokátskej skúšky mohla SAK nastaviť podľa aktuálnych potrieb. Pracovná skupina pre elektronizáciu výkonu advokácie dostala osobitné poverenie posúdiť **návrh nadväzujúcich odporúčacích predpisov**, o ktorých budú advokáti informovaní.

Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu o **postupe prác na vývoji nového informačného systému komory** a o zasadnutí Value Management Board. Niektoré riziká projektu sú stále vyhodnocované ako vysoké (súčinnosť, dlhé schvaľovacie procesy, nutnosť zvýšenia počtu analytických stretnutí, limitované personálne kapacity kancelárie komory v osobe jednej riaditeľky odboru elektronizácie výkonu advokácie) alebo ako stredné (zmena rozsahu projektu, potenciálna nesúčinnosť pri migrácii). Projekt pripravovaný v spolupráci so Zborom väzenskej a justičnej stráže ohľadom **rezervácie online stretnutí medzi advokátmi a osobami vo výkone väzby alebo trestu** postúpil do fázy, kedy externý dodávateľ nastavil hardvérové vybavenie pre ZVJS. V apríli 2025 sa má uskutočniť stretnutie so ZVJS v prítomnosti zá-

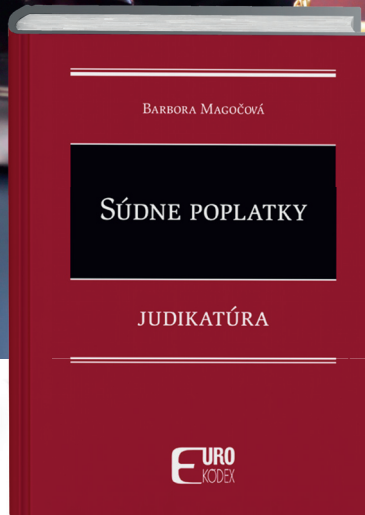
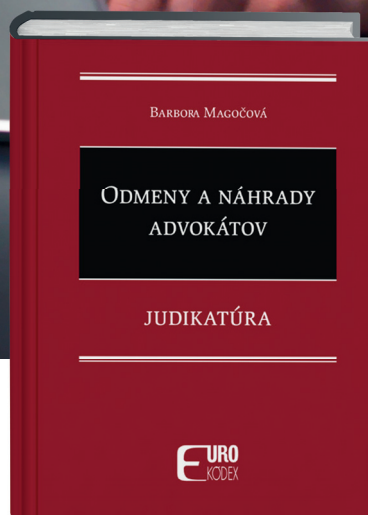

Vzdelávacie podujatia – jar 2025

7. máj 9 ⁰⁰ – 11 ⁰⁰	Ako (ne)prísť o odmenu za poskytovanie právnych služieb z pohľadov rozhodnutí súdov Mgr. Peter Serina	účastnícky poplatok 18 eur
7. máj 14 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Webinár zameraný na návrh zmien predpisov predkladaných Konferencii advokátov 2025 JUDr. Zuzana Čížová	bez poplatku
14. máj 10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Dôkazné bremeno v civilnom procese prof. JUDr. Alexandra Löwy, PhD., LL.M. JUDr. Jana Mitterpachová, PhD.	účastnícky poplatok 18 eur
14. máj 14 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Webinár zameraný na prezentáciu správy predsedov orgánov a k hospodáreniu SAK predkladaných v rámci Konferencie advokátov 2025 Mgr. Zuzana Ondrejková, JUDr. Peter Štrpka, PhD., JUDr. Andrea Mesiarik Havelková, Mgr. Alexandra Čižmáriková	bez poplatku
4. jún 11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Najčastejšie škodové udalosti advokátov JUDr. Ľudovít Mičinský, MCI Arb.	účastnícky poplatok 18 eur
4. jún 15 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰	Aktuálne otázky konania o európskom zatýkacom rozkaze JUDr. Rastislav Remeta, PhD. JUDr. Alexandra Oleárová	účastnícky poplatok 18 eur

Každé podujatie sa uskutoční **hybridne** – **prezenčne** v zasadačke SAK, Kolárska 6, Bratislava alebo **dištančne** po prihlásení cez MS Teams
Viac informácií a registráciu na vzdelávacie aktivity nájdete na **www.sak.sk**

Výbery judikatúr špeciálne pre prax advokátov

JUDIKATÚRA

Odmeny a náhrady advokátov

Mgr. Barbora Magočová

Publikácia obsahuje súhrn redakčne upravených súdnych rozhodnutí, o ktorých by mal vedieť každý advokát a koncipient, ale tiež sudca či súdny úradník. Upozorňuje, na čo by si advokáti mali dať pozor, ak nechcú prísť o šancu na zaplatenie či úspešné vymoženie palmárov. Výber obsahuje 90 rozhodnutí Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR, krajských súdov aj niekoľkých súvisiacich rozhodnutí českých súdov a Európskeho súdneho dvora, ktoré sa týkajú zmluvnej a tarifnej odmeny za služby advokáta a iných aspektov určovania odmien a náhrad advokátov.

Viac informácií

JUDIKATÚRA

Súdne poplatky

Mgr. Barbora Magočová

Početná skupina zaradených rozhodnutí sa venuje spresneniu rozsahu oslobodenia od poplatkovej povinnosti. Nemenej dôležitá je tiež judikatúra mapujúca prípady, v ktorých z formálneho hľadiska došlo k zastaveniu súdnych konaní pre nezaplatenie príslušného poplatku; následne však súdy identifikovali niektoré špecifické okolnosti, ktoré uvedený nepriaznivý následok vylučujú. Publikácia obsahuje 85 súdnych rozhodnutí Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR a slovenských krajských súdov a rozsudok Súdneho dvora EÚ.

Viac informácií

stupcov MS SR a SAK, na ktorom majú byť dohodnuté finálne detaily spustenia pilotnej prevádzky systému. Uskutočnilo sa aj stretnutie na úrovni MS SR – NASES – SAK k téme **prihlasovania sa pomocou advokátskeho preukazu na portál slovensko.sk**. Ide o nadviazanie na projekt z roku 2019. Predmetom diskusie boli technické možnosti dokončenia realizácie projektu zo strany NASES.

Členovia P SAK po doručení kladného stanoviska MIRRI vo vzťahu k projektu nového informačného systému SAK schválili predloženú **zmluvnú dokumentáciu**. Na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku bolo rozhodnuté o **schválení žiadosti komory o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z fondov EÚ** vo výške 300 000 eur. Ďalšími krokmi bude obsadenie rolí v projekte.

Predsedsníctvo SAK schválilo **stanoviská** s úpravami na základe diskusie vo veci žiadostí súvisiacich s výkonom advokácie a koncipientskej praxe, ktoré spadajú do pôsobnosti **pracovnej skupiny pre veci advokátske a komisie pre zlučiteľnosť výkonu advokácie, resp. koncipientskej praxe s inými povolaniami**.

Pracovná skupina pre veci advokátske sa okrem žiadostí doručených advokátmi zaoberala podnetmi kolegov, z ktorých vyplývajú **vážne podozrenia z porušovania dôvernosti komunikácie medzi advokátmi a klientmi a z útokov na advokátov pre výkon ich povolania**. V nadväznosti na to P SAK schválilo **vyhlásenie**, v ktorom komora vyzvala predstaviteľov výkonnej a zákonodarnej moci, aby sa Slovenská republika čo najskôr pripojila k novému *Dohovoru Rady Eu-*

rópy o ochrane povolania advokáta, a Národnú radu SR, aby v prípade, ak bude v niektorom volebnom období pristupovať k novelizácii Ústavy SR, zvažila jej novelizáciu aj o posilnenie ústavnej ochrany nezávislosti výkonu advokácie (viac pozri webovú stránku SAK v časti *Aktuality* a distribuovaný Newsletter slovenskej advokácie).

Výbor ministrov Rady Európy prijal **Dohovor o ochrane povolania advokáta**. Ide o prvý globálny a záväzný dohovor potvrdzujúci, že povolanie advokáta je nenahraditeľnou súčasťou právneho štátu a ochrany základných práv. Cieľom dohovoru je posilniť ochranu advokátov, ktorí čelia hrozbám alebo zásahom z dôvodu výkonu svojho povolania, a zaručiť slobodu poskytovať právne služby, radiť a zastupovať klientov nezávisle pri zachovaní dôvernosti komunikácie advokáta a klienta. P SAK v nadväznosti na list Ministerstva spravodlivosti SR vyjadrilo plnú **podporu ratifikácii dohovoru a prístúpeniu Slovenskej republiky k nemu**.

Predsedsníctvo SAK vzalo na vedomie odporúčania pre advokátov spracované pracovnou skupinou pre veci advokátske v oblastiach **substitučné zastúpenie, súhlas klienta s procesnými úkonmi, účasť na pojednávaní, účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb, ustanovený právny zástupca, vrátenie dokladov klientovi, vystavenie príjmového dokladu o prijatej platbe a vznik zmluvného vzťahu medzi advokátom a klientom**. Zaktualizované témy budú uverejnené na webovej stránke komory.

Predsedsníctvo SAK sa intenzívne venuje **prípravám Konferencie advokátov 6. júna 2025** v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu. Členovia P SAK schválili **finálny program konferencie advokátov**.

Členovia P SAK v rámci prípravy dokumentov určených na predloženie konferencii advokátov schválili **doplnenie pozičného dokumentu** o pozíciu komory k verejným vyjadreniam s akcentom na **apolitickosť**.

Predsedsníctvo SAK schválilo návrh na zorganizovanie **webinára k návrhom zmien predpisov** predkladaných na konferencii advokátov a **webinára k správam predsedov orgánov a k hospodáreniu SAK** predkladaných v rámci konferencie advokátov. Správy v úplnom znení budú uverejnené v pripravovanom mimoriadnom čísle *Bulletinu slovenskej advokácie* a vzhľadom na to, že v programe konferencie je správam vyčlenený celkový časový priestor 20 minút, advokáti budú mať priestor na doplňujúce otázky v rámci webinára. O termínoch a časoch webinárov budú informovaní v komunikačných prostriedkoch komory.

Členovia P SAK schválili **návrhy advokátov na členov volebnej, návrhovej a prezenčnej komisie** s poverením pre predsedu komory meniť tieto návrhy.

Predsedsníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o **stretnutiach s advokátmi Košického, Prešovského a Banskobystrického kraja**. V krajoch sa zároveň uskutočnili štandardné stretnutia s vedeniami krajských súdov a krajských prokuratúr.

V rámci rokovania o ekonomických otázkach členovia P SAK rozhodli o **doručených žiadostiach**. Vzali na vedomie **auditorskú správu za rok 2024**, ktorá bude v plnom

Nekorunovaný kráľ Justičného paláca

Slovenská advokátska komora vydala o svojom členovi, nezabudnuteľnej postave slovenskej advokácie **JUDr. Jánovi Eugenovi Kováčovi** publikáciu, ktorá nadväzuje na doterajšiu edičnú činnosť zameranú na významné osobnosti advokátskeho života a práce na Slovensku v dávnejšej minulosti.

V prípade záujmu kontaktujte:
stracinova@sak.sk alebo ondrisova@sak.sk

Cena: 5 eur

znení na základe zabezpečeného písomného súhlasu audítora uverejnená v privátnej časti webovej stránky komory.

Predsedsníctvo SAK vzalo na vedomie **správu o mediálnej prezentácii komory v marci 2025** so zameraním na videokonferencie advokátov s klientmi vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody, na daň z finančných transakcií v nadväznosti na výkon advokátskeho povolania, na *Dohovor o ochrane povolania advokáta*, na prípravu projektu bezplatného právneho poradenstva 23. apríla 2025 a na okrúhly stôl o vzdelávaní a AI.

Predsedsníctvo SAK vzalo na vedomie **správu o činnosti Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory za rok 2024**, z ktorej vyplýva, že v roku 2024 bol zaznamenaný medziročný nárast začatých sporov aj zvýšenie ich hodnoty a že všetky rozhodcovské konania sa darilo vybavovať priebežne a bez prieťahov. Správa v plnom znení bude uverejnená na webovej stránke komory. Ďalej vzalo na vedomie informáciu o príprave **spoločného podujatia** v koordinácii s **Viedenským medzinárodným rozhodcovským centrom**.

Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu ■ o **spustení informačného systému Centra právnej pomoci** a zasadnutí **Rady Centra právnej pomoci** ■ o komunikácii s **Právnickou fakultou UK** k otázkam **ďalšej spolupráce** ■ o **národnom projekte bezplatného dlhového poradenstva** ■ o **personálnej zmene v Disciplinárnej komisii SAK**.

Členovia P SAK súhlasili so spoluprácou SAK na **konferencii o práve obchodných spoločností** v Smoleniciach na tému *advokát a obchodná spoločnosť* a s podporou ďalších dvoch externe organizovaných akademických konferencií **Košické dni trestného práva** a **Lubyho právnické dni**.

Predsedsníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o **stave súdnych konaní v statusových veciach**, v ktorých je komora účastníkom.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie o stretnutí s **generálnym tajomníkom Stáleho arbitrážneho dvora** so sídlom v Haagu a súhlasili so zámerom uzatvoriť bilaterálnu dohodu medzi SAK a SAD na účel vzájomnej spolupráce v oblasti rozhodcovského konania. V nadväznosti na STEP konferenciu, ktorá sa konala v marci 2025 v Bratislave, súhlasili s vypracovaním **návrhu postupu komory v oblasti právnej úpravy zvereneckých fondov**, keďže na Slovensku (na rozdiel od niektorých iných európskych krajín) zatiaľ takáto právna úprava neexistuje.

Členovia P SAK rozhodli o žiadostiach týkajúcich sa **matриčných zoznamov** vedených komorou, osobitne rozhodli po posúdení kritérií o nepozastavení výkonu advokácie **podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii**. Vzali na vedomie **neodkladné rozhodnutia predsedu** komory v dvoch statusových veciach.

–km–

Pýta(j)te sa predsedsníctva

Na základe akých kritérií má advokát posúdiť, či je daný dôvod na odstúpenie od zmluvy o poskytovaní právnych služieb v zmysle § 21 a § 22 zákona o advokácii?

Advokát je oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb len zo závažných dôvodov (§ 22 zákona o advokácii), najmä ak:

1. sa narušila nevyhnutná dôvera medzi ním a klientom, alebo
2. je pokyn klienta v rozpore s predpismi komory, alebo
3. advokát zistí, že nastali dôvody uvedené v § 21.

Nie každé vyjadrenie nespokojnosti automaticky znamená narušenie nevyhnutnej dôvery. Treba posúdiť, či ide o:

1. **bežnú kritiku alebo konštruktívnu spätnú väzbu** – ak klient vyjadruje obavy, ale je ochotný spolupracovať a komunikovať, ešte nemusí ísť o zásadné narušenie dôvery,
2. **opakované a neopodstatnené obvinenia** – ak klient advokáta neustále obviňuje z nekompetentnosti, nesprávneho postupu, alebo mu neverí, môže to signalizovať stratu dôvery,

3. **odmietanie právnych rád** – ak klient spochybňuje všetky kroky advokáta, odmieta riadiť sa jeho odporúčaniami, alebo trvá na nevykonateľných či neetických krokoch, môže to byť dôvod na odstúpenie,
4. **urážlivú alebo agresívnu komunikáciu** – ak listy obsahujú osobné útoky, vyhrážky alebo nereálne očakávania, dôvera je pravdepodobne narušená.

Ak advokát vníma, že situácia dlhodobo znemožňuje efektívnu spoluprácu a klient mu neverí, môže sa rozhodnúť pre odstúpenie od zastupovania.

Dôležité je však postupovať profesionálne, napríklad:

- skúsiť si situáciu vyjasniť s klientom a zistiť, či je možná ďalšia spolupráca,
- ak nie, oznámiť odstúpenie písomne a v súlade s advokátskymi predpismi,
- umožniť klientovi primeraný čas na nájdenie nového právneho zástupcu.

Rovnako, ak advokát uvažuje o odstúpení, mal by zvážiť, či:

1. **Je spolupráca stále efektívna?** – Ak klient napriek pochybnostiam rešpektuje právne rady a advokát dokáže plnohodnotne vykonávať svoju prácu, možno by pomohlo situáciu si vyjasniť. Ak však komunikácia vedie k neustálym konfliktom a nemožnosti riadneho zastupovania, môže byť dôvod na odstúpenie opodstatnený.
2. **Je dôvera narušená do takej miery, že bráni kvalitnej obhajobe?** – Ak klient neverí advokátovi, alebo spochybňuje jeho odborné rozhodnutia, môže to ohroziť úspešnosť prípadu.

Najvyšší predstavitelia justície diskutovali o vhodných reakciách na nástup využívania umelej inteligencie v práve

Bratislava 19. februára 2025 – Slovenská advokátska komora zorganizovala okrúhly stôl najvyšších predstaviteľov justície. Témou stretnutia bolo hľadanie zodpovednej reakcie na rapidný nástup využívania umelej inteligencie (AI) v právnej praxi a pri výkone justičných povolaní. Spoločným cieľom je prispieť k tomu, aby príležitosti spojené s nástupom umelej inteligencie neohrozili podstatu poskytovania právnej pomoci a výkonu spravodlivosti a aby využívanie AI nikdy nešlo na úkor skutočnej ochrany práv.

Na tradičnom diskusnom formáte Slovenskej advokátskej komory sa zúčastnili minister spravodlivosti **Boris Susko**, predseda Najvyššieho súdu SR **Ján Šikuta**, predseda Najvyššieho správneho súdu SR **Pavol Nad'**, sudca Ústavného súdu SR **Rastislav Kaššák**, štátny tajomník rezortu **Milan Hodás**, rektor Univerzity Komenského v Bratislave **Marek Števček**, poradca prezidenta SR pre právne otázky **Miroslav Slašťan**, zástupca Generálnej prokuratúry SR **Peter Šufliarsky** a riaditeľ Justičnej akadémie SR **Peter Hulla**. Slovenskú advokátsku komoru zastúpili predseda SAK **Martin Puchalla**, predseda Disciplinárnej komisie SAK a zároveň člen Rady Justičnej akadémie SR **Peter Štrpka** a člen Predsedníctva SAK **Miroslav Chlipala**.

Rýchly nástup využívania nástrojov umelej inteligencie prináša epochálnu zmenu v spoločnosti a veľmi rýchlo sa udomácňuje aj v právnej praxi. Má priame aj nepriame do-

sahy na výkon spravodlivosti a poskytovanie právnych služieb – zatiaľ prevažne v praktickej rovine, no s potenciálnym vplyvom aj na samotnú podstatu týchto povolaní.

Podľa interného prieskumu SAK takmer polovica advokátov priznáva využívanie nástrojov generatívnej AI. Dá sa predpokladať, že v iných právnických profesiách je situácia podobná.

Účastníci okrúhleho stola viedli otvorenú diskusiu, pričom sa zamerali na otázky správneho vzdelávania a zhodli sa na nasledovných záveroch a prioritách:

■ AI má potenciál výrazne zefektívniť právne služby a justíciu, najmä v oblasti spracovania, vyhľadávania a analýzy dát, prekladov či automatizovaného spracovania dokumentov. Justičné inštitúcie by preto mali podporovať jej využívanie spôsobom, ktorý odbremení od rutinných úloh, ale zároveň nenaruší podstatu justičných povolaní.

■ **Nesprávne využívanie AI môže viesť k ohrozovaniu systému ochrany práv a právneho štátu.** Ak justícia nezačne reagovať na výzvy spojené s nástupom AI včas a adekvátne, môže to viesť k ťažko napravitelným dôsledkom pre spravodlivosť aj demokraciu.

■ Je nevyhnutné riešiť všetky praktické aplikačné a regulačné otázky AI v justícii, najmä v oblasti informačnej bezpečnosti, ochrany osobných údajov, dôveryhodnosti komunikácie medzi advokátom a klientom či vyhodnocovania dôkazov. Tieto výzvy má riešiť každý segment justície primárne v rámci svojich kompetencií alebo samosprávy.

■ Prítomní sa zhodli, že **popri regulačných a aplikačných otázkach je rovnako (ak nie viac) dôležitá vhodná reakcia v oblasti vzdelávania.** Tá nesmie byť redukovaná len na technické aspekty AI, ale musí tiež posilniť vhodnú výučbu právnych doktrín a etiky právnických profesií. Budúci sudcovia, prokurátori a advokáti sa nikdy nesmú stať nekritickými užívateľmi AI, ale musia si zachovať nezávislé právne uvažovanie vo všetkých prípadoch, ktoré riešia v rámci výkonu svojho povolania.

■ **Profil absolventov právnických fakúlt a budúcich justičných profesionálov musí naďalej stáť na klasickom vzdelávaní,** ktoré je nevyhnutnou podmienkou aj správne-

ho a zodpovedného využívania AI. **Poctivé štúdium základných právnych konceptov – ako umenia dobra a spravodlivosti – je spolu s nadobúdaním praktických zručností kľúčové.** Vzdelanosť potrebná na zvládanie výziev v oblasti AI sa nedá dosiahnuť len v online priestore. Naopak, vyžaduje okrem iného dôkladné porozumenie základnej právnickej literatúry vrátane teórie, histórie a filozofie práva; schopnosť kriticky diskutovať o základných právnych konceptoch a logicky a samostatne o nich vedieť viesť polemiku (nielen v podobe kopírovania výstupov z AI aplikácií).

■ **Praktické zvládanie nástrojov AI spolu so silným akcentom na podporu klasickej vzdelanosti založenej na poctivom štúdiu** je potrebné vhodne reflektovať vo vzdelávacích programoch Justičnej akadémie SR aj Slovenskej advokátskej komory. Rovnaký záver platí aj pre neustále zlepšovanie vysokoškolského právnického vzdelávania, ale aj pre nižšie stupne humanitného či všeobecného vzdelávania.

■ Zástupcovia justičných povolání sa dohodli, že v svetle týchto záverov budú pokračovať v úzkej spolupráci pri výmene skúseností, ako aj pri **aktualizácii vzdelávacích programov a profilov absolventov** a ďalších osvedčených postupov v oblasti podpory vzdelanosti potrebnej na úspešné zvládanie nástupu AI.

–pk–

Rozhodcovský súd SAK zverejnil správu o činnosti – potvrdzuje stabilný rast a vysokú kvalitu rozhodovania

Rozhodcovský súd Slovenskej advokátskej komory (RS SAK) zverejnil svoju aktuálnu správu o činnosti, ktorá je dostupná na webovej stránke info.sak.sk/sud. Správa dokumentuje ďalší úspešný rok činnosti súdu a potvrdzuje jeho pevné etablovanie v právnej praxi ako efektívnej a dôveryhodnej alternatívy k všeobecným súdom.

V kalendárnom roku 2024 bol zaznamenaný významný medziročný nárast počtu začatých rozhodcovských konaní, ako aj zvýšenie ich hodnoty. **Od obnovenia činnosti v roku 2017 do súčasnosti viedol RS SAK viac ako 110 konaní, pričom ani jeden z vydaných rozsudkov nebol doposiaľ úspešne napadnutý v konaní o ich zrušení.** To je silným dôkazom vysokej kvality rozhodovacej činnosti a profesionality zapojených arbitrov.

Podľa prieskumu SAK z roku 2021 je RS SAK najodporúčanejšou domácou arbitrážnou platformou na Slovensku. V roku 2024 pokračovalo aj rozširovanie využívania rozhodcovských doložiek RS SAK v zmluvách, a to najmä v podnikateľskej sfére – v oblastiach priemyslu, energetiky, stavebníctva či médií. Doložky pomáhajú účinne predchádzať sporom, resp. zabezpečiť ich rýchle a spravodlivé riešenie.

Priemerná dĺžka rozhodcovských konaní ukončených v roku 2024 zostáva na veľmi priaznivej úrovni – približne **štyri mesiace** od doručenia návrhu po vydanie rozhodnutia, resp. uznesenia o zastavení konania.

Rozhodcovský súd SAK okrem vedenia konaní aktívne podporuje rozvoj povedomia o rozhodcovskom konaní prostredníctvom seminárov, odborných konferencií a medzinárodnej spolupráce. Svojou činnosťou tak prispieva k rozvoju arbitráže ako modernej, dôveryhodnej a odborne zabezpečenej formy riešenia sporov.

Od 1. mája 2024 RS SAK vedie nové predsedníctvo v zložení:

– JUDr. Ľudovít Mičinský, MCI Arb – predseda

– JUDr. Miriam Galandová, LL.M. – podpredsedníčka

– JUDr. Miroslav Németh – člen predsedníctva

Administratívnu podporu súdu naďalej zabezpečuje tajomník Mgr. Pavol Kubík.

Viac informácií, ako aj úplné znenie správy o činnosti nájdete na info.sak.sk/sud.

Mgr. Pavol Kubík
tajomník RS SAK

Z DISCIPLINÁRNYCH ROZHODNUTÍ SAK

Povinnosť advokáta včas a pravdivo informovať klienta o doručení rozhodnutia

Advokát, ktorý v rámci zastupovania klienta v kolaudačnom konaní neinformuje klienta o doručení kolaudačného rozhodnutia a na e-mailovú žiadosť klienta o zaslanie tohto rozhodnutia odpovedá, že mu žiadne kolaudačné rozhodnutie nebolo zaslané, napriek tomu, že toto kolaudačné rozhodnutie mu bolo doručené pred takmer tromi mesiacmi, dopúšťa sa disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii, pretože takýmto konaním porušuje povinnosti mu uložené v § 18 ods. 2 a 3 zákona o advokácii, § 6 ods. 1 písm. a) Advokátskeho poriadku SAK.

*Rozhodnutie VI. disciplinárneho senátu SAK z 13. októbra 2023,
sp. zn. DS VI.-36/2023:514/2023*

Dotknuté ustanovenia:

- § 18 ods. 2 a 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v platnom znení (ďalej len „ZoA“)
- § 6 ods. 1 písm. a) Advokátskeho poriadku SAK schváleného konferenciou advokátov 10. júna 2017 (ďalej len „AP SAK“)

Rozhodnutím VI. disciplinárneho senátu SAK z 13. októbra 2023, sp. zn. DS VI.-36/2023:514/2023 bola podľa § 7 ods. 9 DP SAK schválená dohoda o vine a uložení disciplinárneho opatrenia uzavretá medzi predsedom RK SAK a DO advokátom z 21. júla 2023, podľa ktorej bol disciplinárne obvinený advokát (ďalej len „DO advokát“)

uznaný za vinného

z disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 ZoA, pretože zavinené závažným spôsobom porušil povinnosti advokáta podľa § 18 ods. 2 a 3 ZoA, § 6 ods. 1 písm. a) AP SAK,

tým, že

konajúc ako štatutárny zástupca spoločnosti A. s. r. o., ktorá prevzala 21. 9. 2020 právne zastupovanie p. A. B. v kolaudačnom konaní, vedenom na stavebnom úrade B.:

- 1.) po tom, čo mu bolo 16. 3. 2022 doručené kolaudačné rozhodnutie Mesta B. z 3. 3. 2022, právoplatné 19. 4. 2022, o tomto svojho klienta neinformoval (skutok 1.)
- 2.) na e-mailovú žiadosť klienta z 2. 6. 2022 o zaslanie tohto rozhodnutia mu odpovedal, že jeho požiadavke nevie vyhovieť, pretože mu ako advokátovi kolaudačné rozhodnutie z 3. 3. 2022 nebolo doručené, napriek tomu, že mu bolo doručené 16. 3. 2022 a nadobudlo právoplatnosť 19. 4. 2022 (skutok 2.),

za čo mu bolo uložené

podľa § 56 ods. 2 písm. c) ZoA disciplinárne opatrenie – **peňažná pokuta vo výške 500 eur.**

Podľa § 57 ods. 5 ZoA bola DO advokátke uložená povinnosť zaplatiť na účet SAK paušálne náklady disciplinárneho konania vo výške **700 eur** v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z odôvodnenia:

Navrhovateľ podal 19. 6. 2023 návrh na začatie disciplinárneho konania proti DO pre skutok popísaný vo výrokovej časti tohto rozhodnutia z dôvodu porušenia povinností advokáta uvedených v § 18 ods. 2, ods. 3 ZoA, § 6 ods. 1 písm. a) AP SAK.

Disciplinárny senát sa v rámci prípravy na pojednávanie, ako aj na samotnom pojednávaní konanom v dňoch 13. 9. 2023 a 13. 10. 2023, oboznámil so spisovým materiálom, najmä s návrhom predsedu RK SAK, podaným 19. 6. 2023, návrhom na schválenie dohody o vine a uložení disciplinárneho opatrenia, obsahom sťažnostného spisu, obsahom vyšetrovacieho spisu okresného riaditeľstva policajného zboru, uznesením vyšetrovateľky, ktorým bola vec odovzdaná SAK na disciplinárne prejednanie 29. 3. 2023.

RK SAK vyhodnotila odovzdanie veci vyšetrovateľkou PZ ako podnet na začatie disciplinárneho konania voči DO. RK SAK vyzvala DO na vyjadrenie sa k obsahu sťažnosti a predloženie kompletného klientskeho spisu. DO sa vyjadril písomným podaním z 12. 4. 2023.

DO sa na disciplinárnom pojednávaní 13. 10. 2023 nezúčastnil. Pred pojednávaním bolo SAK 27. 9. 2023 doručené ospravedlnenie DO, ktorým žiadal ospravedlniť neúčast na disciplinárnom pojednávaní z dôvodu uzatvorenia s predsedníčkou RK SAK dohodu o vine a uložení disciplinárneho opatrenia. DO požiadal, aby disciplinárny senát vykonal disciplinárne pojednávanie v jeho neprítomnosti.

Po otvorení pojednávania predseda senátu konštatoval, že u oboch účastníkov konania bola zachovaná 5-dňová lehota na prípravu pojednávania. Po vyhlásení uznesenia podľa § 18

ods. 6 DP SAK, že disciplinárny senát bude pojednávať v neprítomnosti DO, keďže podmienky na pojednávanie v neprítomnosti boli splnené, DO svoju neúčast ospravedlnil a výslovne žiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Zástupca navrhovateľa predniesol návrh na schválenie dohody o vine a uložení disciplinárneho opatrenia z 21. 7. 2023, v znení tak, ako bola uzatvorená medzi predsedníčkou RK SAK a DO.

Disciplinárny senát preskúmal podaný návrh dohody o vine a uložení disciplinárneho opatrenia a zistil, že je v súlade so zákonom a predpismi komory. Mal za preukázané, že sa skutok stal, dohodnuté disciplinárne opatrenie je primerané závažnosti skutku a zodpovedá kritériám o ukladaní disciplinárnych opatrení. Senát skonštatoval, že navrhovaná dohoda o vine a uložení disciplinárneho opatrenia nie je neprimeraná, a preto ju na pojednávaní konanom 13. 10. 2023 schválil.

Rozhodnutie je redakčne krátené, upravované a doplnené o odkazy na citované ustanovenia pod textom.

Právnu vetu a rozhodnutie spracovala
Mgr. Tatiana Frištková
advokátka

Dobrovoľné dražby pri výkone záložného práva alebo v konkurze
Online dražby (aukcie) pri predaji majetku v konkurze

dražby@drazobnik.sk
055 671 0001

www.drazobnik.sk
www.onlinedrazby.sk

Z DISCIPLINÁRNYCH ROZHODNUTÍ ČAK

Povinnosť advokáta odmietnuť poskytnutie právnych služieb

Je disciplinárnym previnením advokáta, ak advokát po právnom zastupovaní otca vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletému dieťaťu, v ktorej získa informácie o osobných, majetkových a finančných pomeroch rodiny, prevezme zastupovanie matky dieťaťa ako obvinenej v jej trestnej veci, v ktorej jedným z poškodených je práve otec dieťaťa.

*Rozhodnutie disciplinárneho senátu disciplinárnej komisie
Českej advokátskej komory z 24. januára 2019, sp. zn. K 80/2018¹*

Dotknuté ustanovenia:

- § 16 ods. 2, § 17, § 19 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 85/1996 Sb., o advokácii
- čl. 4 ods. 1 uznesenia predstavenstva Českej advokátskej komory č. 1/1997 Vestníka zo dňa 31. 10. 1996, ktorým sa stanovujú pravidlá profesionálnej etiky a pravidlá súťaže advokátov Českej republiky (etický kódex) v platnom znení (ďalej len „Etický kódex“)
- **obdobné ustanovenia slovenských právnych predpisov:** § 18 ods. 3, § 21 písm. a) a d) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v platnom znení

Disciplinárny senát uznal disciplinárne obvineného advokáta za vinného z disciplinárneho previnenia, ktorého sa dopustil

tým, že

hoci právne zastupoval L. K. ako otca v opatrovníckej veci vedenej na Okresnom súde v K. o návrhu matky S. K. na úpravu pomerov rodičov k maloletému synovi K., ktorá bola právoplatne skončená 11. 4. 2017, a v rámci tohto zastupovania získal od L. K. informácie o osobných, majetkových a finančných pomeroch jeho rodiny, 9. 10. 2017 prevzal právne zastúpenie S. K. v jej trestnej veci, v ktorej L. K. je jedným z poškodených, keď S. K. sa mala 16. 1. 2015 dopustiť prečinu poškodenia cudzích práv podľa § 181 ods. 1 písm. a) Tr. zá-

konníka a prečinu podvodu podľa § 209 ods. 1 Tr. zákonníka zneužitím osobných údajov L. K., čím ho vystavila nebezpečenstvu náhrady škody a vymáhania poškodenou spoločnosťou, a ďalej v čase najmenej od 17. 10. 2015 do 20. 10. 2015 sa mala dopustiť prečinu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. a) Tr. zákonníka a prečinu neoprávneného opatrenia, falšovania a pozmenenia platobného prostriedku podľa § 234 ods. 1 Tr. zákonníka zneužitím osobných údajov L. K., otca svojho druha L. K.

čím porušil

§ 16 ods. 2, § 17, § 19 ods. 1 písm. a) a c) zákona o advokácii a čl. 4 ods. 1 Etického kódexu.

Uložené disciplinárne opatrenie – napomenutie.

Z odôvodnenia:

Disciplinárne obvinený nepochybne tým, že prevzal obhajobu pani S. K., obvinenej zo spáchania trestného činu, ktorým bola spôsobená škoda bývalému klientovi disciplinárne obvineného, konal v rozpore s citovanou normou. Záujmy osoby obvinenej zo spáchania trestného činu a osoby trestným činom poškodené sú celkom iste záujmy protichodnými, vzájomne si odporujúcimi. Opatrovnícke konanie je úplne typické a za všetkých okolností konaní, ktorým sa skúmajú zárobné a všeobecne majetkové pomery účastníkov. Predmetné trestné konanie vedené pre podozrenie zo spáchania majetkových trestných činov na škodu bývalého klienta

advokáta je potom podľa názoru senátu právnou vecou, ktorá úzko súvisí s opatrovníckou právnou vecou.

Podobne charakter a skutkový základ oboch spomínaných právnych vecí poskytuje veľmi reálne nebezpečenstvo, že informácie, ktoré získal disciplinárne obvinený pri právnom zastupovaní otca v opatrovníckom konaní, mohli neoprávnene zvýhodniť pani S. K. v jej trestnej veci.

Pri úvahách o prípadnom druhu a výmere disciplinárneho opatrenia, prípadne možnosti upustiť od uloženia disciplinárneho opatrenia, disciplinárny senát vychádzal jednak už z vyššie uvedených východísk pre rozhodovanie o vine či nevine disciplinárne obvineného, zo závažnosti a intenzity zisteného disciplinárneho previnenia, postoj disciplinárne obvineného k prejednávaniu skutku a k celému disciplinárnemu konaniu a taktiež aj z osobných a majetkových pomerov disciplinárne obvineného. Na jednej strane senát konštatoval, že konanie disciplinárne obvineného je natoľko závažným porušením povinností advokáta, že dosahuje mieru potrebnú pre jeho kvalifikáciu ako disciplinárneho previnenia v zmysle § 32 ods. 2 zákona o advokácii, a to navyše konaním, ktoré pomerne závažne poškodzuje pohľad laickej i odbornej verejnosti na advokátsky stav. Na strane druhej však nemožno prehliadať fakt, že disciplinárne obvinený sa zisteného konania dopustil po 25 rokoch úplne bezúhonného advokátkeho života, bez nejakej zistenej či inej osobnej motivácie.

Ďalej senát v prospech disciplinárne obvineného vyhodnotil jeho postoj k celej veci, keď sa k spáchaniu popísaného konania priznal, vysvetlil pohnútky svojho nesprávneho konania a najmä, v priebehu disciplinárneho konania si úplne uvedomil závažnosť svojho pochybenia, zaujal k veci plne kajúcny prístup a prijal svoju disciplinárnu zodpovednosť za prejednávané konanie. Postoj disciplinárne obvineného zreteľne nasvedčoval tomu, že si vzal pre svoju budúcu prax z celej veci ponaučenie.

Disciplinárny senát dospel k záveru, že intenzita posudzovaného konania je síce stále závažným porušením povinností advokáta, nie však porušením takej intenzity, aby bolo potrebné pristúpiť k uloženiu iného ako najmiernejšieho disciplinárneho opatrenia.

Rozhodnutie je redakčne krátené, upravované a doplnené o odkazy na citované ustanovenia pod textom.

Poznámka

- 1 Preložené a spracované podľa Vrábliková, P.: Z kárnej praxe.
In: Bulletin advokácie, č. 3/2021, s. 71.

Právnu vetu a rozhodnutie preložila a spracovala
Mgr. Tatiana Frištková, advokátka

dlhoročný partner Slovenskej advokátskej komory, ktorý zabezpečuje **komplexné služby v oblasti právnickej a doplnkovej literatúry** pre advokátske kancelárie, advokátov i koncipientov:

- **akákoľvek** slovenská, česká a zahraničná právnická literatúra,
- **predplatné periodík** (slovenských, českých, zahraničných),
- možnosť nákupu **antikvariátnej** odbornej literatúry,
- **zľava 15 %** na nákup slovenskej a českej odbornej literatúry (mimo zľavnené tituly, skriptá, zahraničné publikácie apod.),
- možnosť objednávať knihy z pohodlia Vašej kancelárie prostredníctvom e-shopu **www.sprinton.sk**, ktorý obsahuje všetky dôležité informácie o ponúkaných knihách vrátane anotácie pri cca 150 tis. tituloch,
- dodanie akejkoľvek **cudzojazyčnej literatúry** (angličtina, nemčina, francúzština, apod.). Na zahraničnú literatúru Vám spracujeme individuálnu cenovú ponuku s termínom dodania a v prípade jej akceptácie nasleduje dodanie kníh,
- elektronické verzie kníh na **www.levna-knihovna.cz**,
- registrácia zadarmo pre zasielanie prehľadu knižných novinek (**newsletter**) naprieč trhom odbornej literatúry.

Predajňa odbornej literatúry
budova Právnickej fakulty Trnavskej univerzity, Kollárova 10, 917 01 Trnava
tel.: 0944 167 678, e-mail: sprinton.tt@gmail.com

www.sprinton.sk

www.levna-knihovna.cz

Projekt TRADICIL Semináre v oblasti rodinného a dedičského práva EÚ

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Vážené advokátky a advokáti, dávame vám do pozornosti možnosť zúčastniť sa na vzdelávacích podujatiach v rámci projektu TRADICIL, ktoré sú zamerané na oblasť rodinného a dedičského práva EÚ.

Projekt zastrešuje **Nadácia európskych advokátov** (*European Lawyers Foundation, ELF*) v spolupráci s **Radou advokátskych komôr Európy** (CCBE), **Slovenskou advokátskou komorou** a **partnerskými advokátskymi komorami** a je určený pre advokátky a advokátov z 11 zapojených advokátskych komôr Európy.

V rámci projektu sa v rokoch 2025 a 2026 uskutoční 5 prezenčných seminárov venovaných rodinnému právu (Bukurešť, Barcelona, Dublin, Paríž, Madrid) a 5 prezenčných seminárov venovaných dedičskému právu (Barcelona, Atény, Nikózia, Varšava, Madrid) v anglickom jazyku bez tlmočenia. Semináre budú spájať teoretickú prípravu s následnou praktickou aplikáciou na modelových prípadoch.

Slovenská advokátska komora má možnosť na každý zo seminárov nominovať jedného účastníka. Každý účastník si bude môcť z projektu čiastočne uhradiť náklady spojené s účasťou na seminári. Prihlasovanie je otvorené na podujatia v roku 2025 nasledovne:

■ **Semináre z rodinného práva EÚ**
Nariadenie Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí

23. máj 2025 – Bukurešť

6. jún 2025 – Madrid

26. september 2025 – Dublin

21. november 2025 – Barcelona

■ **Semináre z dedičského práva EÚ**
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve

2. jún 2025 – Atény

14. november 2025 – Nikózia

V prípade záujmu o účasť kontaktujte odbor medzinárodných vzťahov SAK (chladekova@sak.sk). Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.

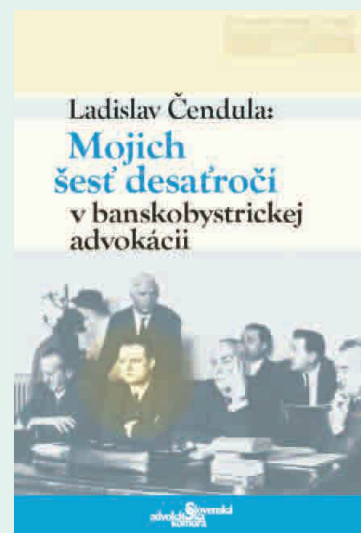
Ladislav Čendula: Mojich šesť desaťročí v banskobystrickej advokácii

Slovenská advokátska komora nadväzuje na už skôr vydané knihy o niektorých významných slovenských advokátoch pôsobiach v dávnejšej minulosti, či v druhej polovici 20. storočia. Vydala ďalšiu knihu spomienok, tentoraz banskobystrického advokáta Ladislava Čendulu.

Kniha Mojich šesť desaťročí v banskobystrickej advokácii vznikla v spolupráci s banskobystrickým redaktorom Jozefom Habočíkom. Spomienky Ladislava Čendulu približujú čitateľom nielen jeho život v advokácii, ale aj život banskobystrickej advokácie. Súčasťou knihy sú aj spomienkové texty viacerých súčasných advokátov z Banskej Bystrice a Zvolena, ktorých profesijný život bol so životom staršieho kolegu úzko spätý.

Publikácia je k dispozícii za 5 eur.

Kontakt: ondrisova@sak.sk

DO VAŠEJ KNIŽNICE

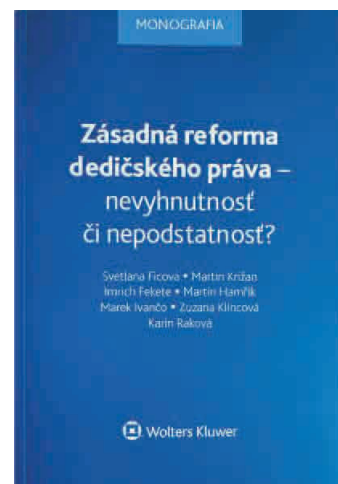
Zásadná reforma dedičského práva – nevyhnutnosť či nepodstatnosť?

Ficová, S. – Križan, M. – Fekete, I. – Hamřík, M. – Ivančo, M. – Klincová, Z. – Raková, K.:

Zásadná reforma dedičského práva – nevyhnutnosť či nepodstatnosť?

Bratislava : Wolters Kluwer ČR, 2023, 392 s.

Dostupná online: https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Pracoviska/Katedry/KOP/Dokumenty_KOP/Zasadna_reforma_dedicskeho_prava_3.pdf

Monografia *Zásadná reforma dedičského práva – nevyhnutnosť či nepodstatnosť?* predstavuje komplexnú analýzu súčasnej právnej úpravy dedičského práva v Slovenskej republike s dôrazom na aktuálne výkladové problémy a výzvy potenciálnej rekodifikácie. Publikácia odpovedá na zásadnú otázku, či je dedičské právo v súčasnej podobe schopné reflektovať meniace sa potreby spoločnosti.

V úvode by sa mohlo odbornému čitateľovi, ktorý sa nepohybuje v akademickom prostredí javiť, že ide o vedecké dielo, ktoré nie je určené pre širšiu právnickú obec. Implikuje to vymedzenie hypotéz, ktorých testovanie je typické pre metodológiu vedeckého výskumu. Opak je však pravdou a práve určito stanovené hypotézy predikujú komplexnosť spracovania hmotnoprávných, ako aj procesnoprávných inštitútov dedičského práva. Autori systematicky hypotézy overujú a opierajú sa pritom o bohatý výber judikatúry, legislatívnych prameňov a zahraničných komparácií.

Monografia sa skladá z piatich tematicky koherentných kapitol. **Prvá kapitola** kladie dôraz na analýzu právneho rámca dvoch základných predpokladov dedenia – smrti poručiteľa a existencie dedičstva, sekundárne doplnených o predpoklady spôsobilého dediča a dedičského titulu. Prínos tejto kapitoly spočíva najmä vo vymedzení inštitútu digitálneho dedičstva a s ním súvisiacich aktuálnych výziev.

Druhá kapitola s názvom *Dedenie zo zákona* ponúka kritickú reflexiu zákonných dedičských skupín. Autori skúmajú, do akej miery sú tieto skupiny schopné zohľadňovať moderné rodinné štruktúry a navrhujú úpravy, ktoré by mohli posilniť ich spravodlivosť. Pozoruhodný je komparatívny prístup, ktorý na podklade vybraných zahraničných právnych úprav podnecuje diskusiu o možnostiach vnútroštátnych zmien.

Tretia kapitola je venovaná otázke testamentárnej slobody vrátane vydedenia. Autori presvedčivo argumentujú, že súčasná právna úprava nedostatočne reflektuje zásadu autonómie vôle poručiteľa. Podnetné sú návrhy na zavedenie nových inštitútov, ako je dedičská zmluva, odkaz či fideiko-

misárna substitúcia, ktoré by zdôraznili súkromnoprávny aspekt dedenia v reflexii na slobodnú vôľu poručiteľa a ostatných zainteresovaných subjektov. Do popredia pritom opäť vystupujú zahraničné právne úpravy, ktoré uvedené inštitúty dedičského práva upravujú a môžu byť inšpiráciou pre slovenského zákonodarcu.

Štvrtá kapitola skúma procesné aspekty konania o dedičstve. Autori analyzujú viaceré procesné problémy, ktoré vyplývajú z nejednotného výkladu aktuálnej právnej úpravy a tým spôsobujú nedostatočnú právnu istotu dotknutých subjektov. Zároveň však ponúkajú riešenia uplatniteľné pri aplikácii relevantných právnych noriem.

Záverečná, **piata kapitola** je zameraná na ochranu oprávneného dediča. Analýza existujúcich právnych mechanizmov je doplnená návrhmi na ich zlepšenie, vzhľadom na to, že súčasnú mieru ochrany oprávneného dediča autori vyhodnocujú ako nespravodlivú a nedostatočne určitú.

Monografia je písaná precíznym odborným štýlom, ktorý však zostáva čitateľný a konzistentný. Publikácia vznikla ako výsledok výskumného projektu realizovaného na Katedre občianskeho práva Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty podporeného Vedeckou grantovou agentúrou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a je príkladom toho, ako môže akademický výskum prispieť k riešeniu praktických problémov a formovaniu modernej právnej doktríny.

Monografia *Zásadná reforma dedičského práva – nevyhnutnosť či nepodstatnosť?* je dielom určeným pre všetkých, ktorí sa zaoberajú právnou teóriou a praxou a zároveň hodnotným podkladom do diskusie o budúcnosti dedičského práva na Slovensku. Predmet záujmu si v nej nájdú nielen akademici a legislatívci, ale aj predstavitelia právnej praxe, najmä advokáti, sudcovia, notári a ďalšie profesie, ktoré majú záujem bližšie sa oboznámiť s aspektami hmotného a procesného dedičského práva.

Mgr. Tamara Čípková, PhD.

150. výročie vzniku advokátskych komôr na území Slovenska

*V roku 2025 si pripomínáme 150. výročie vzniku advokátskych komôr na území Slovenska. 150 rokov je pomerne dlhý čas, za ktorý komorová organizácia advokácie potvrdila svoju opodstatnenosť a to, že je to najlepšie riešenie pre organizáciu advokácie v štáte. Svojím príspevkom previedol históriu na novoročnom stretnutí právnikov v januári 2025 emeritný predseda Slovenskej advokátskej komory **Štefan Detvai**, ktorý akcentoval, že pre advokáciu je výročie míľnikom, ktorý si treba osobitne pripomenúť.*

Sú výročia, ktoré svätíme alebo oslavujeme, ale aj také, ktoré si len pripomínáme, napriek tomu, že sú významné.

Pre advokáciu, pre všetkých nás advokátov, je takým výročím 150. výročie vzniku samosprávy advokátskeho povolania na území Slovenska (v rámci bývalého Uhorska).

Jeho význam znásobuje skutočnosť, že zákonnou úpravou samosprávy advokátskeho stavu došlo k uznaniu nezávislosti advokátskeho povolania.

V roku 1874 bol v Uhorskom parlamente schválený Zákonný Čl. XXXIV o advokátskom poriadku. Uvedený zákon vytvoril legislatívny rámec pre vznik nezávislej samosprávy advokátov skoro v rovnakej miere a rozsahu, ako ju poznáme aj dnes.

Schváleniu zákona predchádzala v parlamente búrlivá debata, veľmi podobná súčasným, keď ide o právne predpisy týkajúce sa advokátov. Potešujúce bolo, že všetci rečníci vo svojich vystúpeniach už v tom čase uznali potrebu a nenahraditeľnosť advokátskeho povolania, ale zároveň mnohým prekážala a mali výhrady voči samospráve, a najmä nezávislosti advokácie od štátnej, súdnej a akejkolvek inej moci. Niektorým zase prekážala navrhovaná úprava v podobe povinného členstva advokátov v advokátskej komore (s takýmito výhradami sa stretávame aj dnes).

Legislatívny proces trval od júla 1874 do decembra 1874, keď bol definitívne schválený návrh zákona v podobe Zák. Čl. XXXIV o advokátskom poriadku.

Schválením zákona boli advokátom priznané samosprávne práva, ale aj povinnosti, ktoré v konečnom dôsledku viedli k vzniku nezávislej advokácie.

V čom spočívala podstata a význam nového zákona o advokácii?

1. Ako advokát mohol pred súdmi a úradmi vystupovať len ten, kto bol zapísaný v zozname advokátov v niektorej advokátskej komore. K zápisu mohlo dôjsť len za splnenia podmienok stanovených v zákone.

2. Právomoc komôr bola definovaná v § 19 v rozsahu plnenia úloh advokátskej komory, a to ochrany dobrého mena

advokácie, ochrany práv advokátov, kontroly plnenia povinností advokátov, nápravy nedostatkov pri plnení právnych služieb advokátmi. Zároveň v súvislosti, v tom čase zavádzaním moderných reforiem, aj úlohou predkladať stanoviská a ďalšie návrhy.

3. Počet a obvody – sídla advokátskych komôr určil minister spravodlivosti v závislosti a v súlade so sídlami súdnych stolíc.

4. Advokáti si na zhromaždeniach advokátov, ktoré sa konali raz za tri roky sami volili samosprávne orgány komôr t. j. výbor pozostávajúci z predsedu, podpredsedu, tajomníka, pokladníka, prokurátora – žalobcu, osem členov výboru a štyroch náhradníkov.

Do právomoci zhromaždenia patrilo okrem voľby výboru aj schvaľovanie advokátskych predpisov, dohľad nad hospodárením komory, rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam výboru.

Výbor mal za úlohu vykonávať rozhodnutia zhromaždenia advokátov, viesť matriku, vrátane rozhodovania o zápise resp. vyčiarknutí zo zoznamu advokátov. Zároveň výbor vykonával dohľad nad advokátmi a advokátskymi koncipientmi, pričom mal aj disciplinárnu právomoc. Ďalšie povinnosti vyplývali pre výbor z jeho postavenia ako výkonného a štatutárneho orgánu advokátskej komory.

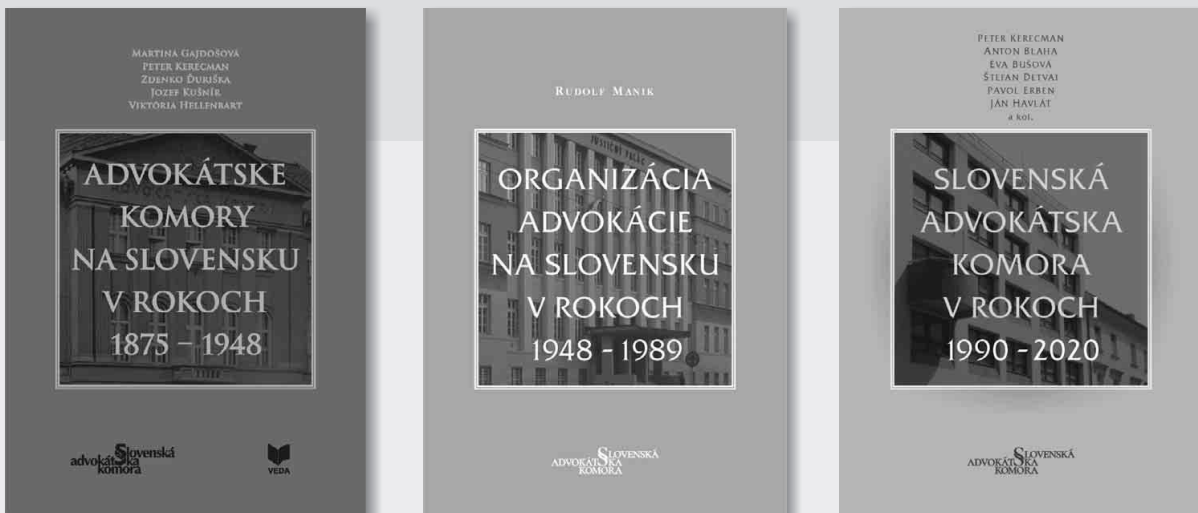
V tejto súvislosti nemôžem opomenúť kompetenciu ministra spravodlivosti, ktorá vyplývala z jeho práva dohľadu nad advokátskymi komorami a advokátmi, v záujme výkonu spravodlivosti.

Okrem právomoci určovať počet a sídla advokátskych komôr boli v súvislosti s jeho kompetenciou dohľadu stanovené povinnosti pre advokátske komory zasielať ministrovi zápisnice z konania zhromaždenia advokátov aj s výsledkami volieb výboru, povinnosti predkladať každoročne hlásenia – správy, najmä o disciplinárnych konaniach, ale aj o skúsenostiach advokátov pri výkone poskytovania právnej pomoci.

Minister spravodlivosti však mohol dohľad vykonávať len spôsobom a v rozsahu oprávnení zakotvených v advokátskom poriadku.

Tri zväzky o histórii advokátskych komôr

Slovenská advokátska komora vydala reprezentatívnu sériu troch publikácií v pevnej väzbe, ktoré mapujú históriu advokácie na území Slovenska. Ide o prvé komplexné spracovanie tejto témy u nás doplnené množstvom fotografií, faksimilií a prehľadných tabuliek. Súčasťou je aj biografický slovník osobností advokácie.

24,— vrátane DPH

20,— vrátane DPH

25,— vrátane DPH

Všetky tri publikácie spolu ako balík za zvýhodnenú cenu!

59,— vrátane DPH

Záujemcovia o kúpu kontaktujte:
PhDr. Ondrišová
02 204 227 28
ondrisova@sak.sk
Darina Stračinová
02 204 227 26
stracinova@sak.sk

208

ADVOKÁTSKE KOMORY NA SLOVENSKU V ROKOCH 1875 - 1948

Anton Anonym, člen prvej Bratislavskej advokátskej komory v Bratislave (1875-1876). Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Bratislavská advokátska komora bola prvou advokátskou komorou na území Slovenska. Vznikla v roku 1875 na základe rozhodnutia vlády a bola prvou advokátskou komorou na území Slovenska. Vznikla v roku 1875 na základe rozhodnutia vlády a bola prvou advokátskou komorou na území Slovenska.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

J. KAPITOLA: ADVOKÁTSKE KOMORY NA ÚZEMÍ SLOVENSKA 1875 - 1948

209

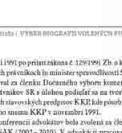
Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

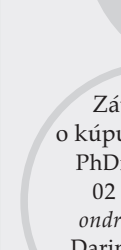
Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

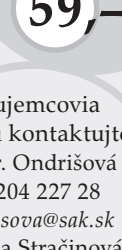
Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Prvotná skupina členov Bratislavskej advokátskej komory v roku 1875. Foto: archív Slovenskej advokátskej komory.

Všetky tri publikácie spolu ako balík za zvýhodnenú cenu!

59,— vrátane DPH

Záujemcovia o kúpu kontaktujte:
PhDr. Ondrišová
02 204 227 28
ondrisova@sak.sk
Darina Stračinová
02 204 227 26
stracinova@sak.sk

V hlave V. Zák. Čl. XXXIV advokátskeho poriadku boli upravené práva a povinnosti advokátov a advokátskych koncipientov. Tieto sa veľmi nelíšili od súčasných, stojí však za zmienku povinnosť každého advokáta zastupovať pred súdmi aj nemajetné osoby odkázané na právnu pomoc. Táto povinnosť bola bez nároku na odmenu a rozhodoval o nej výbor advokátskej komory podľa poradia v zozname advokátov.

Na základe § 17 advokátskeho poriadku stanovil pre územie Slovenska advokátske komory so sídlami v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach, Prešove a pre južné a východné Slovensko vrátane Podkarpatskej Rusi, v Balašských Ďarmotách, Rábe (dnešný Győr), Miškovci a Marmaroši. Pôvodne mala vzniknúť aj v Nitre, nakoniec k tomu nedošlo.

Všetky uvedené advokátske komory vznikli vo februári 1875 keď sa uskutočnili zakladajúce zhromaždenia advokátov. Tieto ustanovujúce zhromaždenia zvolali predsedovia súdnych stolíc v sídle ktorých mali advokátske komory vzniknúť. Na zhromaždenia boli pozvaní všetci advokáti, ktorí preukázali oprávnenie na výkon povolania. Ustanovujúce zhromaždenia advokátov sa konali v Bratislave 13. februára, v Prešove 15. februára, v Banskej Bystrici 18. februára a v Košiciach 25. februára.

Uvedené advokátske komory pôsobili na území Slovenska – Uhorska do rozpadu Rakúsko – Uhorska a vzniku Československej republiky. Na základe Zákona č. 167 z marca 1920 a následne Nariadenia vlády z decembra 1920 došlo

k zlúčeniu advokátskych komôr na Slovensku do jednej, so sídlom v Turčianskom Svätom Martine.

Postupne je právna úprava výkonu advokátskeho povolania dovtedy platným Zák. Čl. XXXIV nahrádzaná novými právnymi predpismi. Je však zaujímavé, že na území Slovenska platili niektoré ustanovenia až do roku 1948.

Vznik advokátskych komôr v roku 1875 na základe Zák. Čl. XIV je pre nás advokátov mimoriadne významný. Vytvoril základy nezávislej samosprávy advokácie ako nevyhnutný predpoklad nezávislosti advokátskeho povolania.

Historický vývoj spoločnosti od doby vzniku prvých advokátskych komôr napriek politickým a spoločenským zmenám, vrátane totalitných režimov preukázal nenahraditeľnosť advokácie pri ochrane a presadzovaní práva, výkone spravodlivosti. Je nespochybniteľná nevyhnutnosť nezávislosti advokáta, pričom súčasťou a základom tejto nezávislosti je aj samospráva advokátskeho stavu v podobe advokátskych komôr.

Advokátske komory vždy aj v súčasnosti chránili a chránia základné princípy advokátskeho povolania a majú povinnosť garantovať ústavné právo každého na právnu pomoc – prístup k právu.

Postavenie advokácie v spoločnosti, jej spoločenské uznanie je vo vrchovatej miere aj zásluhou existujúcej samosprávy v podobe advokátskej komory, a preto považujem 150. výročie vzniku advokátskej komory za mimoriadne významné, zasluhujúce si pozornosť nás všetkých.

JUDr. Štefan Detvai
emeritný predseda SAK

Vyhlásenie publikačnej súťaže Bulletinu slovenskej advokácie na rok 2025

Redakčná rada *Bulletinu slovenskej advokácie*
v spolupráci s Predsedníctvom Slovenskej advokátskej komory

**vyhlásila XXIV. ročník
publikačnej súťaže Bulletinu slovenskej advokácie
pre študentov právnických fakúlt, advokátskych koncipientov a mladých advokátov do 35 rokov.**

Konkrétnu **tému si účastníci súťaže zvolia sami**. Podmienkou je aktuálnosť témy z teórie alebo praxe slovenského, európskeho alebo medzinárodného práva. Súťažný príspevok nesmie mať popisný charakter.

Príspevky v rozsahu maximálne 34 000 znakov (vrátane medzier, literatúry, CV aj textu pod čiarou) treba poslať e-mailom na adresu **ondrisova@sak.sk** alebo **darina.stracinova@sak.sk**.

Článok bude zaradený do súťaže v tom roku, v ktorom bude publikovaný. **Ak bude odsúhlasený na prelome rokov, bude automaticky zaradený do súťaže v roku 2026.**

Porota zložená z členov redakčnej rady *Bulletinu slovenskej advokácie* publikované príspevky vyhodnotí do konca decembra 2024. Pre autorov sú pripravené finančné ceny, porota má právo cenu neudelieť, resp. zvýšiť odmenu. Ceny prvým trom autorom budú odovzdané na tradičnom Novoročnom stretnutí právnikov v januári 2026.

Tenisový turnaj *ADVOKÁTI V SIETI* v štvorhre

pod záštitou Slovenskej advokátskej komory

38. ročník

20. – 21. júna 2025

HS CENTRUM | www.hsc.sk | Piešťany, Hlboká 92

Štartovné je vo výške **40 eur/osoba**.

Prihlásiť sa je potrebné **do 13. júna 2025** na info@mularcikpartners.sk.

Organizátor odporúča ubytovanie si zabezpečiť individuálne v **Pension Hellene Relax Club***** v Piešťanoch, Hlboká 98 na www.hellene.sk. Uvedené ubytovanie odporúča z dôvodu jeho bezprostrednej blízkosti k HS CENTRUM (susediaci areál). Pri objednaní ubytovania treba uviesť odkaz na turnaj *Advokáti v sieti*. V HS CENTRUM sa uskutoční slávnostné vyhlásenie výsledkov turnaja a spoločenské posedenie.

PROGRAM

PIATOK 20. júna 2025

8.30 Prezencia v HS CENTRUM, Hlboká 92, 921 01 Piešťany

9.30 – 18.00 Zápasy, 6 antukových tenisových kurtov

od 19.00 Večera, spoločenské posedenie a vyhodnotenie športových výkonov

SOBOTA 21. júna 2025

Individuálny program s možnosťou dohodnúť si dodatočné zápasy

Advokácia v spomienkach advokátov

Dávame do pozornosti všetkým advokátom, že v knižnici Slovenskej advokátskej komory sú k dispozícii posledné výtlačky **reprezentatívnej veľkoformátovej publikácie v tvrdej väzbe**, ktorá na vyše 300 stranách formou rozhovorov s kolegami advokátmi mapuje dianie v advokácii od začiatku 70. rokov minulého storočia až po dnešok.

Zvýhodnená cena pre advokátov 10 eur

Kontakt: PhDr. Ondrišová, tel.: 0903 600 805, ondrisova@sak.sk

Bulletin slovenskej advokácie

CENNÍK INZERCIE platný od 1. 1. 2025

Charakteristika

Bulletin slovenskej advokácie je **odborný recenzovaný časopis pre právnu vedu a prax** vydávaný Slovenskou advokátskou komorou.

Periodicita: dvojmesačník (6 čísel ročne)

Formát: A4 (210 × 297 mm)

Rozsah: 64 – 96 strán + obálka

Podklady inzerátov

v elektronickej podobe musia byť definitívne spracované pre tlač vo formátoch EPS, PDF, JPG, TIF... a spĺňať **technické parametre:** nedegradované fotografie s rozlíšením cca 300 dpi, farebnosť CMYK, texty v krivkách. Pri osobitnej požiadavke na vernosť reprodukcie musí inzerent dodať nátláčok. Materiál na vkladanie inzerciu si zabezpečí inzerent a doručí ho na adresu, ktorú mu oznámi redakcia. Inzerent zodpovedá za obsah inzerátu i za kvalitu podkladov.

Ceny inzercie

Vnútorne strany

– vid' obrazové schémy

2./3. strana obálky – 600 eur

rozмеры: 210 × 297 mm

(+ 3 mm dookola na orez)

Farebnosť inzerátu nerozhoduje.

4. strana obálky – 1 200 eur

rozмеры: 210 × 297 mm

(+ 3 mm dookola na orez)

Farebnosť inzerátu nerozhoduje.

Vkladaná inzercia – 0,10 eura/ks

Ide o distribúciu inzerentom dodaných tlačovín spolu s bulletinom.

Maximálna veľkosť je A4.

Špeciálny inzerát – 12 eur

Výlučne pre advokátov a advokátske kancelárie, ktorého

účelom je ponuka práce

pre koncipienta/koncipientku,

má jednotnú úpravu a rozmer

štvrtiny strany (kvadrant).

Inzerát pre koncipientov/ky,

ak si hľadajú prácu v AK

– **zadarmo**

Riadková inzercia

sa neuverejňuje.

Zľavy z opakovania

Ceny sú uvedené bez DPH 23 %

a sú zmluvné, pre množstevné zľavy

sa informujte na **ondrisova@sak.sk**

alebo telefonicky: **02 204 227 28.**

Osmína strany
83 x 58 mm (š x v)

čb 30 eur
cmyk 60 eur

Štvrtina strany
– kvadrant
83 x 123 mm
(š x v)

čb 60 eur
cmyk 120 eur

Štvrtina strany – vodorovný pás
174 x 58 mm (š x v)

čb 60 eur
cmyk 120 eur

Vodorovná
polovica strany
spadavka
210 x 145 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Vodorovná
polovica strany
zrkadlo
174 x 123 mm
(š x v)

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Zvislá
polovica strany
zrkadlo
83 x 254 mm
(š x v)

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Zvislá
polovica strany
spadavka
101 x 297 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 120 eur
cmyk 240 eur

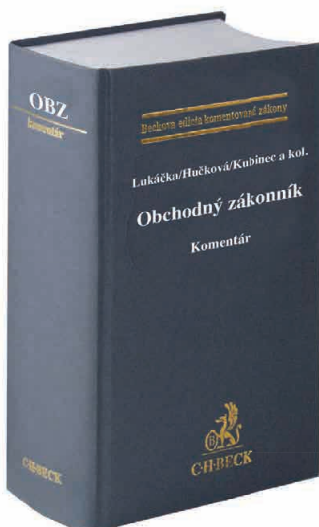
Celá strana
zrkadlo
174 x 254 mm
(š x v)

čb 240 eur
cmyk 480 eur

Celá strana
spadavka
210 x 297 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 240 eur
cmyk 480 eur

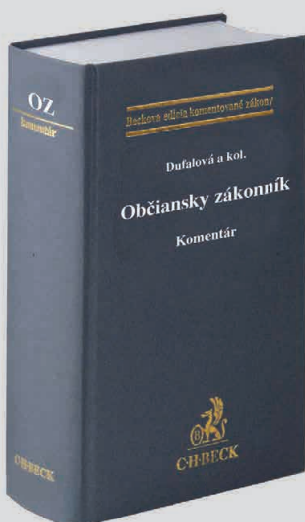

Lukáška/Hučková/Kubinec a kol.

Obchodný zákonník. Komentár

2025 | viazané v plátne | 1904 | 149 eur | obj. číslo SO_EKZ106

Komentár k Obchodnému zákonníku predstavuje výnimočné spojenie vedeckej analýzy jednotlivých ustanovení zákona s praktickým výkladom, ktorého súčasťou je bohatá aktuálna judikatúra Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR, ako aj vybrané rozhodnutia krajských súdov SR a rozhodnutia českých súdov. Široký autorský kolektív zložený z osôb pôsobiacich v akademickej sfére, ako aj v praxi (advokáti, sudcovia, korporálni právnici) napísal jedinečné dielo, ktoré v sebe spája doktrínálny výklad, ako aj odborné vedomosti.

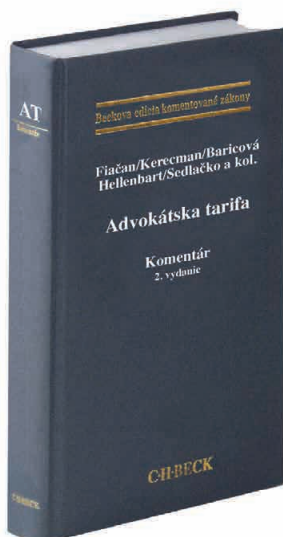

Lenka Dufalová a kol.

Občiansky zákonník. Komentár

2025 | viazané v plátne | 1212 | 119 eur | obj. číslo SO_EKZ112

Jedinečný sivý komentár k Občianskemu zákonníku predstavuje kompaktné, odborné a vysokokvalitné dielo s prakticky spracovaným výkladom. Komentár obsahuje zásadné a dôležité informácie, ktoré využije pri svojej práci široký okruh odborníkov z právnej praxe, advokáti, sudcovia, ale aj právni teoretici alebo napríklad študenti práva. Výklad komentára je doplnený významnou judikatúrou a je spracovaný prehľadne a prakticky. Kolektív autorov bol starostlivo zložený z odborníkov venujúcich sa občianskemu právu v rôznych oblastiach pôsobenia, aby zostavil vyvážené a hodnotné dielo.

Fiačan/Kerecman/Baricová/Hellenbart/Sedlačko a kol.

Advokátska tarifa. Komentár. 2. vydanie

2024 | viazané v plátne | 312 | 49 eur | obj. číslo SO_EKZ75

Druhé vydanie komentára k advokátskej tarife prináša aktualizovaný a prehĺbený výklad k vyhláške o odmenách a náhradách advokátov, poskytujúc komplexné podklady na správnu aplikáciu ustanovení v praxi. Početný autorský kolektív tvorený odborníkmi z advokátskej aj justičnej sféry zaručuje vysokú úroveň odbornosti a výpovednú hodnotu publikácie, pričom autori využívajú bohatú prax a ponúkajú zrozumiteľné príklady aplikácie práva.

